

Školský vzdelávací program

pre Praktickú školu

Učebný odbor: 6492E 00

Vzdelávací program:

Stupeň vzdelania:

Dĺžka štúdia:

Vyučovacia jazyk:

Forma štúdia:

Druh školy:

VP pre Praktickú školu

nižšie stredné odborné vzdelávanie

3 roky

slovenský

denná

štátna

Predkladateľ:

Názov školy:

Adresa :

IČO:

Riaditeľ školy:

Zástupkyňa riaditeľa:

Spojená škola, Zimné 465, 053 23 Rudňany

Spojená škola, organizačná zložka Praktická škola

Zimné 465, 053 23 Rudňany

31309631

Mgr. Jana Zacharová, t.č. 053/ 4499111

Mgr. Anna Marušinská, t.č. 0917 788 890

Ing. Mária Malecová t.č. 053/ 4297344

Koordinátor pre tvorbu ŠkVP: **Mgr. Anton Kuchta**

Ekonomický úsek:

053/4299257

E-mail:

szsrudnany@gmail.com

Web:

www.ssrudnany.sk

Zriaďovateľ:

Adresa:

Regionálny úrad školskej správy v Košiciach

Zádielska 1222/1, 040 33 Košice - Staré Mesto

Platnosť dokumentu od 04.09.2024

Mgr. Jana Zacharová
riaditeľ školy

Evidencia platnosti a revidovania

Platnosť Reevidovanie	Dátum	Inovácia, zmena, úprava
Platnosť ŠKVP	01.09.2022	Vzdelávací program č. 2016-14674/20290:18-10F0 schválený MŠVVaŠ SR
	22.06.2022	prerokované v pedagogickej rade
	23.06.2022	prerokované v rade školy
Reevidovanie	30.5.2023	Aktualizácia kontaktných údajov
Reevidovanie	30.5.2024	Aktualizácia kontaktných údajov

Úvod

Odborné vzdelávanie a príprava žiakov s mentálnym postihnutím nie je založené na osvojovaní čo najväčšieho objemu faktov, ale smeruje k získaniu kľúčových, všeobecných a odborných kompetencií, ku komplexnejším a prakticky zameraným vedomostiam a zručnostiam, ktoré umožnia absolventom odborných učilíšť lepšie uplatnenie sa na trhu práce, od čoho sa odvíja aj možnosť žiakov plnohodnotne sa zaradiť do spoločenského života. Žiakom s mentálnym postihnutím alebo žiakom s mentálnym postihnutím v kombinácii s iným zdravotným postihnutím, ktorým stupeň postihnutia neumožňuje prípravu v odbornom učilíšti je určená práve praktická škola, ktorá poskytuje vzdelávanie a prípravu na výkon jednoduchých pracovných činností. Praktická škola je určená pre chlapcov i dievčatá, menej zručných absolventov špeciálnej základnej školy vzdelávaných podľa variantu A a manuálne zručných absolventov špeciálnej základnej školy vzdelávaných podľa variantu B a C. Keďže nám v posledných rokoch pribúdajú takíto žiaci, plánom je otvoriť nasledujúcim školskom roku Praktickú školu ako ďalšiu organizačnú zložku Spojenej školy v Rudňanoch.

Školský vzdelávací program vychádza zo Vzdelávacieho programu pre praktickú školu, stupeň vzdelania nižšie stredné odborné vzdelanie, ktorý vypracoval Štátny pedagogický ústav a schválilo Ministerstvo školstva, vedy, výskumu a športu Slovenskej republiky dňa 5. 5. 2016 pod číslom 2016-14674/20290:18-10F0 s platnosťou od 1. 9. 2016. Vzdelávací program pre praktickú školu, je súčasťou vzdelávacích programov pre deti a žiakov s mentálnym postihnutím.

Praktické vyučovanie je v praktickej škole neoddeliteľnou súčasťou odborného vzdelávania a prípravy. Škola má žiakom poskytnúť možnosť fyzicky a psychicky dospieť tak, aby mohli čo najsamostatnejšie žiť v domácom prostredí alebo v chránenom bývaní a pracovať v chránenom pracovisku. Cieľom praktickej školy je pripraviť žiakov na život v rodine, na sebaobsluhu, na rôzne jednoduché praktické práce, vrátane prác v domácnosti, zacvičiť ich v prácach profilujúceho voliteľného predmetu a na vykonanie jednoduchých pracovných činností spravidla pod dohľadom inej osoby. Rozvíjať kognitívne a psychomotorické procesy žiakov a ich všestrannú komunikáciu, využívať individuálne schopnosti a predpoklady mentálne postihnutých žiakov tak, aby si osvojili vedomosti, zručnosti a návyky, ktoré ich dokážu pripraviť na praktický život a uľahčia im prirodzene sa integrovať do spoločnosti do takej miery, aby sa stali jej prirodzenou súčasťou. Rozvíjať kľúčové kompetencie v rôznych životných situáciách tak, aby ich vedeli správne a samostatne použiť v občianskom živote. Osvojiť si základné pravidlá spoločenského správania, regulovať svoje správanie.

V jednotlivých ročníkoch podporujeme prípravu žiakov na čo najsamostatnejší život posilnením časových dotácií už existujúcich oblastí vzdelávania. Tie doplníme aktivitami, ktoré sú z hľadiska organizácie vyučovania časovo náročnejšie na prípravu učiteľa, ako aj na materiálno-technického zabezpečenia vybraných aktivít. Meníme tým štýl vyučovania a učenia sa žiakov, ako aj spôsob motivovania žiakov pre prácu v škole.

Školský vzdelávací program je výsledkom tímovej práce pedagógov školy a má otvorený charakter v tom, že je ho možné revidovať, meniť a upravovať v závislosti so zmenami podmienok, ktoré v podmienkach edukácie žiakov školy vzniknú. Výsledkom realizovania školského vzdelávacieho programu je zmena cieľov vzdelávania, tvorba edukačného programu pedagógmi a celková zmena klímy triedy a školy.

I. Všeobecná charakteristika školy

1. Veľkosť školy

Spojená škola, Zimné 465 Rudňany sa venuje vzdelávaniu žiakov s mentálnym postihnutím a v posledných rokoch nám pribúdajú aj žiaci s postihnutím viacnásobným. Škola má tieto organizačné zložky: Špeciálna základná škola a Odborné učilište.

Špeciálna základná škola v Rudňanoch vznikla v roku 1984. Je plne organizovaná, určená pre žiakov s ľahkým mentálnym postihnutím a pre žiakov so stredne ťažkým až ťažkým stupňom mentálneho postihnutia. Žiaci, ktorí navštevujú ŠZŠ majú všetci bydlisko v obci Rudňany. Pochádzajú zo sociálne znevýhodneného prostredia a sociálne nepodnetného výchovného prostredia. K tomu sa pridružuje jazyková bariéra, hlavne u žiakov nastupujúcich do prvého ročníka. Pribúdajú nám aj žiaci v kombinácii s iným zdravotným postihnutím. Žiaci sú vzdelávaní vo variantoch: variant A pre žiakov s ľahkým stupňom mentálneho postihnutia, variant B pre žiakov so stredným stupňom mentálneho postihnutia, variant C pre žiakov s ťažkým alebo hlbokým stupňom mentálneho postihnutia alebo pre žiakov s mentálnym postihnutím, ktorí majú aj iné zdravotné postihnutie, sú držiteľmi preukazu zdravotne ťažko postihnutých a nemôžu sa vzdelávať podľa variantu A alebo B.

Odborné učilište sídli spoločne so ŠZŠ v jednej budove, poskytuje vzdelávanie žiakom v 2 učebných odboroch: Výroba konfekcie - šitie bielizne a ručné techniky, Spracúvanie dreva – stolárska výroba. Výchova a vzdelávanie sa uskutočňuje dennou formou štúdia, kde žiaci majú 4 triedy z 13 tried, kde sa učia teoretické a odborné predmety. V týchto triedach prebieha aj praktické vyučovanie, sú vybavené potrebnými pracovnými strojmi a náradím. Škola je nová, skolaudovaná v roku 2006. Žiaci majú vlastné šatne, kde sa prezliekajú do pracovných odevov. Na telesnú výchovu používajú telocvičňu, ktorá je spoločná aj pre žiakov ŠZŠ, učebňu s počítačmi na hodiny informatiky. Celkové priestory, ktoré v tomto čase využívajú žiaci na OU sú postačujúce.

Praktická škola je určená pre chlapcov i dievčatá, menej zručných absolventov špeciálnej základnej školy vzdelávaných podľa variantu A a manuálne zručných absolventov špeciálnej základnej školy vzdelávaných podľa variantu B a C. Žiaci budú využívať 1 z tried Spojenej školy, ako aj jednotlivé odborné učebne ŠZŠ a OU, kuchynku, telocvičňu podľa potreby, takisto spoločné šatne.

2. Charakteristika žiakov

Žiaci, ktorí budú navštevovať Praktickú školu (PŠ), majú všetci bydlisko v obci Rudňany. Pochádzajú zo sociálne znevýhodneného prostredia a sociálne nepodnetného výchovného prostredia. Nakoľko PŠ nie je profesijne zameraná na zvládnutie učebného odboru, žiaci sú pripravovaní na sebestačnejší život v rodine, spoločnosti a na sebaobslužné činnosti. PŠ navštevujú absolventi špeciálnej základnej školy, ktorým stupeň postihnutia neumožnil vzdelávanie v odbornom učilišti. Sú to žiaci so stredným a ťažkým stupňom mentálneho postihnutia, žiaci s viacnásobným postihnutím, u ktorých sa kombinuje mentálne postihnutie s iným postihnutím.

3. Charakteristika pedagogického zboru

Pedagogický zbor Spojenej školy v Rudňanoch tvorí 30 pedagogických pracovníkov z toho jeden nekvalifikovaný, jeden zdravotný asistent, výchovný poradca, koordinátor protidrogovej prevencie, environmentálnej výchovy a finančnej gramotnosti. Na odbornom učilišti pre jednotlivé učebné odbory výchovno-vzdelávací proces v odbornom výcviku zabezpečujú dve majsterky a dvaja majstri, ktoré spĺňajú požadovanú kvalifikáciu. Výučbu teoretických všeobecno-vzdelávacích predmetov i odborných predmetov zabezpečujú pedagógovia, ktorí spĺňajú kvalifikáciu a úväzok si dopĺňujú na ŠZŠ.

Výchovno-vzdelávací proces v PŠ budú zabezpečovať stabilne 1-2 pedagógovia, ktorých počet závisí od počtu tried v danom školskom roku. Títo budú zároveň triednymi učiteľmi. Časť úväzku bude odúčať ďalší pedagóg, ktorý by sa nemenil, pokiaľ to umožnia personálne možnosti. Stabilizovaním pedagogického personálu chceme doceliť zvyšovanie kvality poskytovaných služieb v praktickej škole a v neposlednom rade aj špecializovanie sa úzkej časti pedagógov na vzdelávací proces v PŠ. Pedagógovia PŠ budú úzko spolupracovať s pedagógmi špeciálnej základnej školy, výchovným poradcom i ostatnými koordinátormi. Umožňuje to umiestnenie tried PŠ v priestoroch Spojenej školy. Podľa potreby majú možnosť využívať služby psychológa a špeciálnych pedagógov, ktorí sú odbornými zamestnancami centra špeciálno-pedagogického poradenstva.

4. Organizácia prijímacieho konania na výchovu a vzdelávanie v PŠ

Všetky požiadavky vychádzajú zo všeobecne platných predpisov (zákonov, nariadení, vyhlášok, noriem a pod.).

Žiaci sú do praktickej školy prijímaní na základe záujmu rodičov a žiakov. Uchádzač alebo zákonný zástupca maloletého uchádzača podá do vopred určeného termínu prihlášku riaditeľovi ŠZŠ, ktorú navštevuje. K prihláške pripojí vyjadrenie všeobecného lekára o schopnosti študovať zvolený odbor výchovy a vzdelávania. Pred prijatím žiaka do školy uskutočňujeme stretnutie vedenia a výchovného poradcu so zákonnými zástupcami žiakov, na ktorom sú informovaní o jeho ďalších vzdelávacích možnostiach

Do praktickej školy sa prijímajú žiaci s mentálnym postihnutím alebo žiaci s mentálnym postihnutím v kombinácii s iným zdravotným postihnutím, ktorí ukončili základnú školu alebo povinnú školskú dochádzku a ich stupeň postihnutia im neumožňuje zvládnuť prípravu v odbornom učilišti. Zároveň však ich stupeň mentálneho postihnutia a pridruženého zdravotného postihnutia im umožňuje zvládnuť vzdelávací program Praktickej školy v zhládom k jej vnútorným podmienkam. Do praktickej školy sa prijímajú aj iné fyzické osoby s mentálnym postihnutím alebo dospelí občania s mentálnym postihnutím v kombinácii s iným postihnutím, ktorí dovŕšili vek 18 rokov a neboli vzdelávaní v odbornom učilišti alebo praktickej škole.

Riaditeľ praktickej školy po prerokovaní v pedagogickej rade určí do vopred určeného termínu formu prijímacej skúšky resp. kritériá na prijatie uchádzačov bez prijímacej skúšky alebo jej časti. O prijatí uchádzača do praktickej školy rozhodne riaditeľ na základe výsledkov prijímacieho konania. Uchádzačovi, ktorý bol prijatý na štúdium, oznámi termín, miesto a spôsob zápisu na štúdium spolu s doručením rozhodnutia o prijatí. Praktická škola vykoná zápis prijatých uchádzačov, ktorým bolo doručené rozhodnutie o prijatí do praktickej školy. Ak sa uchádzač nezapíše, rozhodnutie, ktorým bol uchádzač prijatý na štúdium v strednej škole, je neplatné.

5. Vymedzenie vlastných cieľov a poslania výchovy a vzdelávania

Ciele výchovy a vzdelávania v PŠ vychádzajú z cieľov štátneho vzdelávacieho programu pre žiakov s mentálnym postihnutím. Sú základom pre konkretizované predmetové ciele a špecifické ciele prierezových tém, ktoré sa majú vzdelávaním naplniť.

Popri vedomostiach sa budeme snažiť vštepiť našim žiakom také princípy správania sa, ktoré zodpovedajú princípom humanizmu, vytvárať u nich sociálne cítenie a kladnú hodnotovú orientáciu. Výchovno-vzdelávaciu činnosť v našej škole smerujeme k príprave žiakov na život, na čo najplnohodnotnejšie začlenenie sa do spoločnosti vzhľadom k ich postihnutiu.

Hlavnými cieľmi sú rozvinuté kľúčové kompetencie (spôsobilosti), ako kombinácie vedomostí, skúseností a postojov žiakov na úrovni, ktorá je pre nich osobne dosiahnuteľná.

Naše ciele výchovy a vzdelávania:

- poskytnúť žiakom primerané možnosti skúmania ich najbližšieho kultúrneho a prírodného prostredia tak, aby získali záujem o poznávanie nového,
- rozvíjať cieľavedome, systematicky a v tvorivej atmosfére osobnosť žiaka v poznávacej, sociálnej, emocionálnej a morálnej oblasti,
- viesť žiakov k spoznávaniu svojich schopností, k využívaniu svojich možností, ku kompenzácii svojich obmedzení a tým k vytváraniu reálneho obrazu seba samého,
- využívať individuálne schopnosti a predpoklady mentálne postihnutých žiakov tak, aby si osvojili vedomosti, zručnosti a návyky, ktoré ich dokážu pripraviť na praktický život
- rozvíjať kognitívne a psychomotorické procesy žiakov a ich všestrannú komunikáciu,
- rozvíjať kľúčové kompetencie v rôznych životných situáciách tak, aby ich vedeli správne a samostatne použiť v občianskom živote
- rozvíjať a kultivovať svoju osobnosť, osvojiť si základy spôsobilosti učiť sa a poznávať seba samého,
- umožniť žiakom získať základné pracovné zručnosti a návyky, aby ich mohli využiť pri ďalšom vzdelávaní aj v občianskom živote,
- viesť žiakov k tolerancii, znášateľnosti, porozumeniu a k akceptovaniu iných ľudí, ich duchovno-kultúrnych hodnôt, rovnosti pohlaví a priateľstva medzi národmi, národnostnými a etnickými skupinami, cirkvami a náboženskými spoločenstvami,
- naučiť žiakov uplatňovať svoje práva a súčasne plniť svoje povinnosti, niešť zodpovednosť za svoje zdravie, aktívne ho chrániť a upevňovať, chrániť životné prostredie.
- osvojiť si základné pravidlá spoločenského správania, regulovať svoje správanie.

6. Dlhodobé projekty

1. Názov projektu: Aktivizujúce metódy vo výchove – operačný program: Vzdelávanie, spolufinancovaný Európskym sociálnym fondom.
2. Názov projektu: Elektronizácia vzdelávacieho systému regionálneho školstva – realizuje Ministerstvo školstva, vedy, výskumu a športu v spolupráci s Metodicko-pedagogickým centrom a je financovaný z prostriedkov EÚ v rámci Operačného programu informatizácia spoločnosti
3. Názov projektu: Digitálne učivo na dosah - priamym cieľom projektu je zvýšenie a

skvalitnenie prístupu k elektronickým službám, vybudovanie prístupovej a lokálnej infraštruktúry v školských zariadeniach pre prístup k vyhradenej sieti MŠVVaŠ SR a zavedenie komplexnej eGOV služby – Prístup k digitálnym službám školy.

Škola pravidelne participuje na rôznych projektoch, ktoré sú časovo ohraničené. Ide sporadické úspešné projekty školy schválené vo výzvach Ministerstva školstva SR a iných nadáciách a fondoch. Škola sa aktívne zapája aj do národných projektoch, ktoré sú rôzne zamerané. Aktívne sa zapájame do projektu „Zober loptu, nie drogy“. V budúcnosti budeme pracovať na projektoch ako sú Zdravie na školách, Zdravá škola, Otvorená škola – oblasť športu a ďalších v rámci predkladaných výziev.

7. Spolupráca s rodičmi a inými subjektmi

Spolupráca s rodičmi je sťažená vzhľadom na ich nízku vzdelanostnú a socio – kultúrnu úroveň. Na riešení jednotlivých problémov žiakov sa podieľa zo strany školy viac pracovníkov: pedagógovia, psychológ, výchovný poradca, sociálny pracovník, pracovníci úradu práce a polícia.

Rada školy je zostavená podľa platnej legislatívy, zasadá podľa potrieb, týkajúcich sa školy a školského manažmentu, zväčša dvakrát ročne. Schôdze ZRPŠ sú organizované štyrikrát ročne, pre rodičov žiakov končiacich školu aj viac, pretože je potrebné im podávať informácie z oblasti profesijnej orientácie ich detí. Úzko spolupracujeme s ČŠPP v Spišskej Novej Vsi. Škola má dobré skúsenosti so spoluprácou s UPSVaR, Obecným úradom v Rudňanoch, s detským lekárom, obecnou políciou, základnou aj materskou školou.

8. Priestorové a materiálno-technické podmienky školy

Spojená škola v súčasnosti zahŕňa tieto organizačné zložky: Špeciálna základná škola a Odborné učilište.

Špeciálna základná škola v Rudňanoch je plnoorganizovaná, určená pre 1. – 10. ročníky. Vyučovacie procesy prebieha v budove na ulici Zimné 465, 053 23 Rudňany, ktorá bola zrekonštruovaná v decembri 2006. Nachádza sa v nej 12 tried ŠZŠ a 4 triedy OU, 1 počítačová učebňa, tabletová učebňa, kuchynka, šatne, dve dielne, malá telocvičňa, spoločenská miestnosť, zborovňa, kancelária riaditeľa, kancelária zástupcu riaditeľa, kancelária ekonomického úseku, 4 kabinety. Pri výučbe niektorých predmetov využívame školský altánok. Vpredu pred budovou školy využívame väčšie asfaltové ihrisko, vzadu za budovou školy bolo v roku 2017 vytvorené malé asfaltové ihrisko. Na skvalitnenie vyučovacieho procesu by bolo potrebné získať plnohodnotnú telocvičňu. Dovedy musí byť školský vzdelávací program prispôsobený možnostiam, ktoré škola v súčasnosti má. Škola nedisponuje vlastnou jedálňou na výdaj teplej stravy, preto stravovanie žiakov ŠZŠ zabezpečujeme prostredníctvom jedálne pri Základnej škole v Rudňanoch a to formou vydávania suchej stravy.

Odborné učilište na odborné a teoretické vyučovanie využíva 4 triedy, ktoré sa nachádzajú v budove ŠZŠ. Tieto triedy sú prispôsobené aj na praktickú prípravu, sú vybavenými potrebnými strojmi a náradím.

Praktická škola bude využívať taktiež priestory budovy Spojenej školy na ulici Zimné 465, 053 23 Rudňany. Žiaci budú využívať 1 z tried Spojenej školy, ako aj jednotlivé odborné učebne ŠZŠ a OU, kuchynku, telocvičňu podľa potreby, takisto spoločné šatne.

9. Škola ako životný priestor

Našou snahou je vytvárať vhodnú pracovnú atmosféru v príjemnom a esteticky upravenom prostredí tried, chodieb, školského dvora a okolia školy. Dbáme na udržiavanie čistoty a hygieny v celom areáli školy. Snažíme sa, aby v škole vládla priateľská atmosféra medzi žiakmi navzájom, žiakmi a učiteľmi, ako aj medzi učiteľmi navzájom.

10. Podmienky na zaistenie bezpečnosti a ochrany zdravia pri výchove a vzdelávaní

Starostlivosť o bezpečnosť a zdravie žiakov a zamestnancov pri práci je neoddeliteľnou súčasťou plánovania a plnenia pracovných úloh. Výchova k bezpečnosti a ochrane zdravia, hygieny práce a ochrana pred požiarom je neoddeliteľnou súčasťou teoretického a praktického vyučovania. V priestoroch určených na vyučovanie žiakov sú vytvorené podľa všeobecne záväzných právnych predpisov vyhovujúce podmienky na zabezpečenie bezpečnosti a hygieny práce.

Na začiatku každého školského roka sú žiaci i zamestnanci školy poučení o bezpečnosti a ochrane zdravia pri práci. Žiaci sú poučení triednymi učiteľmi tiež pred každou exkurziou, výletom, školskou akciou, na hodinách telesnej a športovej výchovy, na odborných predmetoch i odbornom výcviku, na triednickej hodine a vždy, keď to učiteľ považuje za potrebné. Žiaci majú zakázané vykonávať práce so zvýšeným nebezpečenstvom.

Zamestnanci školy majú pravidelné školenia o bezpečnosti a ochrane zdravia pri práci a proti požiaru s bezpečnostným technikom školy. Na škole sa pravidelne vykonávajú kontroly a revízie. Prípadné nedostatky sa hneď odstránia. Správy z jednotlivých revízií sú k dispozícii k nahliadnutiu kontrolným orgánom u riaditeľa školy.

Zamestnávateľ kontroluje a vyžaduje dodržiavanie bezpečnostných predpisov na zaistenie bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci, zásad bezpečnej práce, ochrany zdravia pri práci a bezpečného správania sa na pracovisku a bezpečných pracovných postupov.

Hlavné úlohy na úseku BOZ a PO:

- Vstupné školenie pracovníkov
- Vedenie evidencie BOZ a PO
- Vedenie požiarnej knihy
- Dôkladná analýza vnútorného poriadku školy, pracovného poriadku a pravidiel BOZ
- Vedenie evidencie školských pracovníkov, školských a pracovných úrazov
- Dôsledné dodržiavanie bezpečnostného poriadku na vyučovacích hodinách
- Dôsledné dodržiavanie bezpečnostného poriadku počas prestávok
- Dbáť na to, aby sa zamedzilo školským úrazom, poškodeniu majetku a šikanovaniu žiakov

II. Charakteristika školského vzdelávacieho programu

Vzdelávací program pre praktickú školu, ktorá poskytuje vzdelávanie a prípravu na výkon jednoduchých pracovných činností žiakom s mentálnym postihnutím alebo žiakom s mentálnym postihnutím v kombinácii s iným zdravotným postihnutím, ktorým stupeň postihnutia neumožňuje prípravu v odbornom učilišti, je súčasťou vzdelávacích programov pre deti a žiakov s mentálnym postihnutím. Praktická škola je určená pre chlapcov i dievčatá, menej zručných absolventov špeciálnej základnej školy vzdelávaných podľa variantu A a manuálne zručných absolventov špeciálnej základnej školy vzdelávaných podľa variantu B a C.

Vzdelávací program je spracovaný v súlade s novou koncepciou vzdelávania, obsahu, foriem, stratégie a metód hodnotenia. Je koncipovaný s ohľadom na schopnosti žiakov, požiadavky praxe a umožňuje prípravu absolventa schopného prispôbiť sa meniacim sa podmienkam.

Cieľom všeobecného vzdelávania je vytvoriť predpoklady na rozvoj osobnosti v nadväznosti na vedomosti, teoretické a praktické zručnosti získané na predchádzajúcom stupni vzdelania. Vzdelávací program pre žiakov s mentálnym postihnutím zdôrazňuje také vzdelávanie, ktoré je založené na orientácii životnej adaptability žiakov, na vytváraní ich správnych postojov k životnému prostrediu, k ľuďom a k sebe samým, na kvalite človeka vzhľadom na jeho uplatnenie v demokratickej spoločnosti založenej na humanizme. Pri stanovení cieľov sa akceptuje osobnosť žiaka, jeho orientácia na prípravu na jednoduchú prácu a na život v spoločnosti. Všeobecné vzdelávanie je zamerané na osobný rozvoj žiakov, na ich začleňovanie do života spoločnosti, na formovanie občana a na prípravu na pracovný život.

Odborné vzdelávanie má za cieľ viesť žiakov k systematickej výchove k pracovnej činnosti, k zvládnutiu jednoduchých úloh a úkonov v teoretickej a praktickej oblasti vzdelávania, k zvládnutiu celého okruhu učiva a jeho prehlbovaniu, aby sa absolventi dokázali uplatniť vo výrobnej praxi.

Cieľom vzdelávacieho programu je pripraviť žiakov na:

- život v rodine,
- sebaobsluhu,
- rôzne jednoduché praktické práce, vrátane prác v domácnosti,
- zacvičiť ich v prácach profilujúceho voliteľného predmetu,
- vykonanie jednoduchých pracovných činností spravidla pod dohľadom inej osoby.

Pri plnení školského vzdelávacieho programu vychádzame z možností a schopností každého jednotlivého žiaka, pričom rešpektujeme jeho potreby a záujmy. Dbáme na to, aby sme v edukačnom procese vytvorili dostatočný priestor pre rozvoj osobnostných vlastností žiakov a prostredníctvom aktívnych činností aj ich vlastných skúseností, ktoré využijú v praktickom živote.

Obsah vzdelávania v praktickej škole tvorí učivo povinných a voliteľných predmetov. Profilujúcim predmetom PŠ sú Ručné práce a šitie a Remeselné práce na základe materiálo-technických aj personálnych podmienok našej školy. Sústavu všeobecnovzdelávacích predmetov tvoria: slovenský jazyk a literatúra, matematika, výchova k mravnosti a k občianstvu, výtvarná výchova, hudobná výchova a telesná výchova. K odborno-praktickým predmetom patria predmety: rodinná výchova, zdravotná výchova, ručné práce a šitie, príprava jedál a výživa, domáce práce a údržba domácnosti, ktoré sú zamerané na prípravu

žiacov na rodinný život. Žiaci praktickej školy si môžu za voliteľné predmety vybrať z predmetov: Pomocné práce v kuchyni, Remeselné práce, Domáce práce a údržba domácnosti.

Školský vzdelávací program špecifikuje vzdelávacie oblasti pre daný ročník s profiláciou príslušných kompetencií, s časovou dotáciou rámcového učebného plánu a tematických výchovno-vzdelávacích plánov učiteľov. Plynulosť plnenia školského vzdelávacieho programu podmieňuje organizácia hodinových aktivít zosúladených s rozvrhom hodín pri využívaní dostupných priestorových kapacít školy a zabezpečenie materiálo - technologického vybavenia jednotlivých vzdelávacích oblastí.

2. 1 Základné údaje

Dĺžka štúdia:	3 roky
Forma štúdia:	denná
Poskytnutý stupeň vzdelania:	nižšie stredné odborné vzdelanie
Vyučovací jazyk:	slovenský
Nevyhnutné vstupné požiadavky na štúdium:	do PŠ sa prijíma žiak s mentálnym postihnutím alebo žiak s mentálnym postihnutím v kombinácii s iným zdravotným postihnutím, ktorý ukončil vzdelávanie v poslednom ročníku základnej školy, špeciálnej základnej školy alebo ukončil povinnú školskú dochádzku
Postup do ďalšieho ročníka:	do ďalšieho ročníka postupuje žiak, ktorý na konci hodnotiaceho obdobia prospel, t.j. ak ani v jednom povinnom vyučovacom predmete nebol hodnotený ako „dosiahol neuspokojivé výsledky“ (aj po vykonaní opravnej skúšky v náhradnom termíne).
Podmienky prerušenia štúdia:	Riaditeľ PŠ môže povoliť prerušenie štúdia žiakovi, ktorý splnil povinnú školskú dochádzku, na žiadosť jeho zákonného zástupcu, ak ide o plnoletého žiaka, na jeho žiadosť, najviac na tri roky; riaditeľ školy je povinný na základe žiadosti žiačky alebo jej zákonného zástupcu prerušiť štúdium pre tehotenstvo a materstvo alebo jej povoliť štúdium podľa individuálneho učebného plánu.
Podmienky zanechania štúdia:	Ak žiak, ktorý splnil povinnú školskú dochádzku, chce zanechať štúdium, oznámi to písomne riaditeľovi PŠ; ak je žiak maloletý, písomné oznámenie podá jeho zákonný zástupca. Týmto sa ukončí školská dochádzka daného žiaka v PŠ.
Prestup žiakov na iný typ štúdia:	Prestup žiaka do inej školy na ten istý alebo iný študijný odbor alebo učebný odbor povoľuje riaditeľ strednej školy, do ktorej sa žiak hlási. Prestup sa spravidla uskutočňuje k 1. septembru. Prestup povoľuje na základe žiadosti jeho zákonného zástupcu; ak ide o plnoletého žiaka, na základe jeho žiadosti.

Spôsob ukončenia štúdia:	absolvovanie trojročného štúdia
Doklad o dosiahnutom vzdelaní:	Záverečné vysvedčenie o absolvovaní PŠ so zameraním na pomocné práce v určitom odbore pod dohľadom zodpovednej osoby
Možnosti pracovného uplatnenia absolventa:	absolvent PŠ sa môže uplatniť ako pomocný robotník, pracovník v chránenej dielni, prípadne ako zamestnanec s titulom chráneného pracoviska

Stupeň vzdelania:

Vzdelávací program PŠ sa ukončuje celkovým zhodnotením manuálnych zručností žiaka v rozsahu učiva určeného príslušným vzdelávacím programom. Pre ukončenie vzdelávania v praktickej škole sa nevyžaduje ani písomná, ani praktická skúška poznatkov a zručností žiakov. **Kritériom pre hodnotenie žiaka je jeho napredovanie a celkový pokrok so zreteľom na jeho možnosti i obmedzenia.** Pri celkovom hodnotení sa pri určovaní stupňa prospechu v jednotlivých vyučovacích predmetoch hodnotí kvalita vedomostí, zručností a návykov, ktorú žiak dosiahol, pričom sa prihliada aj na systematickosť práce a úsilia žiaka.

Úspešným absolvovaním školského vzdelávacieho programu v PŠ môže žiak s mentálnym postihnutím alebo žiak s mentálnym postihnutím v kombinácii s iným zdravotným postihnutím získať nižšie stredné odborné vzdelanie. Dokladom o získanom vzdelaní je záverečné vysvedčenie s uvedením zamerania činnosti, ktoré je žiak schopný vykonávať.

Zdravotné požiadavky uchádzača:

Všetky požiadavky vychádzajú zo všeobecne platných predpisov (nariadení, vyhlášok, noriem a pod.). Výchova k bezpečnosti a ochrane zdravia, hygieny práce a požiarnej ochrana sú rovnako neoddeliteľnou súčasťou teoretického vyučovania a praktickej prípravy.

Do PŠ môžu byť prijatí uchádzači, ktorých zdravotnú spôsobilosť na prihláške potvrdil všeobecný lekár. Uchádzač so zdravotným znevýhodnením pripojí k prihláške vyjadrenie všeobecného lekára o schopnosti študovať zvolený odbor výchovy a vzdelávania.

Požiadavky na bezpečnosť, ochranu zdravia a hygienu práce:

Výchova k bezpečnosti a ochrane zdravia, hygieny práce a požiarnej ochrane je neoddeliteľnou súčasťou teoretického vyučovania a praktickej prípravy. V priestoroch určených na vyučovanie žiakov sú vytvorené (podľa platných predpisov) podmienky na zaistenie bezpečnosti a hygieny práce. Je nevyhnutné preukázateľne poučiť žiakov o bezpečnosti a ochrane zdravia pri práci a dodržiavanie týchto predpisov vyžadovať.

V priestoroch určených na praktickú prípravu sú podľa platných technických predpisov vytvorené podmienky na bezpečnú prácu. Žiaci sú dôkladne a preukázateľne oboznámení s predpismi o bezpečnosti a ochrane zdravia pri práci, s hygienickými a technickými predpismi, technickými normami, s pravidlami bezpečnej obsluhy technických zariadení, používaním ochranných prostriedkov a dodržiavanie týchto predpisov kontrolovať a vyžadovať.

Ak práca vyžaduje priamy dozor, musí osoba poverená priamym dozorom obsiahnuť všetky pracovné miesta žiakov tak, aby mohla pri ohrození zdravia žiaka bezprostredne zasiahnuť. Žiaci majú zakázané vykonávať práce so zvýšeným nebezpečenstvom.

3.2 Profil absolventa

Praktická škola je jedna z možností riešenia ďalšieho vzdelávania a následnej integrácie žiakov s mentálnym postihnutím do spoločnosti. Úlohou PŠ je pripraviť žiakov na život v rodine - na sebaobsluhu a praktické práce v domácnosti, zacvičiť ich v prácach profilujúceho predmetu tak, aby mohli vykonávať zmysluplnú prácu v chránených pracoviskách. Praktická škola nie je profesijne zameraná na zvládnutie učebného odboru, preto po jej absolvovaní nezískavajú žiaci výučný list ale vysvedčenie o absolvovaní praktickej školy so zameraním na pomocné práce v určitom odbore pod dohľadom zodpovednej osoby.

Absolvent:

- je schopný komunikovať ústnou aj písomnou formou v štátnom jazyku na úrovni, ktorú mu umožňuje jeho postihnutie,
- je schopný získať poznatky, zručnosti a návyky aplikovať v konkrétnych praktických a životných situáciách,
- ovláda základné postupy práce s IKT a je si vedomý rizík spojených s používaním internetu a IKT,
- má osvojené základné zručnosti potrebné pri vedení domácnosti,
- má osvojené základné hygienické návyky a je zručný pri sebaobslužných činnostiach,
- má pozitívny vzťah k práci, uvedomuje si význam práce v živote človeka,
- je schopný pracovať samostatne, v skupine, aj pod vedením – je prístupný autoritám,
- vie samostatne pracovať podľa nenáročného pracovného postupu,
- vie si pripraviť pracovisko a udržiavať na pracovisku hygienu a čistotu,
- vie hospodárne využívať materiály a zverené prostriedky,
- dodržiava bezpečnosť a ochranu zdravia pri práci,
- je schopný nadväzovať a udržiavať dobré medziľudské vzťahy, prispieva k dobrým vzťahom na pracovisku,
- má osvojené elementárne pravidlá spoločenského styku, správa sa primerane okolnostiam a situáciám,
- je si vedomý svojich práv i povinností a rešpektuje práva iných,
- uvedomuje si nutnosť dodržiavať spoločenské pravidlá i normy a je si vedomý následkov pri ich nedodržiavaní,
- má osvojené zásady zdravého životného štýlu a je si vedomý nebezpečenstva spojeného s užívaním zdraviu škodlivých látok,
- chápe dôležitosť ochrany svojho zdravia a uprednostňuje základné princípy zdravého životného štýlu v každodennom živote;
- je schopný starať sa o svoje fyzické i psychické zdravie a je spôsobilý požiadať a privolať pomoc v náročných životných situáciách,
- je schopný zmysluplne využívať svoj voľný čas,
- je šetrný vo vzťahu k prírode a životnému prostrediu, k výsledkom ľudskej práce.

Kľúčové kompetencie chápeme ako kombináciu vedomostí, zručností, postojov, hodnotovej orientácie a ďalších charakteristík osobnosti, ktoré každý človek potrebuje na svoje osobné uspokojenie a rozvoj, aktívne občianstvo, spoločenské a sociálne začlenenie, k tomu, aby mohol primerane konať v rôznych pracovných a životných situáciách počas svojho celého života. V rámci výchovno-vzdelávacieho procesu prostredníctvom výchovných a vzdelávacích stratégií sa rozvíjajú, osvojujú a hodnotia buď na úrovni školy, odboru alebo vyučovacieho predmetu. Musia rešpektovať individuálne zvláštnosti, schopnosti a možnosti žiakov. Absolvent PŠ zvláda všetky tieto kompetencie na úrovni, ktorú mu umožňuje stupeň a

druh jeho postihnutia, resp. viacnásobné postihnutie. Po absolvovaní školského vzdelávacieho programu absolvent disponuje týmito kompetenciami:

1. Komunikatívne a sociálno-interakčné spôsobilosti

Absolvent:

- vyjadruje sa súvisle a kultivovane písomnou a ústnou formou primeranou jeho stupňu vzdelávania,
- rozumie obsahu jednoduchého písaného textu, dokáže ústne zreprodukovať prečítaný alebo vypočítaný text, rozumie rôznym typom textov,
- ovláda jednoduchú počítačovú komunikáciu na úrovni spotrebiteľa,
- vyhľadá s pomocou učiteľa alebo rodiča jednoduché informácie prostredníctvom počítača, kníh, novín, časopisov,
- vedie jednoduché číselné záznamy využiteľné v osobnom živote,
- dokáže určitý čas sústredene počúvať, prijať a rešpektovať názory iných ľudí, náležite reaguje,
- pozorne počúva rozhovor, zapája sa do jednoduchých diskusií,
- dokáže vyjadriť svoj názor a zdôvodniť ho jednoduchým spôsobom,
- uplatňuje ústretovú komunikáciu pre vytváranie dobrých vzťahov so spolužiakmi, učiteľmi, rodičmi a s ďalšími ľuďmi s ktorými prichádza do kontaktu,
- nadväzuje spoločensky prijateľným spôsobom kontakty s druhými a udržiava s nimi harmonické vzťahy,
- rozumie bežne používaným prejavom neverbálnej komunikácie a dokáže na ne adekvátne reagovať podľa svojich možností,
- správa sa v skupine a kolektíve podľa spoločenských pravidiel a noriem,
- podieľa sa na tvorbe zdravej, tvorivej a sociálnej klímy v skupine, v triede, aj v škole,
- rieši konflikty s pomocou dospelých alebo samostatne,
- je empatický k starým, chorým a postihnutým ľuďom.

2. Intrapersonálne a interpersonálne spôsobilosti

Absolvent:

- uvedomuje si vlastné potreby, využíva svoje možnosti,
- pozná svoje práva a aj povinnosti, čiastočne dokáže odhadnúť dôsledky svojich činov,
- rozvíja pomocou učiteľa vlastnú aktivitu, samostatnosť, sebaopoznanie a sebadôveru,
- zameria vlastnú činnosť s podporou učiteľa na dodržiavanie osobnej zodpovednosti a dosiahnutie spoločného skupinového cieľa,
- prispieva k vytváraniu dobrých medziľudských vzťahov, predchádza osobným konfliktom, nepodlieha predsudkom a stereotypom v prístupe k druhým,
- je schopný počúvať, vysloviť svoj názor a prijať názor iných,
- je tolerantný a ohľaduplný k iným ľuďom,
- pracuje a zapája sa do práce kolektívu,
- rešpektuje a prijíma príkazy kompetentných osôb, dodržiava zadané pracovné metódy a postupy,
- má v úcte život svoj a aj iných a chráni ho, má zodpovedný vzťah k svojmu zdraviu, stará sa o svoj fyzický a duševný rozvoj, je si vedomý dôsledkov nezdravého životného štýlu a závislostí,
- uvedomuje si dôležitosť ochrany svojho zdravia a jeho súvislosť s vhodným a aktívnym trávením voľného času.

4. Schopnosť tvorivo riešiť problémy

Absolvent:

- dokáže rozpoznať problém, vie na koho sa môže obrátiť o pomoc pri riešení problémov,
- pokúša sa problémy a konflikty vo vzťahoch riešiť primeraným spôsobom,
- dokáže spoznávať pri jednotlivých riešeniach ich klady i zápory,
- vníma jednoduché informácie o základných problémoch pracovného a mimopracovného života,
- rozumie (s podporou učiteľa) jednoduchým dôsledkovým vzťahom a príčinám vyvolávajúcim problémové situácie,
- využíva pod vedením učiteľa jednoduché návody a postupy, ktoré obsahujú základné informácie použiteľné alebo nepoužiteľné pri objasňovaní podstaty problému,
- zhromažďuje s pomocou učiteľa elementárne informácie potrebné na objasnenie problému a na stanovenie najjednoduchšieho riešenia.

5. Pracovné a podnikateľské spôsobilosti

Absolvent:

- účelne a ekonomicky zaobchádza s finančnými a materiálmi prostriedkami,
- uvedomuje si význam takých osobnostných vlastností, ako je čestnosť, otvorenosť, spravodlivosť, spoľahlivosť a dôveryhodnosť,
- pod vedením učiteľa rozpozná zásady konštruktívnej kritiky, vie primerane kritizovať, ale aj znášať kritiku od druhých,
- rozpozná a uzná si vlastné chyby,
- vie pozorne počúvať iných, pýtať sa, formulovať, vyjadrovať sa,
- má osvojené základné postupy efektívnej spolupráce v skupine,
- uvedomuje si svoju zodpovednosť v tíme, kde dokáže tvorivo prispievať k dosahovaniu spoločných cieľov,
- prejavuje aktivitu v individuálnom i skupinovom učení,
- hodnotí vlastný výkon, teší sa z vlastných výsledkov, uznáva aj výkon druhých,
- pod vedením učiteľa rozvíja v sebe schopnosť sebakontroly emócií a schopnosť pracovať aj v stresových situáciách, vytvára si návyk ovládať sa a dosiahnuť všeobecnú kultúrnu úroveň.

6. Spôsobilosť využívať informačné technológie

Absolvent:

- prejavuje radosť zo samostatne získaných informácií,
- má osvojené základné zručnosti v oblasti IKT, ovláda elementárne spôsoby práce s počítačom,
- používa základné postupy pri práci s textom,
- je schopný nahrávať a prehrávať zvuky a videá z určeného média,
- vie používať vybrané informačné a komunikačné technológie pri učení sa,
- využíva dostupné možnosti zhromažďovania informácií z kníh, časopisov, encyklopédií, z médií a internetu,
- vyhledá s pomocou učiteľa jednoduché vhodné informačné zdroje a získava potrebné informácie,
- zaznamená si a uchová informácie pod vedením učiteľa tak, aby ich mohol využiť pri práci,
- komunikuje prostredníctvom elektronických médií,
- vie, že existujú riziká, ktoré sú spojené s využívaním internetu a IKT,
- dodržiava zásady bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci s počítačom.

7. Spôsobilosť byť demokratickým občanom

Absolvent:

- uvedomuje si význam zachovania mieru, bezpečnosti jednotlivcov, národov a štátov,
- uvedomuje si význam zachovávanía a ochrany životného prostredia,
- uvedomuje si dôsledky drogovej závislosti najmä mladistvých, sexuálnej výchovy a pozitívne pristupuje k riešeniu týchto problémov,
- uvedomuje si význam pojmov spravodlivosť, ľudské práva a zodpovednosť,
- dodržiava zákony, rešpektuje práva a osobnosť druhých ľudí, ich kultúrne špecifiká,
- vystupuje proti neznášanlivosti, xenofóbii a diskriminácii,
- uvedomuje si vlastnú kultúrnu, národnú a osobnostnú identitu,
- je otvorený kultúrnej a etnickej rôznorodosti,
- pristupuje s toleranciou k identite druhých.

8. Všeobecné kompetencie

Absolvent má:

- riešiť jednoduché situácie, používať vhodné výrazové prostriedky, vhodne reagovať na vopred nenacvičenú jednoduchú situáciu,
- vhodným jednoduchým spôsobom vyjadrovať svoj úmysel, prezentovať sám seba, podávať a získavať ústne alebo písomne jednoduchú požadovanú informáciu všeobecného charakteru, hovoriť krátko a súvislo na danú tému,
- mať základné schopnosti potrebné pre styk s ľuďmi, ovládať a uplatňovať základy spoločenského správania,
- hodnotiť celospoločenské javy ako je chudoba, gamblerstvo, drogy, terorizmus, globalizácia sveta, novodobé choroby
- riadiť sa všeobecne uznávanými mravnými a právnymi zásadami a normami,
- rozvíjať úroveň svojho právneho vedomia, vedieť ako a kam sa obrátiť pri vymáhaní si svojich práv,
- rozvíjať morálne a vôľové vlastnosti, akými sú húževnatosť, samostatnosť a primerané sebavedomie,
- vytvoriť si pozitívny vzťah ku kultúrnym hodnotám, prírode a životnému prostrediu a podieľať sa na ich ochrane,
- rozumieť základným matematickým pojmom, poznať základné vzťahy medzi nimi a obsah najjednoduchších matematických operácií, mať základné poznatky o číslach,
- poznať zásady správnej životosprávy, v zmysle aktívneho zdravia a zdravého životného štýlu,
- uvedomovať si význam telesného a pohybového zdokonaľovania, vnímať krásu pohybu, prostredia, ľudských vzťahov,
- prejavovať zmysel pre fair-play, kolektívnu spoluprácu a vzájomnú pomoc, najmä postihnutým jednotlivcom, či menej pohybovo nadaným,

9. Odborné kompetencie

Požadované vedomosti:

Absolvent má:

- ovládať základy čítania, písania, počítania a využívať ich k svojmu vzdelávaniu,
- pracovať s učebnicami, pracovnými zošitmi a pomôckami,
- aplikovať získané vedomosti v praktických situáciách,
- ovládať primárne a pomocné techniky práce na primeranej úrovni,
- ovládať pracovné postupy opráv chybných výrobkov,

- poznať manipuláciu s materiálom, hotovými výrobkami,
- poznať základné zásady bezpečnosti práce a ochrany životného prostredia,
- poznať základné pravidlá správania k životnému prostrediu a zásady jeho ochrany pred možnými negatívnymi vplyvmi.

Požadované zručnosti

Absolvent vie:

- pripraviť pracovisko,
- praktizovať na primeranej úrovni primárne a pomocné techniky a technológie,
- pracovať s nástrojmi, náradím, jednoduchými strojmi a zariadeniami,
- pracovať so sutřovinami a materiálmi,
- aplikovať jednoduché a menej náročné pracovné postupy
- čítať jednoduchú odbornú dokumentáciu na primeranej úrovni a podľa nej zhotovovať výrobky,
- vykonať menej náročnú a jednoduchú údržbu používaných strojov a zariadení, nástrojov a čistenie pracovných pomôcok,
- skladovať a ošetrovať hotové výrobky a manipulovať s nimi,
- nakladať hospodárne so zverenými prostriedkami,
- používať ochranné pracovné prostriedky.

3.3 Organizácia vyučovania

Výchova a vzdelávanie sa v škole organizuje dennou formou štúdia. Uskutočňuje sa ako celodenné vzdelávanie v dopoludňajších hodinách, podľa rozvrhu hodín jednotlivých tried, počas piatich pracovných dní v týždni.

Základnou organizačnou formou vyučovania je 45 min. vzdelávacia jednotka - vyučovacia hodina. Vyučovací čas žiaka je v 1. 2. a 3. ročníku minimálne **26 hodín týždenne**. Minimálny počet vyučovacích hodín v jednom dni je 4, maximálny 6 vyučovacích hodín.

Vzdelávanie žiakov je členené do jednotlivých ročníkov, avšak v jednej triede sa môžu vzdelávať aj žiaci viacerých ročníkov.

Vzdelávanie a výchovná činnosť prebieha počas celodenného vyučovacieho procesu v objekte školy v priestoroch na to určených. Niektoré vyučovacie hodiny sa môžu realizovať po predložení a schválení projektu i v inom prostredí, s využitím iných foriem a metód práce (napr. exkurzie, cvičenia, pozorovania) na základe zváženia pedagóga, ponúkaných možností iných organizácií a splnenia interných predpisov a dodržania pravidiel BOZP.

Obsah vzdelávania prebieha v jednotlivých ročníkoch na vyučovacích hodinách a je určený rámcovými učebnými osnovami vyučovacích predmetov. Vyučujúci uplatňujú primeranosť nárokov na žiaka, s cieľom zlepšovať jeho vedomosti, zručnosti a návyky a zvyšovať tým jeho šance na zlepšovanie kvality jeho života.

Vzdelávanie žiaka sa môže na základe žiadosti zákonného zástupcu po doložení potrebných potvrdení uskutočňovať aj formou **individuálneho vzdelávania** alebo **individuálneho učebného plánu** v medziach platnej legislatívy.

Organizácia školského roka je v plnom znení §150 zákona NR SR č. 245/2008 Z. z. o výchove a vzdelávaní a o zmene a doplnení niektorých zákonov. Organizácia príslušného školského roka je v súlade s Pedagogicko-organizačnými pokynmi vydanými MŠVVaŠ SR na daný školský rok.

Organizačné formy a metódy vzdelávania:

Pri voľbe vyučovacích metód a foriem práce vychádzame z obsahového zamerania vyučovacej

hodiny, cieľov vyučovacej hodiny, vekových a iných osobitostí žiakov, materiálneho vybavenia a z vlastnej činnosti žiakov zacielenej na dosiahnutie stanovených cieľov zameraných na rozvoj kľúčových kompetencií žiakov.

Pri výbere vyučovacích metód dbáme na to, aby:

- boli v súlade so zámermi školy,
- rozvíjali všetky stránky osobnosti žiaka,
- smerovali k rozvíjaniu kľúčových kompetencií žiakov,
- umožňovali vytvoriť sociálnu atmosféru, v ktorej sa môže dieťa učiť bez strachu a stresu,
- využívali prirodzenú zvedavosť dieťaťa a vzbudzovali jeho chuť do učenia,
- zohľadňovali potreby žiaka,
- umožňovali žiakovi učiť sa všetkými zmyslami.

Moderné vyučovanie nie je obmedzené na jedinú formu pedagogickej stratégie alebo metódy ale zahŕňa rozmanité prístupy, ktoré podporujú proces učenia sa žiaka. Je na pedagogickom majstrovstve a kreativite každého učiteľa, aké pedagogické stratégie zvolí vo vyučovaní.

V podmienkach našej školy uplatňujeme metódy **všeobecné** a metódy **špeciálno-pedagogické**.

Zo všeobecných metód v edukačnom procese uplatňujeme:

Metódy podľa charakteru práce:

- *Expozičná*
- *Názorno-demonštračná*
- *Metódy praktické*

Motivačné metódy: Motivácia ako snaha a túžba niečo dosiahnuť má vo vyučovacom procese významnú úlohu. Prístup žiaka k učeniu je základom úspešnej činnosti a vzhľadom k tomu, že pracujeme so žiakmi s mentálnym postihnutím, u ktorých je veľmi ťažké vzbudiť záujem o učenie, považujeme za veľmi dôležité vzbudiť u žiakov prvotný záujem o učenie. Z motivačných metód sa nám v praxi osvedčili: *Motivačný rozhovor, motivačný problém, rozprávanie, demonštrácia, skupinové vyučovanie, tvorivé vyučovanie*.

Aktivujúce metódy: diskusia, situačná metóda, inscenačná metóda, dramatizácia, smulácia, zážitkové učenie, učenie prostredníctvom IKT, praktické aktivity, samostatná činnosť, didaktické hry

Expozičné metódy Aplikáciou expozičných metód sa usilujeme docieľiť to, aby proces učenia prebiehal u žiaka čo najefektívnejšie. Uplatňujeme ich pri vytváraní nových poznatkov a zručností, v praxi využívame metódy:

- Slovné: monologické vysvetľovanie, opis, inštruktáž, rozprávanie, dialogický rozhovor
- Názorno – demonštračné: pozorovanie, ilustrovanie, demonštrovanie
- Metódy praktické: manipulácia s predmetmi, práce na školskom pozemku
- Pracovné metódy (práca ako výchovná metóda)
- Hra: didaktická
- Dramatizácia
- Pozorovanie (cielené systematické vnímanie objektov a procesov)
- Heuristická metóda: dialogická, problémová
- Metóda samostatnej práce s knihou, v teréne

Fixačné metódy: vo vyučovacom procese majú dôležité postavenie vzhľadom na to, že žiaci s mentálnym postihnutím si poznatky osvojujú pomaly, až po viacnásobnom opakovaní a rýchlo zabúdajú. Smerujú k precvičovaniu a upevňovaniu už nadobudnutých poznatkov a zručností: pokus, demonštrácia, hra (didaktická, intelektová), pojmové mapy.

Metódy diagnostické a klasifikačné: slúžia nielen na zistenie úrovne vedomostí, zručností a návykov žiakov, ale sú aj prostriedkom autodiagnostiky učiteľa: skúšanie ústne, písomné, praktické.

Metódy špeciálno-pedagogické :

- viacnásobného opakovania informácie,
- nadmerného zvýraznenia informácie,
- multisenzorického sprostredkovania,
- intenzívnej spätnej väzby,
- algoritimizácie kurikula,
- slovného sprostredkovania,
- sprostredkovania pohybom,
- sprostredkovania inštrukčnými médiami,
- sprostredkovania technickými prostriedkami metodiky,
- pozitívnej psychickej tonizácie,
- aplikácie individuálnych vzdelávacích programov,
- kombinované.

Organizačné formy:

Metódy a formy práce, ich logické usporiadanie a kombinovanie si volí učiteľ podľa predmetu, obsahu učiva a konkrétnej situácie v triede so zameraním na motiváciu a usmernenie žiakov na vyučovaní a v učení.

Výber foriem vyučovania prispôsobujeme potrebám žiakov, ich možnostiam a schopnostiam a snažíme sa o to, aby sme vytvorili priestor pre uplatnenie individuality každého žiaka, aby výchova a vzdelávanie žiakov praktickej školy prebiehalo v reálnom prostredí a pri v zmysluplných činnostiach. Pre naplnenie cieľov školy budeme využívať nasledovné formy:

- vyučovacia hodina základného, motivačného, expozičného, fixačného, aplikačného, diagnostického typu,
- vyučovacia hodina v školskej dielni,
- vyučovacia hodina na školskom pozemku,
- vyučovacia hodina v cvičnej kuchynke,
- individuálne vyučovanie,
- skupinové vyučovanie,
- hromadné vyučovanie,
- integrované vyučovanie – blokové vyučovanie,
- praktické činnosti,
- exkurzia, výlet, vychádzka,
- vyučovanie v rôznom prostredí (hodina v múzeu, čitateľskom kútiku),
- návšteva výstavy, koncertu, múzea, či inej inštitúcie,
- súťaž, kultúrne vystúpenie,
- záujmová činnosť– krúžky.

III. Vnútorný systém hodnotenia a kontroly

1. Vnútorný systém hodnotenia žiaka
2. Vnútorný systém kontroly a hodnotenia zamestnancov
3. Hodnotenie školy

1. Vnútorný systém hodnotenia žiaka

Žiak PŠ sa hodnotí podľa aktuálneho Metodického pokynu č.18/2015 na hodnotenie a klasifikáciu žiakov prospechu a správania žiakov praktických škôl v súlade so zákonom č. 245/2008 Z. z. o výchove a vzdelávaní (školský zákon) a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov a zákonom č. 596/2003 Z. z. o štátnej správe v školstve a školskej samospráve a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov a vyhláškou č. 322/2008 Z. z. o špeciálnych školách.

Zjednocovanie, primeranosť a objektivizácia hodnotiacich kritérií sú predmetom rokovaní metodických orgánov školy vždy pred začiatkom školského roka.

A. Hodnotenie a klasifikácia

- Hodnotenie žiaka sa v rámci vzdelávania vykonáva podľa úrovne dosiahnutých výsledkov **slovným hodnotením**. Hodnotenie žiakov je organická súčasť výchovnovzdelávacieho procesu a jeho riadenia. Má informatívnu, motivačnú a korekčnú funkciu. Cieľom hodnotenia vzdelávacích výsledkov žiakov v škole je poskytnúť žiakovi a jeho rodičom spätnú väzbu o tom, ako žiak zvládol danú problematiku, v čom má nedostatky, kde má rezervy a aké sú jeho pokroky. Súčasťou hodnotenia je tiež povzbudenie do ďalšej práce, návod, ako postupovať pri odstraňovaní nedostatkov.

- Slovné hodnotenie je jednou z foriem hodnotenia, ktorého výsledky v jednotlivých vyučovacích predmetoch prvého až tretieho ročníka praktickej školy sa vyjadrujú týmito štyrmi stupňami: **dosiahol veľmi dobré výsledky, dosiahol dobré výsledky, dosiahol uspokojivé výsledky, dosiahol neuspokojivé výsledky**.

- Súčasťou výchovno-vzdelávacieho procesu v praktickej škole je systematické hodnotenie žiaka. Predmetom hodnotenia je úroveň dosiahnutých vedomostí a zručností podľa platných učebných osnov a vzdelávacieho programu pre praktickú školu.

Hodnotenie a klasifikácia preukázaného výkonu žiaka v príslušnom predmete nemôžu byť znížené na základe správania žiaka.

- Žiak má právo
  - a) vedieť, čo sa bude hodnotiť a akým spôsobom,
  - b) dozvedieť sa výsledok každého hodnotenia,
  - c) na objektívne hodnotenie.

Vo výchovno-vzdelávacom procese sa podľa úrovne dosiahnutých výsledkov uskutočňuje **priebežné a súhrnné hodnotenie a klasifikácia** žiaka.

Priebežné hodnotenie a klasifikácia sa uplatňuje pri hodnotení čiastkových výsledkov a prejavov žiaka.

Súhrnné hodnotenie a klasifikácia sa vykonávajú na konci každého polroka.

Pri hodnotení a klasifikácii sa uplatňuje primeraná náročnosť a pedagogický takt voči žiakovi, jeho výkony sa hodnotia komplexne, berú sa do úvahy osobitosti mentálneho postihnutia, celkový zdravotný stav, vynaložené úsilie žiaka a v plnej miere sa rešpektujú jeho ľudské práva.

Učiteľ priebežne hodnotí výsledky žiaka, jeho vedomosti, zručnosti a návyky. Vyzdvihuje žiakove klady a súčasne ho taktne usmerňuje v ďalšom postupe pri učení so zameraním na zvýšenie úsilia získať ďalšie vedomosti, zručnosti a návyky.

- Vyučovacie predmety, v ktorých predmetom hodnotenia sú dosahované výsledky žiaka, sú rozdelené nasledovne:

- d) všeobecno-vzdelávacie predmety,
- e) odbornovo-praktické predmety,
- f) voliteľné predmety.

U žiaka, ktorý má výrazné rozdiely v ústnom a písomnom prejave, sa pri skúšaní, ktoré predstavuje východisko pre hodnotenie jeho učebných výsledkov, uprednostňuje forma, ktorá zohľadňuje jeho špeciálne výchovno-vzdelávacie potreby. Priebežne sa používajú rôzne formy zisťovania úrovne vedomostí a zručností žiaka, rešpektujúc osobitosti mentálneho postihnutia.

Podklady na hodnotenie a klasifikáciu výchovno-vzdelávacích výsledkov a správania žiaka získava učiteľ najmä týmito metódami, formami a prostriedkami:

- g) sústavným diagnostickým pozorovaním žiaka,
- h) sústavným sledovaním výkonov žiaka a jeho pripravenosti na vyučovanie,
- i) rôznymi druhmi skúšok (praktické, pohybové, ústne, písomné, grafické, vedomostné),
- j) analýzou výsledkov rôznych činností žiaka s osobitným zameraním na manuálnu zručnosť, úroveň dosiahnutej samoobsluhy a na celkovú sociálnu vyspelosť,
- k) konzultáciami s ostatnými pedagogickými zamestnancami, podľa potreby aj s výchovným poradcom, zamestnancami centier špeciálno-pedagogického poradenstva, príslušným dorastovým lekárom a ďalšími odbornými lekármi, školským psychológom, logopédom, asistentom učiteľa,
- l) rozhovormi so žiakom, rodičmi alebo zákonnými zástupcami.

- Žiak je z predmetu skúšaný **ústne, písomne alebo prakticky. Žiak by mal byť v priebehu polroka z jedného vyučovacieho predmetu vyskúšaný minimálne dvakrát.**

Učiteľ vedie evidenciu o každom hodnotení žiaka podľa vnútorných predpisov školy. V priebehu školského roka zaznamenáva výsledky žiaka a jeho prejavy najmä preto, aby mohol žiakovi poskytnúť spätnú väzbu a usmerňovať výchovno-vzdelávací proces žiaka v zmysle jeho možností rozvoja a informovať zákonných zástupcov žiaka.

Učiteľ oznámi žiakovi výsledok každého hodnotenia a klasifikácie, poukáže na klady a nedostatky hodnotených prejavov, výkonov a výtvorov. Po ústnom vyskúšaní učiteľ oznámi žiakovi výsledok hodnotenia ihneď tak, aby žiak hodnoteniu porozumel. Výsledky hodnotenia písomných skúšok, prác aj praktických činností oznámi žiakovi a predloží k nahliadnutiu najneskôr do 7 dní.

Podkladom pre celkové hodnotenie vyučovacieho predmetu sú:

- slovné hodnotenie za ústne odpovede,
- slovné hodnotenie za písomné práce, grafické práce, praktické práce, pohybové činnosti,
- komplexné posúdenie prejavov žiaka so zreteľom na osobitosti mentálneho postihnutia, celkový zdravotný stav žiaka, jeho aktivitu i vynaložené úsilie.

- Výsledné hodnotenie prospechu žiaka vo vyučovacom predmete určí vyučujúci. V predmete, v ktorom vyučuje viac učiteľov, určia výsledné hodnotenie za klasifikačné obdobie príslušní učitelia po vzájomnej dohode.

- Výchovno-vzdelávacie výsledky v jednotlivých vyučovacích predmetoch sa pre prvý až tretí ročník hodnotia slovné týmito stupňami:

Stupeň – dosiahol veľmi dobré výsledky.

Stupňom – dosiahol veľmi dobré výsledky sa hodnotí žiak, ktorý je aktívny, čiastočne samostatný. Ovláda poznatky a pojmy podľa obsahu vzdelávania. Využíva a čiastočne rozvíja svoje osobné predpoklady v individuálnych a kolektívnych prejavoch. V ústnom, písomnom a grafickom prejave dosahuje dobré výsledky vzhľadom na stupeň postihnutia. Osvojené poznatky a zručnosti aplikuje pri riešení nových úloh. Výsledky jeho činností sú veľmi dobré.

Stupeň – dosiahol dobré výsledky.

Stupňom – dosiahol dobré výsledky sa hodnotí žiak, ktorý je menej aktívny, snaží sa byť samostatný, zväčša ovláda poznatky a pojmy podľa obsahu vzdelávania. Čiastočne využíva svoje schopnosti v individuálnom a kolektívnom prejave. Jeho ústny, písomný a grafický prejav je zodpovedajúci stupňu postihnutia. Osvojené poznatky a zručnosti aplikuje v úlohách s podporou učiteľa. Výsledky jeho činností sú dobré.

Stupeň – dosiahol uspokojivé výsledky.

Stupňom – dosiahol uspokojivé výsledky sa hodnotí žiak, ktorý je prevažne pasívny. Poznatky a pojmy podľa obsahu vzdelávania ovláda iba čiastočne. Jeho ústny, písomný a grafický prejav vykazuje uspokojivé výsledky vzhľadom na stupeň postihnutia. Pri využívaní poznatkov a zručností je nesamostatný, často potrebuje usmernenie svojej práce a pomoc učiteľa. Kvalita výsledkov jeho činností je uspokojivá.

Stupeň – dosiahol neuspokojivé výsledky.

Stupňom – dosiahol neuspokojivé výsledky sa hodnotí žiak, ktorý je nesamostatný, pasívny. Neosvojil si poznatky a pojmy požadované obsahom vzdelávania. Jeho ústny, písomný a grafický prejav je neuspokojivý aj s prihliadnutím na stupeň postihnutia. Pri využívaní svojich minimálnych vedomostí potrebuje sústavnú pomoc učiteľa. Kvalita výsledkov jeho činností je neuspokojivá.

Ciele obsiahnuté v obsahu vzdelávania sa prispôsobujú individuálnym osobitostiam každého žiaka. Pri hodnotení vo všetkých predmetoch pristupujeme ku každému žiakovi individuálne, hodnotíme nielen jeho vedomosti a zručnosti, ale aj jeho snahu, zapájanie sa do činností, plnenie si povinností a pokrok. Pre žiakov praktickej školy nie sú určené vzdelávacie štandardy pre jednotlivé ročníky, ktoré by bolo nutné splniť pre postup do ďalšieho ročníka. *Žiak postúpi do ďalšieho ročníka ak zvládne učivo daného ročníka v rozsahu stanovenom učebnými osnovami alebo individuálnym vzdelávacím plánom.*

B. Hodnotenie správania:

● Klasifikáciu správania žiaka navrhuje triedny učiteľ po prerokovaní s učiteľmi a schvaľuje riaditeľ školy po prerokovaní v pedagogickej rade. Hodnotenie správania žiaka sa zaznamenáva do pedagogickej dokumentácie žiaka.

Hodnotenie a klasifikácia správania sa posudzuje podľa týchto kritérií:

- ako žiak dodržiava pravidlá správania,
- ako plní ustanovenia školského poriadku,
- ako plní pokyny vyučujúcich a vedenia školy,
- ako dodržiava mravné zásady a pravidlá spolunažívania v škole a na verejnosti,
- ako sa správa v kolektíve.

Pri klasifikácii správania žiaka sa v jednotlivých prípadoch prihliada na psychický a zdravotný stav žiaka, na osobitosti mentálneho postihnutia žiaka a na prognózu vývinu žiaka.

- Správanie žiakov sa klasifikuje podľa tejto stupnice:

Stupeň 1 – veľmi dobré.

Stupňom 1 – veľmi dobré sa žiak klasifikuje, ak dodržiava ustanovenia školského poriadku a len ojedinele sa môže dopustiť menej závažného priestupku.

Stupeň 2 – uspokojivé.

Stupňom 2 – uspokojivé sa žiak klasifikuje, ak sa dopustí závažnejšieho priestupku, alebo sa opakovane dopúšťa menej závažných priestupkov voči ustanoveniu školského poriadku. Žiak je však prístupný výchovnému pôsobeniu a usiluje sa svoje chyby napraviť.

Stupeň 3 – menej uspokojivé.

Stupňom 3 – menej uspokojivé sa žiak klasifikuje, ak sa dopustí závažného priestupku voči školskému poriadku, alebo sa aj po udelení druhého stupňa klasifikácie správania dopúšťa závažnejších priestupkov.

Stupňom 4 – neuspokojivé.

Stupňom 4 – neuspokojivé sa žiak klasifikuje, ak jeho správanie je v rozpore s ustanoveniami školského poriadku. Dopustí sa závažných previnení, ktorými vážne ohrozuje výchovu ostatných žiakov. Zámerne narúša činnosť žiackeho kolektívu.

- Pri klasifikácii správania žiaka sa prihliada aj na dochádzku žiaka do školy. Správanie sa klasifikuje takto:

0 - 62 neospravedlnených hodín - známka zo správania **1 (veľmi dobré)**

63 - 124 neospravedlnených hodín - známka zo správania **2 (uspokojivé)**

125 - 186 neospravedlnených hodín - známka zo správania **3 (menej uspokojivé)**

187 a viac neospravedlnených hodín - známka zo správania **4 (neuspokojivé)**.

C. Celkové hodnotenie

- Celkové hodnotenie žiaka na konci prvého a druhého polroka vyjadruje súhrn výsledkov vo vyučovacích predmetoch a jeho správania. Celkové hodnotenie žiaka prvého až tretieho ročníka praktickej školy sa na konci prvého polroka a druhého polroka na vysvedčení vyjadruje:

- **prospel(a) s vyznamenaním,**

- **prospeli(a) veľmi dobre,**

- **prospeli(a),**

- **neprospeli(a).**

Žiak hodnotený slovne **prospeli s vyznamenaním**, ak ani v jednom povinnom vyučovacom predmete nedosiahol horšie hodnotenie ako „dosiahol dobré výsledky“ a jeho správanie je hodnotené ako „veľmi dobré“.

Žiak hodnotený slovne **prospeli veľmi dobre**, ak ani v jednom povinnom vyučovacom predmete nedosiahol horšie hodnotenie ako „dosiahol uspokojivé výsledky“ a jeho správanie je hodnotené ako „veľmi dobré“.

Žiak hodnotený slovne **prospeli**, ak ani v jednom povinnom vyučovacom predmete nebol hodnotený ako „dosiahol neuspokojivé výsledky“.

Žiak hodnotený slovne **neprospeli**, ak z niektorého povinného vyučovacieho predmetu aj po opravnej skúške bol hodnotený ako „dosiahol neuspokojivé výsledky“.

- Celkové hodnotenie žiaka prvého až tretieho ročníka praktickej školy sa na konci prvého polroka na výpise slovného komentára a správania žiaka a na konci druhého polroka na vysvedčení vyjadruje:

- prospeli(a),

- neprospeli(a).

Žiak hodnotený slovným komentárom **prospel**, ak zvládol učivo povinných predmetov príslušného vzdelávacieho programu.

Žiak hodnotený slovným komentárom **neprospel**, ak nezvládol očakávaný výstup v povinných predmetoch príslušného vzdelávacieho programu.

• Žiakovi, ktorý nebol hodnotený z niektorého vyučovacieho predmetu, sa na vysvedčení namiesto hodnotenia uvádza slovo:

- **absolvoval**, ak sa žiak aktívne zúčastňoval na vyučovacom procese daného predmetu alebo ak bol žiak prítomný na vyučovacej hodine, aj keď zo závažných objektívnych dôvodov nepracoval,

- **neabsolvoval**, ak žiak na vyučovacej hodine nepracoval, nevie uplatniť svoje vedomosti a zručnosti ani na podnet učiteľa alebo sa daného predmetu nezúčastňoval.

• Žiak, ktorý bol oslobodený z vyučovania niektorého predmetu, sa v ňom nehodnotí a kolónka príslušného predmetu sa na vysvedčení nevyplní.

• Do vyššieho ročníka postupuje žiak, ktorý pri celkovom hodnotení na konci druhého polroka prospel.

• Žiak, ktorý na konci druhého polroka dosiahol neuspokojivé výsledky z viac ako dvoch povinných vyučovacích predmetov, opakuje ročník počas plnenia povinnej školskej dochádzky.

• *Vzdelávací program praktickej školy sa ukončuje celkovým zhodnotením manuálnych zručností žiaka v rozsahu učiva určeného príslušným vzdelávacím programom. Dokladom o získanom vzdelaní je záverečné vysvedčenie s uvedením zamerania činností, ktoré je žiak schopný vykonávať. Úspešným absolvovaním tretieho ročníka vzdelávacieho programu praktickej školy žiak získa nižšie stredné odborné vzdelanie.*

2. Vnútrotný systém kontroly a hodnotenia zamestnancov

Kvalita školy a s tým spojený výchovno-vzdelávací proces je podmienený kvalitou pedagogického zboru. Pedagógovia sa priamo podieľajú na tvorbe a realizácii školského vzdelávacieho programu, preto je dôležité, aby vedenie školy dokázalo posúdiť úroveň a výsledky ich práce, odborné kompetencie, následne prijať opatrenia na odstránenie zistených nedostatkov. Učiteľ musí mať kompetencie, ktoré súvisia s diagnostikou žiaka, s prípravou, riadením, vyhodnocovaním a následným korigovaním procesu učenia, s riadením triedy a kompetencie spojené s vlastným rozvojom. Hodnotenie učiteľa sa odvíja od kompetenčného profilu učiteľa, ktorý si škola stanovila pre svojich učiteľov.

Celkové hodnotenie pedagogických zamestnancov sa skladá z komplexu viacerých hodnotení, ide o:

- spätnú väzbu a hodnotenie pedagogického zamestnanca žiakmi,
- spätnú väzbu a hodnotenie pedagogického zamestnanca komunitou (rodičmi, spolupracovníkmi, odborníkmi....),
- sebahodnotenie a sebareflexia pedagogického zamestnanca,
- spätná väzba a hodnotenie pedagogického zamestnanca vedením školy.

Na škole máme zavedený hodnotiaci systém pedagógov, ktorý hodnotí tieto kritériá:

Kritéria hodnotenia učiteľa vo vzťahu k žiakom:

- vie diagnostikovať vývinové a individuálne charakteristiky žiakov,
- vie motivovať žiakov k učeniu,
- rozvíja úroveň poznávania žiakov, tvorivosť,
- rozvíja personálne zručnosti žiakov,
- rozvíja sociálne zručnosti žiakov,

- pristupuje k žiakom individuálne, pomáha žiakom so špeciálnymi potrebami,
- rešpektuje názory žiakov, podporuje ich vyjadrovanie.

Kritéria hodnotenia učiteľa vo vzťahu k edukačnému procesu:

- vie určiť edukačné ciele vo väzbe na učebné osnovy,
- vie určiť učebné ciele orientované na žiaka,
- vie vybrať obsah edukácie, metódy, formy edukácie v návaznosti na ciele,
- využíva zážitkové učenie, kooperatívne učenie a iné formy sociálneho učenia,
- dodržiava pravidlá hodnotenia žiakov, priebežne hodnotí snahu a pokrok žiaka,
- vytvára dobrú klímu v triede,
- vie riešiť konflikty v triede,
- je žiakmi akceptovaný, má prirodzenú autoritu.

Kritéria hodnotenia učiteľa vo vzťahu k sebarozvoju:

- dokáže hodnotiť svoj výchovno-vzdelávací proces, pozná svoje silné a slabé stránky,
- darí sa mu komunikovať s rodičmi žiakov,
- dokáže plánovať svoj profesijný rast,
- dokáže nové vedomosti a zručnosti implementovať v škole,
- využíva IKT v profesijnom rozvoji a v edukácii,
- vie pracovať v tíme,
- podieľa sa na zavádzaní zmien alebo inovácií v škole,
- podieľa sa na tvorbe alebo realizácii projektov.

Kritéria hodnotenia učiteľa vo vzťahu k pracovnému správaniu sa:

- vedie správne pedagogickú dokumentáciu,
- dodržiava zákonník práce, vnútorný pracovný poriadok školy, bezpečnosť a ochranu zdravia pri práci,
- podieľa sa na organizovaní a realizácii aktivít po vyučovaní, (krúžky, vystúpenia, verejnoprospešné činnosti,...)
- dosahuje dobré výsledky so žiakmi v súťažiach a pri reprezentovaní školy.

Najčastejšie využívané formy hodnotenia:

- pozorovania , hospitácie - hodnotenie pedagogických zamestnancov vedením školy podľa vopred stanovených kritérií,
- hodnotiaci rozhovor,
- vzájomné hodnotenia učiteľov - vzájomné hospitácie a otvorené hodiny,
- hodnotenie učiteľov žiakmi a rodičmi.

3. Hodnotenie školy

Autoevaluácia je pre školu nástrojom, ktorý slúži k sledovaniu dôležitých ukazovateľov činnosti školy, taktiež pomáha uvedomiť si prípadné nedostatky, odstrániť ich a tým prácu celkovo skvalitniť. Cieľom autoevaluácie je zhodnotenie stavu , získanie potrebných informácií pre rozhodnutia o ďalšom rozvoji školy. Tieto informácie poskytujú spätnú väzbu, prostredníctvom, ktorej môže vedenie školy urobiť kroky k zefektívneniu výchovnovzdelávacieho procesu. Cieľom hodnotenia je, aby žiaci a ich rodičia získali

dostatočné a hodnoverné informácie o škole, a aby verejnosť vedela, ako škola dosahuje ciele, ktoré sú na žiakov kladené v ŠkVP.

Dôraz je kladený na:

- konštatovanie úrovne stavu,
- zisťovanie súvislostí a okolností, ktoré výsledný stav ovplyvňujú.

Kritéria zisťovania kvality školy:

- Štruktúra ŠkVP
- Úroveň predmetov, vzdelávacích oblastí
- Úroveň odbornosti pedagógov
- Výsledky v jednotlivých predmetoch
- Úroveň vyučovacieho procesu
- Uspokojovanie potrieb žiakov
- Hodnotenie ako súčasť vyučovania
- Komunikácia s rodičmi
- Výchovné poradenstvo
- Efektivita podpory v učení
- Spolupráca so školskou radou
- Kontakty s inými školami, poradenskými centrami, inštitúciami a komunitou
- Priestorové podmienky a vybavenosť
- Organizácia a použitie zdrojov a priestorov
- Personálne podmienky
- Efektivita pedagogického zboru, rast a jeho zaradenie
- Hospodárenie s pridelenými prostriedkami
- Plán a plnenie plánu rozvoja
- Efektivita vedenia a riadenia

Oblasti hodnotenia, ciele a kritéria:

- Ciele, ktoré si škola stanovila v koncepcnom zámere rozvoja školy a v školskom vzdelávacom programe, ich reálnosť a stupeň dôležitosti.
- Posúdenie ako škola spĺňa ciele, ktoré sú v Štátnom vzdelávacom programe a konkretizované v Školskom vzdelávacom programe.
- Oblasti, v ktorých škola dosahuje dobré výsledky a oblasti, v ktorých škola dosahuje slabšie výsledky, včítane návrhov a opatrení.
- Rozvíjanie kľúčových kompetencií – osvojovanie vedomostí, zručností, skúsenosti a hodnotových postojov v súvislosti s kognitívnym a emocionálnym vývojom žiaka.
- Akceptovanie individuálnych potrieb žiakov.
- Efektivita práce učiteľov na vyučovacej hodine – motivácia, vhodné formy a metódy práce, využívanie učebných pomôcok, informačných zdrojov.
- Rozmanitosť foriem hodnotenia žiakov.
- Aktivita a zapojenie žiakov vo výchovno-vzdelávacom procese, úspešnosť práce v tíme.
- Bezpečné prostredie pre vzdelávanie – spolupatričnosť žiakov a učiteľov so školou, preventívne stratégie pri predchádzaní vzniku sociálne patologických javov.
- Spolupráca s rodičmi a ostatnými partnermi – výmena informácií, názorov, prijímanie podnetov, spôsob a forma spolupráce.

Ďalšie vzdelávanie pedagogických pracovníkov – samoštúdium, činnosť metodických združení, účasť rôznych vzdelávacích aktivítach.

Učebný plán pre praktickú školu so zameraním na predmety Pestovateľské práce a Ručné práce a šitie						
Vzdelávacia oblasť	Predmet	ŠVP	ŠkVP/ročník/hodín týždenne			Spolu:
			1.	2.	3.	
Všeobecné vzdelávanie		8	9	9	9	27
Jazyk a komunikácia	Slovenský jazyk a literatúra	1	1	1	1	3
Matematika a práca s informáciami	Matematika	2	2	2	2	6
	Informatika		1	1	1	3
Človek a spoločnosť	Výchova k mravnosti a občianstvu	1	1	1	1	3
Umenie a kultúra	Hudobná výchova	2	2	2	2	6
	Výtvarná výchova					
Zdravie a pohyb	Telesná a športová výchova	2	2	2	2	6
Odborno-praktické predmety		8	12	12	12	36
Rodinná výchova		1	1	1	1	3
Zdravotná výchova		2	2	2	2	6
Ručné práce a šitie		1	1+4	1+4	1+4	15
Príprava jedál a výživa		3	3	3	3	9
Domáce práce a údržba domácnosti		1	1	1	1	3
Voliteľné predmety		5	5	5	5	15
Pestovateľské práce		5	5	5	5	15
Disponibilné hodiny		5				
Spolu:		26	26	26	26	78

Poznámky:

- Zameraním Praktickej školy na predmet „Pestovateľské práce“ sme si za voliteľný predmet zvolili: Pestovateľské práce – 5 vyučovacích hodín týždenne, ide o zameranie praktickej školy. Škola má všetky podmienky potrebné na rozšírené vyučovanie daných predmetov.
- Navýšenie 1 vyuč. hodiny vo vzdelávacej oblasti Jazyk a komunikácia v predmete Slovenský jazyk a literatúra v 1., 2., a 3. ročníku z dôvodu čo najviac upevňovať základy čítania, písania, rozvíjať porozumenie reči, podporovať verbálnu i neverbálnu formu komunikácie žiaka, naučiť žiaka základy čítania.
- Vytvorenie vyučovacieho predmetu Informatika vo vzdelávacej oblasti matematika a práca s informáciami v rámci disponibilných hodín v 1., 2., a 3. ročníku 1 vyučovacia hodina z dôvodu rozvíjania spôsobilostí interaktívne používať informačné a komunikačné technológie.
- V rámci odborno-praktických predmetov z dôvodu splnenia špecifických cieľov zamerania PŠ na predmety Pestovateľské práce a Ručné práce a šitie navýšenie 4 vyučovacích hodín v rámci disponibilných hodín. Disponibilné hodiny sú určené na precvičenie a upevnenie poznatkov, zručností a návykov žiakov.
- Vyučovací predmet Telesná a športová výchova sa vo všetkých ročníkoch vyučuje spravidla oddelene pre chlapcov a dievčatá, pričom možno utvárať skupiny zo žiakov najbližších ročníkov.

Učebné osnovy	
Názov predmetu	Slovenský jazyk a literatúra
Časový rozsah výučby	1 hodina týždenne, spolu 33 vyučovacích hodín
Ročník	prvý
Škola	Spojená škola, organizačná zložka Praktická škola, Zimné 465, 053 23 Rudňany
Názov školského vzdelávacieho programu	ŠkVP pre Praktickú školu
Stupeň vzdelania	nižšie stredné odborné vzdelanie
Dĺžka štúdia	3 roky
Forma štúdia	denná
Vyučovací jazyk	slovenský

Charakteristika predmetu:

Vyučovací predmet slovenský jazyk a literatúra má v systéme školského vzdelávania centrálnu postavenie, pretože vytvára predpoklady na zvládnutie ostatných vyučovacích predmetov. Dôraz sa kladie na zrozumiteľné vyjadrovanie sa žiakov ústnou i písomnou formou spisovného jazyka.

Slovenský jazyk a literatúra praktickej školy zahŕňa jazykové vyučovanie a sloh, čítanie a rozvoj rečovej kultúry. Obsah predmetu je zameraný na precvičovanie správania sa v praktických životných situáciách. V jazykovej časti vzdelávacej oblasti jazyk a komunikácia je určujúcim cieľom rozvoj komunikačných schopností žiakov. Zrozumiteľne sa vyjadrovať ústnou a písomnou formou pomocou spisovného jazyka. Nácvičenie bežnej spoločenskej konverzácie, rozširovanie a obohacovanie slovnej zásoby a skvalitnenie reči žiakov. Precvičovanie správania sa v praktických životných situáciách. Vypĺňanie, štylizovanie a písanie praktických písomností, ktoré budú v živote potrebovať s pomocou osoby za nich zodpovednej.

V literárnej výchove je určujúcim cieľom rozvoj schopností žiaka poznávať svet, rozvojom čitateľských schopností, záujmom o čítanie zábavnej literatúry, časopisov, náučnej literatúry. Vytvorenie kladného vzťahu k divadlu, filmu, rozhlasu a televízii.

Ciele:

- zlepšovať komunikačné zručnosti, v prvom rade precvičovať a upevňovať formy spoločenského styku: oslovenie, pozdrav, požiadanie, poďakovanie, ospravedlnenie sa, požiadanie o informáciu, podanie informácie, telefonický rozhovor
- rozprávať v súvislých jazykových prejavoch podľa vopred pripravenej osnovy, podľa prečítaného textu, podľa série obrázkov
- reprodukovать prečítaný text podľa otázok učiteľa
- vyplňať, štylizovať a písať praktické písomnosti
- správne písať slová, nevynechávať písmená a neprehadzovať ich poradie v slove z pravopisného hľadiska
- upevňovať písanie viet s veľkým začiatočným písmenom, správne písať krátke a dlhé samohlásky v slovách
- nacvičovať písanie svojho mena

- rozlišovať spisovné a nespisovné slová
- čítať správne a s porozumením jednoduché vety v krátkych, obsahom primeraných textoch
- cvičiť používanie správneho slovného prízvuku a prirodzenej intonácie
- precvičovať a upevňovať orientáciu v čítanom texte a snažiť sa o správnu reprodukciu jeho obsahu
- zrozumiteľným spôsobom vyjadriť svoje skúsenosti a zážitky

Predmet	Štátny vzdelávací program	Školský vzdelávací program	Spolu
Slovenský jazyk a literatúra	1	0	1

Témy a obsah predmetu

Tematický celok	Obsah učiva
Komunikačné zručnosti Počet hodín: 10	Formy spoločenského styku: oslovenie, pozdrav, požiadanie, poďakovanie. Ospravedlnenie sa, požiadanie o informáciu, podanie informácie. Precvičovanie foriem spoločenského styku v praktických životných situáciách - v obchode, v reštaurácii, na pošte, v zdravotníckom zariadení, u holiča - kaderníka, na návšteve. Zrozumiteľne vyjadriť svoje skúsenosti a zážitky. Telefonický rozhovor.
Rozvoj jazykového prejavu Počet hodín: 6	Reprodukovanie prečítaného textu. Reprodukovanie prečítaného textu podľa osnovy. Reprodukovanie prečítaného textu podľa otázok. Reprodukovanie prečítaného textu podľa série obrázkov. Sformulovanie jednoduchého oznamu, blahoželanania.
Písomný prejav Počet hodín: 8	Písanie viet s veľkým začiatočným písmenom. Správne písanie krátkych a dlhých samohlások v slovách. Upevňovanie správneho písania svojho mena. Písanie pozdravu a oznámenia na korešpondenčnom lístku. Správne písanie viet s rôznymi interpunkčnými znamienkami. Správne písanie čiarky vo vete - v jednoduchých prípadoch. Správne používanie osobné zámená v korešpondencii. Písanie jednoduchej korešpondencie. Správne písanie spojky vo vete. Písanie praktických písomností: vyplniť podací lístok, poštovú poukážku a sprievodku.
Čítanie a rozvoj rečovej kultúry	Správne čítanie a čítanie s porozumením jednoduchých

Počet hodín: 9	viet v krátkych textoch. Správna a prirodzená intonácia. Literárne žánre: poézia, rozprávka, balada, bájka, rozprávka, poviedka, povesť, romány zo života detí, historická próza, encyklopédie. Čítanie kníh, časopisov, novín. Návšteva divadelného a filmového predstavenia.
Spolu: 33 hodín	

Medzipredmetové vzťahy:

- formou prierezových tém napr. témy, ktoré sú spracovávané v rámci rôznych predmetov: matematika, etická výchova, občianska náuka, odborné predmety
- prostredníctvom IKT a kompenzačných pomôcok, ktoré sú aplikovateľné v rámci predmetu slovenský jazyk a literatúra, využívanie programu Word pri tvorbe textov, prezentácie – Power Point, vyhľadávanie informácií v elektronických médiách, na internete

Proces:

Obsah cvičení verbálneho a písomného vyjadrovania čerpá zo zážitkov, skúseností i záujmovej činnosti žiakov. S ohľadom na spoločenské požiadavky a potreby zahŕňa obsah aj otázky ochrany životného prostredia, témy smerujúce k výchove k manželstvu a rodičovstvu, ale aj k prevencii spoločensky nežiaducich javov a k zdravej životospráve.

Žiaci zvládli učivo základnej školy v upravenej podobe na rozličnej úrovni, pozornosť treba preto sústrediť na základné poznatky a zručnosti, ktoré sú dôležité pre budúci život žiakov, pre ich pracovné a spoločenské uplatnenie. Učiteľ sa musí usilovať, aby sa žiaci v primeranej miere naučili prakticky používať gramatickú teóriu, aby sa vedeli jednoducho, a jasne vyjadrovať a venovali pozornosť hovorovej stránke reči aj s ohľadom na časté poruchy učenia a minimálnu čitateľskú aktivitu žiakov.

Pri práci s textom sa konkrétne texty na literárnu výchovu sa nepredpisujú. Učiteľ zvolí prácu s takými reprezentatívnymi textami vecnej i umeleckej literatúry, aby mohol žiaka efektívne viesť k získavaniu informácií a k čítaniu s porozumením, kedy žiak dokáže text prečítať a reprodukovať. Vychádza pritom aj z konkrétnej skladby žiakov v triede, z ich učebného odboru, z ich záujmov, z dostupnosti materiálov a pod. Žiak by mal byť schopný rozlíšiť, resp. prakticky používať kľúčové slová, vetu – odsek – výpoveď, osnovu textu. Žiak má vedieť rozlíšiť nárečové a slangové vyjadrovanie a v maximálne nožnej miere uplatňovať v ústnej i písomnej forme spisovný jazyk.

Percepčno-motorické zručnosti: Čítať písmená abecedy a arabské číslice aj v súvislosti s učivom v matematike. Odpísať jednoduchý tlačný a písaný text a arabské číslice, prepísať text písaný a tlačný.

Pamäťové, klasifikačné a aplikačné zručnosti: Zapamätať si základné informácie a vedieť ich využiť v praxi. V písanom prejave aplikovať požiadavky obsiahnuté v tematických celkoch.

Analytické zručnosti: Fonologické schopnosti- analýza zvukovej roviny jazyka na úrovni vety, slova, slabiky. Vedieť využiť analytické činnosti v spojení so sluchovým rozlišovaním hlások a určiť prvú hlásku slova, ovládať detailnú analýzu slova, podradiť ju postupne sa

rozlišujúcim čitateľským schopnostiam žiakov a to v stúpajúcej náročnosti od slabík po jednoduché slová a vety.

Tvorivé zručnosti: Porozprávať krátky príbeh (vlastný zážitok alebo vymyslený príbeh). Porozprávať príbeh podľa predlohy (podľa obrázkov, podľa názvu). Zdramatizovať kratší príbeh alebo rozprávku.

Verejná prezentácia textu, verejný prejav: Pri ústnom prejave dodržiavať správne dýchanie, artikuláciu a spisovnú výslovnosť na (primeranej) úrovni žiaka. Reprodukovať text. Ak učiteľ spozoruje, že žiak sa len veľmi ťažko naučí naspamäť báseň alebo iný text, môže ho vyzvať, aby sa ho naučil aspoň stručne, alebo aby ho podrobne zreprodukoval.

Stratégie vyučovania:

- individuálny prístup
- samostatná práca, práca vo dvojici a v skupinách
- činnostné učenie a projektové vyučovanie
- práca s PC a výčbovými programami
- hodnotenie a sebahodnotenie
- dramatická výchova
- besedy, výstavy
- vyučovacie metódy a formy zamerané na rozvoj tvorivosti žiakov

Učebné zdroje:

- učebnice
- pracovné listy
- mimočítanková literatúra
- časopisy a noviny
- encyklopédie

Poézia, napr.: K. Bendová: Bola raz jedná trieda, Ľ. Podjavorinská : Výber z tvorby, M. Rúfus : Modlitbičky, J. Kostra : Básne zo zbierky Ave Eva, F. Hrubín : Dvakrát sedem rozprávok, S. Chalúpka: Turčín Poničan

Báje, balady, povesti a historická próza, napr.: J. Horák: Povesti a divy, M. Ďuríčková: Dunajská kráľovná, S. Chalupka: Slovenské ľudové balady, R. Móric: Hon lumpov

Literárno- náučne texty o prírode a technike, napr.: M. Haštová: Keď pôjdeš lúkou, J. Čaruškin: Moja prvá zoológia, M. Korandová: V kráľovstve rastlín, G. a A. Gréovci: Tomáš objavuje prírodu, V. Bianki: Lesné domčeky

Poviedky a romány zo života detí, napr.: E. Kästner: Lujza a Lotka, M. Haľamová : O sýkorke z kokosového domčeka, R. Móric: Srnček Parožtek, N. Tánska: S dievčiskom sa nehráme

Divadlo, rozhlas, film a televízia v živote mladého človeka: Oboznámiť žiakov s dramatickými dielami slovenských a zahraničných autorov. Návšteva divadelných a filmových predstavení. Sledovanie vybraných relácií v rozhlase a v televízii.

Hodnotenie predmetu:

Podľa vnútorného systému pravidiel hodnotenia žiaka PŠ s prihliadnutím na mentálne postihnutie a možnosti z toho vyplývajúce. Pri verbálnej forme alebo písomnou formou zisťovať a slovne hodnotiť osvojenie základných poznatkov podľa stanovených kritérií. Pri praktických cvičeniach hodnotiť slovne so stručným komentárom k výkonu žiaka. Hodnotenie slúži ako prostriedok pozitívnej podpory zdravého rozvoja osobnosti žiaka.

Učebné osnovy	
Názov predmetu	Matematika
Časový rozsah výučby	2 hodiny týždenne, spolu 66 vyučovacích hodín
Ročník	prvý
Škola	Spojená škola, organizačná zložka Praktická škola, Zimné 465, 05323 Rudňany
Názov školského vzdelávacieho programu	ŠkVP pre Praktickú školu
Stupeň vzdelania	nižšie stredné odborné vzdelanie
Dĺžka štúdia	3 roky
Forma štúdia	denná
Vyučovací jazyk	slovenský

Charakteristika predmetu:

Predmet matematiky je zameraný na osvojenie si matematických vedomostí, zručností a návykov, ktoré umožnia žiakom riešiť potrebné praktické úlohy matematického charakteru, s ktorými sa stretnú v živote a v budúcom pracovnom začlenení. Úlohou matematiky je poskytnúť žiakom praktické matematické zručnosti, ktoré zodpovedajú ich mentálnej úrovni.

Učebný predmet matematika zahŕňa elementárne matematické poznatky, zručnosti a činnosti s matematickými objektmi rozvíjajúce kompetencie potrebné v ďalšom živote (osobnom, občianskom, pracovnom a pod.). Vytváraním presných učebných návykov rozvíja žiacke schopnosti, presné myslenie a formovanie argumentácie v rôznych prostrediach, rozvíja algoritmické myslenie. Matematika v PŠ je súhrn veku primeraného matematického obsahu so zreteľom na individuálne schopnosti žiaka, ktoré tvoria východisko k všeobecnému vzdelaniu kultúrneho človeka, a informácie dokumentujúce potrebu matematiky pre praktický život.

Ciele:

- naučiť žiaka využívať matematiku vo svojom budúcom živote, buď v rodine alebo na pracovisku
- poznať a používať peniaze
- rozvíjať tie schopnosti žiakov, pomocou ktorých sa pripravujú na samostatné získavanie ďalších poznatkov
- správne ovládať písomné a pamäťové počítanie a vedeli osvojené vedomosti aplikovať v dennej praxi
- využívať pochopené a osvojené pojmy, postupy a algoritmy
- využívať IKT a kompenzačné pomôcky

Predmet	Štátny vzdelávací program	Školský vzdelávací program	Spolu
Matematika	2	0	2

Témy a obsah predmetu

Tematický celok	Obsah učiva
Numerácia v obore do 20 Počet hodín: 35	Sčítovanie a odčítovanie v obore do 10. Sčítovanie a odčítovanie v obore do 20. Práca s peniazmi – poznávanie bankoviek a mincí. Kupovanie a vydávanie peňazí /eurá, centy/. Počítanie s kalkulačkou v obore do 20.
Numerácia v obore do 100 Počet hodín: 5	Sčítovanie a odčítovanie desiatok v obore do 100. Sčítovanie a odčítovanie prirodzených čísel v obore do 100.
Jednotky dĺžky, hmotnosti a času Počet hodín: 13	Jednotka dĺžky m, dm, cm, mm, meradlo. Praktické príklady merania na m, dm, cm, mm. Krokovanie, odhad vzdialenosti. Jednotka dĺžky cm, krajčírsky meter. Praktické príklady na meranie v cm. Jednotka hmotnosti kg, váhy. Praktické príklady váženia na kg. Jednotka hmotnosti dag, g. Praktické príklady váženia na dag, g. Slovné príklady na sčítanie hmotnosti. Jednotka objemu l, dcl, ml. Praktické príklady na meranie objemu. Základné jednotky času - hodina, minúta. Určovanie času
Geometria Počet hodín: 13	Meranie dĺžky úsečky, rysovanie úsečky danej dĺžky v cm, mm. Vytyčovanie úsečky v teréne, meranie dĺžky úsečky v m, cm. Práca s kružidlom. Rysovanie kružnice (stred, polomer). Základné geometrické útvary. Poznávanie telies: kocka, kváder, guľa, valec.
Spolu: 66 hodín	

Medzipredmetové vzťahy:

- aplikáciou poznatkov predmetov všeobecného i odborného vzdelávania
- formou IKT – využívanie edukačných programov

Proces:

Výučba smeruje k tomu, aby žiaci mohli:

- využívať pochopené a osvojené pojmy, postupy a algoritmy ako prostriedky pri riešení úloh,
- v súlade s osvojením matematického obsahu a prostredníctvom numerických výpočtov, písomne rozvíjať svoje numerické zručnosti,
- na základe skúsenosti a činnosti rozvíjať orientáciu v rovine a v priestore, riešením úloh a problémov postupne budovať vzťah medzi matematikou a realitou, používať prostriedky IKT (kalkulačky, počítače) k vyhľadávaniu, spracovaniu a uloženiu informácií,
- riešiť matematické úlohy, uplatňovať základné matematické a myšlienkové operácie, vyberať možné riešenie a používať ho,

- rozvíjať myslenie, vytvárať si vlastný názor a vedieť ho aj vyjadriť,
- rozumieť inštrukciám, používať predstavivosť,
- využívať svoje možnosti, dôverovať si,
- dokázať ísť premyslene a vytrvalo k riešeniu rôznych matematických úloh,
- získať a rozvíjať zručnosti súvisiace s procesom učenia s, aktívne pracovať na vyučovaní
- systematickým, premysleným a diferencovaným riadením ich práce podporovať a upevňovať kladné morálne a vôľové vlastnosti žiakov ako je samostatnosť, rozhodnosť, vytrvalosť, húževnatosť, sebakritickosť, cieľavedomosť.

Stratégie vyučovania:

Na splnenie cieľov vyučovania matematiky v praktickej škole je nevyhnutné okrem špeciálno-pedagogických metód používať aj aktivizujúce vyučovacie metódy. Predovšetkým samostatnú prácu, prácu vo dvojiciach a skupinovú prácu. Pre učiteľa to znamená, že individuálnym prístupom usmerňuje rozvoj schopností jednotlivých žiakov a riadi tvorivú prácu kolektívu triedy. Použitie aktivizujúcich metód sa musí zabezpečovať vhodnými demonštračnými pomôckami a didaktickou technikou. Veľký význam pre vyučovanie matematiky žiakov s mentálnym postihnutím má používanie moderných prostriedkov IKT, predovšetkým kalkulačiek, počítačov, tabletov. Neodčleniteľnou súčasťou individuálneho prístupu vyučujúceho k žiakom je starostlivosť o zaostávajúcich žiakov.

Pri výučbe matematiky využívame najmä:

- riadený rozhovor (aktivizovanie poznatkov a skúseností žiakov),
- výklad učiteľa,
- problémová metóda (upútanie pozornosti prostredníctvom nastoleného problému),
- rozprávanie (vyjadrovanie skúseností a aktívne počúvanie),
- kooperatívne vyučovanie (forma skupinového vyučovania – napr. vo dvojiciach),
- heuristická metóda (učenie sa riešením problémov),
- samostatná práca žiakov (s pracovným listom, s počítačom, s internetom).

Učebné zdroje:

- učebnice matematiky pre žiakov špeciálnych základných škôl: učebnica matematiky pre 5. ročník ŠZŠ, pracovný zošit pre 5. ročník ŠZŠ 1,2; učebnica matematiky pre 6. ročník ŠZŠ, pracovný zošit pre 6. ročník ŠZŠ 1,2; učebnica matematiky pre 7. ročník ŠZŠ, pracovný zošit pre 7. ročník ŠZŠ 1,2; učebnica matematiky pre 8. ročník ŠZŠ, pracovný zošit pre 8. ročník ŠZŠ 1,2; učebnica matematiky pre 9. ročník ŠZŠ, pracovný zošit pre 9. ročník ŠZŠ.
- výučbové programy a aplikácie
- internet.

Hodnotenie predmetu:

Podľa vnútorného systému pravidiel hodnotenia žiaka PŠ s prihliadnutím na mentálne postihnutie a možnosti z toho vyplývajúce. Pri verbálnej forme alebo písomnou formou zisťovať a slovne hodnotiť osvojenie základných poznatkov podľa stanovených kritérií. Pri praktických cvičeniach hodnotiť slovne so stručným komentárom k výkonu žiaka. Hodnotenie slúži ako prostriedok pozitívnej podpory zdravého rozvoja osobnosti žiaka.

Názov predmetu	Informatika
Časový rozsah výučby	1 hodina týždenne, spolu 33 vyučovacích hodín
Ročník	prvý
Škola	Spojená škola, organizačná zložka Praktická škola, Zimné 465, 053 23 Rudňany
Názov školského vzdelávacieho programu	ŠkVP pre Praktickú školu
Stupeň vzdelania	nižšie stredné odborné vzdelanie
Dĺžka štúdia	3 roky
Forma štúdia	denná
Vyučovací jazyk	slovenský

Charakteristika predmetu:

Vyučovací predmet informatika má dôležité postavenie aj vo vzdelávaní žiakov s mentálnym postihnutím, pretože podobne ako matematika rozvíja myslenie žiakov.

Cieľom informatiky je viesť žiakov k pochopeniu základných pojmov, postupov a techník pri práci s počítačom. Žiaci si prostredníctvom práce s jednoduchými edukačnými počítačovými programami určenými pre výchovu, vzdelávanie a alternatívnu komunikáciu osvojujú obsluhu počítača na elementárnej užívateľskej úrovni, primerane k ich individuálnym schopnostiam. Získané zručnosti im v praktickom živote uľahčia spôsob komunikácie. Získané zručnosti žiaci upevňujú v medzipredmetových vzťahoch pri práci so špeciálnymi edukačnými programami, ktoré sú ľahko ovládateľné – jednou alebo dvoma klávesami, môžu ich používať aj žiaci s narušenou motorikou rúk.

Podľa možností školy, žiaci by mali mať vzhľadom k ich individuálnym schopnostiam špeciálne pomôcky pre ovládanie PC ako sú rôzne tlačidlá, držiaky tlačidiel, klávesnice s veľkými aktívnymi plochami, dotykové monitory, polohovacie zariadenia, ktoré nahrádzajú klasickú myš a rôzne komunikátory. Pri vyučovaní predmetu informatika spravidla pri jednom počítači sedí jeden žiak.

Ciele:

- zopakovať a rozšíriť nadobudnuté poznatky a zručnosti
- pracovať s jednoduchým edukačným programom a hrou
- rozširovať svoje zručnosti v grafickom editore používaním ďalších nástrojov
- pracovať v textovom editore s pomocou, písať a upraviť text,
- získať základy algoritmickeho myslenia,
- orientovať sa v prostredí vhodných náučných, vzdelávacích a zábavných webstránok.

Predmet	Štátny vzdelávací program	Školský vzdelávací program	Spolu
Informatika	0	1	1

Témy a obsah predmetu

Tematický celok	Obsah učiva
Oboznámenie sa s počítačom Počet hodín: 2	Ovládanie klávesnice a myši samostatne alebo s pomocou. Ovládanie tabletu samostane alebo s pomocou.
Ovládanie jednoduchej hry Počet hodín: 4	Pustenie a ukončenie hry samostatne alebo s pomocou
Práca v jednoduchom grafickom editore pre deti: Počet hodín: 6	Kreslenie vlastných obrázkov, obrázkov podľa návodu, používanie nástroja výplň a výber farby, tvary, veľkosť čiary Kreslenie voľnou rukou i s použitím nástrojov editora, používanie nástroja otáčanie, zmena veľkosti obrázka, prilepenie.
Práca v textovom editore Počet hodín: 5	Orientácia na klávesnici v poli písmen a číslic, poznávanie funkcie klávesov Shift, Enter, Backspace a Escape.
Komunikácia prostredníctvom IKT Počet hodín: 10	Detské webové stránky (obrázky, rozprávky, detské filmy, hudba).
Práca s edukačným programom, aplikáciami Počet hodín: 6	- na rozvíjanie vnímania, pozornosti, pamäti, myslenia, jemnej motoriky, koordinácie pohybov - na rozvoj slovnej zásoby, základov počítania a iné - pre alternatívnu a augmentatívnu komunikáciu
Spolu: 33 hodín	

Medzipredmetové vzťahy:

V rámci medzipredmetových vzťahov si žiaci môžu pomocou rôznych aplikácií precvičovať učivo z matematiky, slovenského jazyka ale aj predmetov odborného vzdelávania. Získavajú vedomosti za podpory edukačných programov. Pracujú s interaktívnou tabuľou a tabletom.

Proces:

Žiaci sa zdokonaľujú v zručnosti písania v textovom editore, využívajú ďalšie klávesy, pracujú samostatne alebo s pomocou učiteľa s ohľadom na ich stupeň postihnutia. Oboznamujú sa s prostredím grafického editora. Učia sa pracovať v prostredí textového editora a upravovať text. Pri práci s textom pracujeme najprv s hotovým krátkym textom a na ňom sa učia žiaci najprv pohybovať so šípkami a robiť jednoduchú úpravu. V textovom editore sa učia vytvoriť menovky svojich spolužiakov, ktoré dotvárajú na hodine výtvarnej výchovy, prípadne menovky na darčeky pre svojich rodičov a pod. Orientujú sa v jednoduchých hrách. Rozpoznávajú vhodné webové stránky – vzdelávacie, zábavné i náučné. Pomocou edukačných programov využívame vedomosti žiakov z matematiky a slovenského jazyka. Nároky na prácu s počítačom sú u jednotlivých žiakov závislé od ich individuálnych schopností.

Stratégie vyučovania:

Vo výchovnovzdelávacom procese je potrebné individuálne pre každého žiaka citlivo zvážiť výber vhodných metód, foriem, didaktických prostriedkov a pomôcok, vhodnú formu motivácie, optimálnu náročnosť a čas potrebný na vykonanie úlohy, mieru členenia úlohy na jednoduchšie kroky, formu a mieru pomoci, vhodné učebné prostredie s optimálnym množstvom stimulov.

Prevahu používaných metód tvoria:

- motivačné (motivačné rozprávanie, motivačný rozhovor, motivačná demonštrácia, pochvala, povzbudenie a kritika)
- slovné metódy (rozprávanie, vysvetľovanie, riadený rozhovor)
- metódy samostatnej práce
- aktivizujúce metódy vyučovania – praktická aktivita, hra ako metóda
- metódy demonštračné (demonštrácia audio a video záznamu)
- metódy opakovania a precvičovania vedomostí

Učebné zdroje:

- Hudobný materiál, DVD, výučbové programy,
- internet, pracovné listy
- detské časopisy, encyklopédie

Hodnotenie predmetu:

Podľa vnútorného systému pravidiel hodnotenia žiaka PŠ s prihliadnutím na mentálne postihnutie a možnosti z toho vyplývajúce. Pri verbálnej forme alebo písomnou formou zisťovať a slovne hodnotiť osvojenie základných poznatkov podľa stanovených kritérií. Pri praktických cvičeniach hodnotiť slovne so stručným komentárom k výkonu žiaka. Hodnotenie slúži ako prostriedok pozitívnej podpory zdravého rozvoja osobnosti žiaka.

Učebné osnovy	
Názov predmetu	Výchova k mravnosti a občianstvu
Časový rozsah výučby	1 hodina týždenne, spolu 33 vyučovacích hodín
Ročník	prvý
Škola	Spojená škola, organizačná zložka Praktická škola, Zimné 465, 053 23 Rudňany
Názov školského vzdelávacieho programu	ŠkVP pre Praktickú školu
Stupeň vzdelania	nižšie stredné odborné vzdelanie
Dĺžka štúdia	3 roky
Forma štúdia	denná
Vyučovací jazyk	slovenský

Charakteristika predmetu:

Predmet výchova k mravnosti a k občianstvu poskytuje žiakom základné vedomosti o podstate a fungovaní demokratickej spoločnosti a o právach a povinnostiach občanov. Základnú orientáciu v právnych predpisoch a normách potrebných v každodennom živote, vytvárať u žiakov základy právneho vedomia a občianskej zodpovednosti.

Ciele:

- prispievať ku kultivácii osobnosti žiaka po stránke mravnej, estetickej a psychickej
- utvárať trvalý záujem žiakov o stále seba kontrolovanie a rozvíjanie individuálnych kvalít
- vytvárať u žiakov základy právneho vedomia a občianskej zodpovednosti
- pochopiť význam slova rodina, vzťahy v rodine, práva a povinnosti jej členov
- pochopiť význam slova škola, vzťahy v škole, práva a povinnosti jej členov
- získavať informácie a pracovať s nimi
- riešiť jednoduché praktické úlohy
- využívať pod vedením učiteľa pc softwery z vhodným učebným programom k danej téme
- vyjadrovať sa, formulovať svoje názory, zaujímať postoje k rôznym skutočnostiam
- vytvárať si predstavu o pojme spoločnosť tak, že poznávajú rodinu a školu ako najbližšie sociálne prostredie, v ktorom žijú a snažia sa pochopiť svoje miesto a vzťah k tomuto prostrediu
- budovať a správne ovplyvňovať vzťahy v rodine, kolektíve, triede, škole
- vyjadrovať svoje pozitívne postoje, empatiu a prosociálnosť

Predmet	Štátny vzdelávací program	Školský vzdelávací program	Spolu
Výchova k mravnosti a občianstvu	1	0	1

Témy a obsah predmetu

Tematický celok	Obsah učiva
Náš domov a naša rodina Počet hodín: 15	Domov, Rodina. Rodinné tradície a zvyky. Vzájomné vzťahy v rodine. Práva a povinnosti členov rodiny, pochopenie rodičov a súrodencov, dobré vzťahy v rodine. Rodina a rodinní priatelia. Vzťah k občanom so zvláštnymi potrebami.
Školské vzdelávanie, kvalifikácia, pracovné uplatnenie Počet hodín: 9	Školy a predškolské zariadenia. Základné druhy škôl, profesii a povolání. Tvorba pravidiel v triede a v škole a ich dodržiavanie. Záujmové útvary školy, mimoškolské activity. Význam hodnôt, týkajúcich sa rodiny a školy vo svojom živote. Pracovné uplatnenie.
Sociálne zabezpečenie, zdravotná starostlivosť Počet hodín: 9	Orgány a zariadenia zdravotno–sociálnej starostlivosti. Zdravotné poistenie - na základe zdravotnej kartičky vie uviesť, v ktorej zdravotnej poisťovni je poistený a kedy a ako ju použiť Dôchodkové zabezpečenie - poznať význam, funkciu a úrad dôchodkového zabezpečenia.
Spolu: 33 hodín	

Medzipredmetové vzťahy:

- aplikáciou poznatkov predmetov všeobecného i odborného vzdelávania
- formou IKT – využívanie edukačných programov

Proces:

Jednotlivé heslá v predmete výchova k mravnosti a občianstvu sú chápané ako rámcový súbor námetov, s ktorým učiteľ môže pracovať tvorivo a samostatne s prihliadnutím na potreby a záujmy žiakov a na ich individuálne osobitosti. Obsah predmetu je zameraný na vytváranie hodnotového a orientačného systému poznatkov žiakov. Učí ich prejavovať svojimi postojmi a skutkami pozitívny vzťah k ľuďom, práci, prírode a spoločenským normám a hodnotám. Pozornosť je venovaná aj rozvoju citovej a vôľovej sféry žiakovej osobnosti. Orientuje žiakov v otázkach ich budúcnosti v rodine, pracovnej skupine a spoločnosti. Jedná sa o zážitkové učenie s veľkým dôrazom na hodnotovú reflexiu a transfer postojov a správania do každodenného života.

Vzdelávanie vedie žiakov k poznaniu silných a slabých stránok svojej osobnosti, vychováva k sebaovládaniu, pozitívnemu hodnoteniu druhých, umeniu hľadať kompromis, chápať a akceptovať ľudí. Žiaci si osvoja pojmy ako je ľudská dôstojnosť, rešpekt a úcta k iným rasám, etnikám a postihnutým. Získajú informácie o rodinnom spoločenstve, súvislostiach medzi hodnotami a mravnými normami, medzi právnymi a mravnými normami. Naučia sa o slobodnom prístupe k informáciám, o funkcii médií ako zdroja zábavy a ponaučenia.

Stratégie vyučovania:

Vo vyučovaní tohto predmetu sa využívajú všetky formy a metódy vyučovania, zvlášť špeciálno-pedagogické, z nich najmä špecifické. Vhodnými špeciálno-pedagogickými metódami a formami práce má učiteľ aktivizovať žiakov, podnecovať rozličné možnosti riešenia úloh naznačením postupu, využívať súťaženie, pochvalu a odmenu. Úlohou učiteľa je vytvoriť v skupine atmosféru otvorenosti, srdečnosti a dobroprajnosti. Dôležitá je vhodná motivácia činnosti žiakov, aby žiaci pracovali radi. Učiteľ má uprednostňovať samostatnú a skupinovú prácu žiakov (s didaktickými prostriedkami, časopismi, novinami, nahrávkami, IKT), riešenie problémových úloh, rozhovor, písomné riešenie úloh, spoločné návrhy riešenia, a ďalšie aktivizujúce, hlavne inscenačné metódy a postupy. Využívať didaktické hry (situačná metóda, inscenačná metóda, riadený rozhovor, diskusia). V etape nácviku žiaduceho správania v triede možno uplatniť najmä hranie rolí, v ktorých postavy realizujú želané formy správania. V etape prepojenia so životom zadávame úlohy skúmajúce, ako sa žiakom darí uskutočňovať nacvičované spôsobilosti mimo triedy. Využívame aj iné organizačné formy, a to exkurzie, vychádzky, návštevy a besedy s odborníkmi z praxe.

Učebné zdroje:

- učebnice Občianskej výchovy pre ŠZŠ 7.-9.ročník
- pracovné listy, časopisy, nahrávky, dvd, filmy, internet

Hodnotenie predmetu:

Podľa vnútorného systému pravidiel hodnotenia žiaka PŠ s prihliadnutím na mentálne postihnutie a možnosti z toho vyplývajúce. Pri verbálnej forme alebo písomnou formou zisťovať a slovne hodnotiť osvojenie základných poznatkov podľa stanovených kritérií. Pri praktických cvičeniach hodnotiť slovne so stručným komentárom k výkonu žiaka. Hodnotenie slúži ako prostriedok pozitívnej podpory zdravého rozvoja osobnosti žiaka.

Učebné osnovy	
Názov predmetu	Hudobná výchova
Časový rozsah výučby	1 hodina týždenne, spolu 33 vyučovacích hodín
Ročník	prvý
Škola	Spojená škola, organizačná zložka Praktická škola, Zimné 465, 053 23 Rudňany
Názov školského vzdelávacieho programu	ŠkVP pre Praktickú školu
Stupeň vzdelania	nižšie stredné odborné vzdelanie
Dĺžka štúdia	3 roky
Forma štúdia	denná
Vyučovací jazyk	slovenský

Charakteristika predmetu:

Hudobná výchova vychádza zo spojenia materinskej reči, spevu, pohybu, tanca a ďalších hudobných činností – inštrumentálnej hry, aktívneho počúvania. Je neoddeliteľnou súčasťou výchovy harmonicky rozvinutej osobnosti. Učí žiakov vnímať a prežívať krásu nielen v hudbe, ale aj v iných druhoch umenia. Ciele hudobnej výchovy sú podmienené spoločnými a individuálnymi problémami rozvoja osobnosti žiakov s ohľadom na stupeň mentálneho postihnutia, bezprostrednou fyziologickou pôsobivosťou hudby a možnosťami jej psychoterapeutického pôsobenia.

Vyučovací predmet hudobná výchova vedie žiakov k tomu, aby sa hudba stala súčasťou ich každodenného života. Orientuje žiakov aj v súčasných hudobných žánroch, citlivo ich vedie k tomu, aby sa učili rozlišovať v hudbe kvalitu. Výchovno-vzdelávacie úlohy hudobnej výchovy plnia žiaci v prítlačivo motivovaných hudobných činnostiach - speváckych, inštrumentálnych, pohybových a posluchových. Piesne sa učia spievať kultivovaným hlasom, intonačne a rytmicky správne. Osvojujú si základné poznatky o hudobných nástrojoch, rozlišujú ich podľa zvuku. Aktívne sa oboznamujú s Orffovým inštrumentárom, prípadne s ďalšími hudobnými nástrojmi. Skladby na počúvanie sú vyberané tak, aby boli primerané pre žiakov z hudobnej i obsahovej stránky a prispievali k utváraniu kladného vzťahu k hudbe. V priebehu školského roka sa žiaci oboznámia najmenej so siedmimi skladbami na počúvanie. Pohybové vyjadrenie hudby vychádza zo spontánneho prejavu detí, vedie ku kultivovanému pohybu zladenému s hudbou, rytmom a obsahom skladieb.

Hudobná výchova prispieva aj k formovaniu psychických procesov a vlastností žiakov. Pôsobí na ich pozornosť, predstavivosť, pamäť, výrazne ovplyvňuje sluchové vnímanie a obohacuje citový život žiakov.

Ciele:

- rozvoj hudobnosti žiakov spevom, hrou na jednoduché hudobné nástroje, počúvaním hudby, pohybovým prejavom vychádzajúcim z hudby pri rešpektovaní ich hudobných schopností a zručností
- vytvárať kladný vzťah k hudbe prostredníctvom piesní rôzneho hudobného žánru
- rozvíjať celkovú hudobnosť žiakov, rešpektovať ich individuálne schopnosti, záujmy a špecifiká ich rodinnej a regionálnej hudobnej skúsenosti.
- utvárať a upevňovať v nich hudobné schopnosti a zručnosti, základné estetické skúsenosti

a kultúrne návyky.

- poznávať základné hudobné nástroje.
- využívať orffové nástroje v hudobno – pohybových činnostiach.

Predmet	Štátny vzdelávací program	Školský vzdelávací program	Spolu
Hudobná výchova	1	0	1

Témy a obsah predmetu

Tematický celok	Obsah učiva
Spevákcke činnosti Počet hodín: 20	Detské popevky, riekanky, vyčítanky, piesne o prírode, o zvieratkách, so žartovnými príbehmi, o živote v rodine i v škole. Jednohlasné, dvojhlasné spievanie. Nácvik príležitostných piesní k ročným obdobiam a sviatkom. Odporúčané piesne: Maličká som. Kukulienka, kde si bola. Pec nám spadla. Červený kachel, biela pec. Zahrajte mi, muzikanti. Krásna, krásna. Sedemdesiat sukieň mala. Prala som ja na potôčku. Bodaj by vás, vy mládenci. Tancuj, tancuj vykrúcaj. Pod horou, pod horou. Maličká som, húsky pasiem. Hej, už sa na tej hore. V hlbkej doline. A ja ťa nechcem. Slovenské mamičky. Dnes je sobota. Vianočné koledy. Krajové ľudové piesne.
Hudobné a inštrumentálne činnosti Počet hodín: 5	Inštrumentálne činnosti, vhodné využívanie orffových nástrojov. Rozvíjanie hudobnej tvorivosti. Hudobné rozprávky, krátke inštrumentálne skladby (najmä tance, pochody, uspávanky), ale aj úryvky z iných skladieb.
Hudobno-pohybové činnosti Počet hodín: 5	Ľudové a umelé hudobno-pohybové (tanečné) hry realizované v súlade s hudbou.
Počúvanie hudobných ukážok Počet hodín: 3	Hudobné rozprávky, krátke inštrumentálne skladby (najmä tance, pochody, uspávanky), ale aj úryvky z iných skladieb.
Spolu: 33 hodín	

Proces:

Výučba hudobnej výchovy smeruje k tomu, aby sa žiaci mohli orientovať v znejúcej hudbe, vnímať a chápať funkciu a komunikačné schopnosti hudby, integrovať a komplexne využívať vokálne, hudobno-pohybové, inštrumentálne a percepčné činnosti spojené v dramatickom príbehu. V procese výučby sa snažíme aj o rozvoj osobnostných kompetencií, aby žiaci mohli získavať schopnosť empatickeho a asertívneho správania sa, verbalizovať svoj názor, hudobný zážitok, prejavovať a zvládať svoje emócie.

Smerujeme ich, aby pri preferovaní svojich hudobných záujmov sa správali slušne a kultivovane. Žiaci by mali poznať rozdiel medzi folklórom a súčasnou hudobnou produkciou. Spoznávaním hudby rešpektujú špecifiká, vážia si kultúru svojho národa a iných národov, a prostredníctvom dobre usmerňovanej výchovy hudbou a k hudbe pochopia, že hudobné aktivity sú ušľachtilou formou trávenia voľného času.

V procese výučby sa snažíme u žiakov vzbudiť zvedavosť, záujem, snahu byť lepším podnecovaním záujmu žiakov o kvalitnú hudbu a o ich tvorcov a interpretov poukazovaním na obdivuhodnosť konania niektorých skladateľov a interpretov. Mali by si osvojiť zásady správania sa na koncertoch a slávnostných podujatiach.

Prostredníctvom spoločných hudobných činností a získaných vedomostí pestujeme kompetenciu spolupracovať s druhými, chápať a rešpektovať odlišnosť, osvojiť si pozitívne etnické postoje.

Medzipredmetové vzťahy:

- formou vzťahu k slovenskému jazyku (rečňovanky, vyčítanky, príslovia a porekadlá)
- výtvarná výchova (výtvarné ukážky, ilustrácie...)
- telesná a športová výchova (pohybové hry)

Stratégie vyučovania:

Prevahu tvoria použité metódy:

- motivačné (motivačné rozprávanie, motivačný rozhovor, motivačná demonštrácia, pochvala, povzbudenie a kritika)
- slovné metódy (rozprávanie, vysvetľovanie)
- metóda imitačná – napodobňovanie podľa počutia
- praktické metódy v podobe hudobných činností
- metóda sprostredkovania hudobných poznatkov a hudby učiteľom a v interakcii učiteľ – žiak
- hra ako metóda
- metódy demonštračné (demonštrácia akustického záznamu)
- metódy opakovania a precvičovania
- špecifické metódy: intonačná metóda s použitím relatívnej solmizácie, imitačná a kombinovaná metóda osvojovania piesní, riadené objavovanie hudby, informačno-receptívna metóda, improvizácia.

Učebné zdroje:

- učebnice hudobnej výchovy pre ŠZŠ, hudobný materiál, DVD, vyučovacie programy, hudobné nástroje, internet

Hodnotenie predmetu:

Podľa vnútorného systému pravidiel hodnotenia žiaka PŠ s prihliadnutím na mentálne postihnutie a možnosti z toho vyplývajúce. Pri verbálnej forme alebo písomnou formou zisťovať a slovne hodnotiť osvojenie základných poznatkov podľa stanovených kritérií. Pri praktických cvičeniach hodnotiť slovne so stručným komentárom k výkonu žiaka. Hodnotenie slúži ako prostriedok pozitívnej podpory zdravého rozvoja osobnosti žiaka.

Učebné osnovy	
Názov predmetu	Výtvarná výchova
Časový rozsah výučby	1 hodina týždenne, spolu 33 vyučovacích hodín
Ročník	prvý
Škola	Spojená škola, organizačná zložka Praktická škola, Zimné 465, 053 23 Rudňany
Názov školského vzdelávacieho programu	ŠkVP pre Praktickú školu
Stupeň vzdelania	nižšie stredné odborné vzdelanie
Dĺžka štúdia	3 roky
Forma štúdia	denná
Vyučovací jazyk	slovenský

Charakteristika predmetu:

Výtvarné činnosti pomáhajú žiakom uvedomovať si výtvarné hodnoty najbližšieho okolia, domova i okolitého sveta, v ktorom sa pohybujú. K zoznamovaniu s výtvarným umením využíva učiteľ regionálne objekty a exponáty, ktoré sú žiakom blízke. Tak poznávajú umelecké hodnoty prostredníctvom známych objektov. Žiaci sa učia pozeráť okolo seba a všímať si veci, ktorým by inak nevenovali pozornosť.

Hlavným cieľom výtvarnej výchovy je využiť esteticko-výchovný charakter predmetu, čo znamená prebúdanie a formovanie estetického vzťahu žiaka s mentálnym postihnutím ku skutočnosti prostredníctvom výtvarných aktivít a výtvarného umenia. Estetické zážitky a tvorivé činnosti prispievajú k postupnému zlepšovaniu psychomotorického stavu žiakov, k vyrovnávaniu ich disharmonického rozvoja a celkovej rehabilitácii umožňujúcej úspešné zaradenie do praktického života. Výtvarná výchova vzhľadom na jej rozmanité pôsobenia na motoriku a psychiku žiakov s mentálnym postihnutím je aj v praktickej škole nezastupiteľná. Má široký záber medzipredmetových vzťahov, v rozvoji citovej výchovy a veľkou mierou prispieva k celkovej rehabilitácii žiakov. Vhodné je využiť možnosti terapeutického pôsobenia predmetu s použitím relaxačných činností spätých s emocionálnym prežívaním žiakov.

Ciele:

- rozvíjať u žiakov povedomie vlastnej kultúrnej identity, jeho vlastné kultúrnohistorické vedomie, schopnosť rešpektovať a tolerovať hodnoty iných kultúr
- vyjadrovať svoje estetické zážitky z vnímania umeleckých diel, chápať význam, estetickéj činnosti v každodennom živote, chápať význam umenia v živote jednotlivca a spoločnosti
- získať poznatky o súčasnej výtvarnej tvorbe
- vyjadriť svoje estetické zážitky z vnímaného umeleckého diela
- rozvíjať záujem o kultúrne dedičstvo svojho regiónu, národa a štátu
- učiť chápať význam kultúrnych a umeleckých pamiatok
- získať vedomosti o súčasnej umeleckej tvorbe a kultúre

Predmet	Štátny vzdelávací program	Školský vzdelávací program	Spolu
Výtvarná výchova	1	0	1

Témy a obsah predmetu

Tematický celok	Obsah učiva
Výtvarné a technické osvojovanie skutočnosti Počet hodín: 20	<p>Tematické práce.</p> <p>Výtvarné osvojovanie prírody, postavy. Kompozície s postavou a menšou skupinkou postáv jednoducho rozmiestnených v priestore. Voľné vyjadrenie proporcie a pohybu ľudskej postavy na základe poznania, pozorovania a poučenia. Details v kresbe (postavy, tváre a pod.)</p> <p>Výtvarné a technické osvojovanie predmetov. Zjednodušovanie typických predmetov a tvarov do grafickej podoby.</p> <p>Rozlišovanie výtvarných techník.</p> <p>Výtvarné techniky: kresba, grafika (tlač z výšky, tlač z hĺbky – suchá ihla, sadroryt, linoryt),...</p> <p>Výtvarný materiál: volíme podľa výberu výtvarnej techniky</p>
Experimentovanie a práca s výtvarnými prostriedkami Počet hodín: 8	<p>Poznávanie a rozdelenie farieb (teplé, studené farby). Dekoratívne práce z papiera, textilu. Prehľbovanie poznatkov žiakov o zákonitostiach úžitkového umenia, výtvarnej výroby prostredníctvom dekoratívnych prác a výtvarných činností spojených s experimentovaním. Uplatňovanie spojenia motívu a písma na ploche a v kompozíciách.</p> <p>Modelovanie plastelínou, moduritom a organizácia priestoru.</p> <p>Výtvarné techniky: využívame širokú paletu výtvarných techník podľa záujmu a zručnosti žiakov; Výtvarný materiál: volíme podľa výberu výtvarnej techniky.</p>
Výtvarné umenie a životné prostredie, ilustrácie Počet hodín: 5	<p>Poznávanie umenia cez umelecké reprodukcie, filmy, fotografie. Poznať výtvarné umenie, najznámejších maliarov, výtvarné žánre. Odporúčané činnosti: kresba, maľba, grafika, koláž, kombinované techniky, priestorové vytváranie...</p> <p>Výtvarná hodnota úžitkového umenia.</p> <p>Umelecké výstavy, návšteva galérie.</p> <p>Poznať rozdielnosti architektúry (moderná, historická, ľudová)..</p>
Spolu: 33 hodín	

Proces:

V predmete výtvarná výchova realizujeme rozličné tvorivé, výtvarné činnosti, podnecujeme tvorivé vnímanie, estetické hodnotenie umenia, ktoré žiaka kultivujú. Obsah je rámcový, voľne koncipovaný tak, aby umožnil prirodzený rozvoj kultúrnych a výtvarných činností. Predmet je zameraný prakticky aj teoreticky. Rozvíja hlavne zručnosti v práci s umeleckými prostriedkami. Vyjadrovacie procesy zapájajú mimo racionálne (zmyslové, citové, motorické) zložky, spolu s predstavivosťou a fantáziou. Od žiaka sa očakávajú najmä jeho autentické riešenia úloh.

Na vystihnutie prostredia volíme typické predmety a tvary, ktoré učíme žiakov zjednodušovať do grafickej podoby. Uprednostňujeme vlastné kompozičné riešenia žiakov, vyhýbame sa vnucovaniu vlastných predstáv. Vhodnými formami a metódami práce

upozorňujeme na jednotu informačnej a výtvarno-estetickej funkcie grafiky. Odporúčame zaradiť aj grafické operácie na počítači: typograficko-textové, s kreslicami a maliarskymi nástrojmi (ceruza, guma, štetec, pečiatka, označenie výberu, základné filtre).

Výučba smeruje k tomu, aby žiaci mohli získavať informácie a vedieť pracovať s nimi a využívať kreativitu pri nadobúdaní praktických zručností.

Medzipredmetové vzťahy:

- aplikáciou poznatkov predmetov všeobecného i odborného vzdelávania (matematika – geometria, SJ - rozprávky, ...)
- formou IKT – využívanie edukačných programov, grafický editor

Stratégie vyučovania:

- motivačné (motivačné rozprávanie, motivačný rozhovor, pochvala, povzbudenie)
- vysvetľovanie, rozhovor
- metódy samostatnej práce, individuálny prístup, práca v skupinách
- metóda precvičovania
- zmiešané metódy vyučovania – skupinová práca
- exkurzie, výstavy
- vychádzky

Učebné zdroje:

- čítanky, rozprávkové knihy,
- časopisy, iná vhodná literatúra o umení,
- PC, internet.

Hodnotenie predmetu:

Podľa vnútorného systému pravidiel hodnotenia žiaka PŠ s prihliadnutím na mentálne postihnutie a možnosti z toho vyplývajúce. Pri verbálnej forme zisťovať a slovne hodnotiť osvojenie základných poznatkov podľa stanovených kritérií. Pri praktických cvičeniach hodnotiť slovne so stručným komentárom k výkonu žiaka. Hodnotenie slúži ako prostriedok pozitívnej podpory zdravého rozvoja osobnosti žiaka.

Učebné osnovy	
Názov predmetu	Telesná a športová výchova
Časový rozsah výučby	2 hodiny týždenne, spolu 66 vyučovacích hodín
Ročník	prvý
Škola	Spojená škola, organizačná zložka Praktická škola, Zimné 465, 053 23 Rudňany
Názov školského vzdelávacieho programu	ŠkVP pre Praktickú školu
Stupeň vzdelania	nižšie stredné odborné vzdelanie
Dĺžka štúdia	3 roky
Forma štúdia	denná
Vyučovací jazyk	slovenský

Charakteristika predmetu:

Telesná a športová výchova prispieva k pohybovému a športovému rozvoju žiakov, k zdravému a kultúrnemu životu. Charakteristickým znakom sú praktické skúsenosti vedúce k rozvoju pohybových schopností, zlepšeniu pohybovej výkonnosti žiaka, k získaniu základov športov. Vytvára vzťah k pravidelnej pohybovej činnosti, ako nevyhnutného základu zdravého životného štýlu. Poskytuje základné informácie o biologických, fyzických a sociálnych základoch zdravého životného štýlu. Žiak si v ňom rozvíja schopnosti a osvojuje vedomosti, zručnosti a návyky, ktoré sú súčasťou zdravého životného štýlu nielen počas školskej dochádzky, ale i v dospelosti. Osvojí si zručnosti a návyky na efektívne využitie voľného času a zároveň vedomosti o zdravotnom účinku osvojených zručností a návykov.

Ciele:

- prostredníctvom pohybových aktivít podporiť socializáciu každého žiaka v rámci jeho individuálnych možností
- napomáhať k optimálnemu rozvoju funkcií organizmu a upevneniu zdravia
- zdokonaľiť pohybovú kultúru pri dodržiavaní individuálnych možností žiaka
- rozvíjať kondičné a koordinačné schopnosti na primeranej úrovni
- zvyšovať pohybovú gramotnosť, zdatnosť
- upevniť pozitívny vzťah k pohybovým aktivitám

Predmet	Štátny vzdelávací program	Školský vzdelávací program	Spolu
Telesná a športová výchova	2	0	2

Témy a obsah predmetu

Tematický celok	Obsah učiva
Poznatky, návyky Počet hodín: 6	Význam pohybu v živote človeka. Životospráva, režim dňa, hygiena. Správne držanie tela, základné názvoslovie telesných cvičení
Prípravné, kondičné, kompenzačné a relaxačné cvičenia Počet hodín: 10	Cvičenia bez náradia (preťahovanie, dynamické, dychové, uvoľňovacie) Cvičenia s náradím (s krátkym a dlhým švihadlom, s krátkou palicou, ľahkými loptami, so šatkou)
Gymnastika, rytmická gymnastika a tanec Počet hodín: 6	Technika estetického pohybu tela a jeho časti (chôdza, poskoky, beh, obraty, pohyb paží a nôh). Rytmizované pohyby a zmeny polôh. Tvorivé vyjadrenie hudby a rytmu pohybom. Základy tanca. Estetika pohybu, rytmizované pohyby a zmeny polôh i s obmenou.
Drobné pohybové hry Počet hodín: 10	Pohybové hry pre rozvoj základných spôsobov lokomócie. Pohybové hry pre rozvoj obratnosti a pohyblivosti. Pohyblivé hry bežecké, loptové, súťažné. Pohybové hry gymnastické, atletické.
Športové hry Počet hodín: 10	Futbal. Vybíjaná. Hráčska činnosť jednotlivca, hráčska kombinácia.
Atletika Počet hodín: 10	Bežecká abeceda - prípravné cvičenia. Štart polovysoký, nízky. Beh – 30, 60m, vytrvalostný, beh striedavý s chôdzou.
Turistika a pobyt v prírode Počet hodín: 6	Turistické vychádzky. Sánkovanie: Ťahanie sánok, výstup so sánkami. Spúšťanie, brzdenie a prechádzanie terénnych nerovností na sánkach.
Netradičné športy a činnosti vhodné pre rodinnú pohybovú činnosť Počet hodín: 8	Stolný tenis. Bedminton. Hokejbal.
Spolu: 66 hodín	

Medzipredmetové vzťahy:

- aplikáciou poznatkov predmetov všeobecného i odborného vzdelávania (matematika – jednotky dĺžky, SJ - rozprávky, ...)
- formou IKT – využívanie internetu

Proces:

Úlohou každého učiteľa telesnej a športovej výchovy je, aby vychádzajúc z hlavných cieľov s prihliadnutím na rozvoj kompetencií žiakov, na ich vývin, predpoklady, záujmy a podmienky školy vypracoval sám programy vyučovania telesnej výchovy pre jednotlivé skupiny žiakov. Predmet je členený do tematických celkov, tvorí otvorený systém poznatkov,

pravidiel, zásad, pohybových úkonov, operácií, činností ap., ktoré sa účelovo vyberajú z obsahu telesnej kultúry, ale i iných oblastí v záujme dosiahnutia vyššie uvedených cieľov, rešpektovaním zásad primeranosti a vzostupnosti obsahu. Učiteľ vyberá učivo podľa náročnosti na základe konkrétnych podmienok školy a skutočných možností úrovne zdravia a záujmu žiakov. Výučba smeruje k tomu, aby žiak poznal základné pohybové činnosti, význam telesnej aktivity a pohybu pre zdravý telesný rozvoj, správal sa podľa pravidiel fair-play.

Základnou organizačnou formou je 45 minútová vyučovacia hodina telesnej a športovej výchovy. Zúčastňujú sa jej všetci žiaci s prihliadnutím na zdravotné obmedzenia. Žiak môže byť oslobodený od účasti na vyučovaní telesnej a športovej výchovy iba na návrh lekára.

Bezpečnosť pri vyučovaní zabezpečuje učiteľ svojou prítomnosťou po celý čas vyučovacej hodiny, dôsledným uplatňovaním obsahu učebných osnov, premyslenou a účelnou organizáciou práce, používaním adekvátnych vyučovacích metód a foriem, vydávaním presných a zreteľných povelov na riadenie činnosti, vysvetľovaním a dôsledným uplatňovaním zásad bezpečnosti pri práci v rôznych podmienkach telovýchovného procesu, sústavným overovaním bezpečnosti a funkčnosti náradia pred jeho používaním a zreteľným označením poškodeného náradia a náradia nezodpovedajúceho technickým normám. Ak nastane úraz, okamžite poskytnete učiteľ prvú predlekársku pomoc, zabezpečíte lekárske ošetrenie, oznámenie rodičom a napíše záznam o úraze.

Stratégie vyučovania:

všeobecné vyučovacie metódy:

- metódy oboznámenia s cvičením : metóda ukážky- demonštrácie, metóda slovného opisu – vysvetľovania
- metódy nácviku: komplexný postup, analyticko – syntetický postup, zmiešaný postup
- metóda výcviku
- metóda opakovania
- metóda intervalového tréningu
- metóda súťaženia

špecifické vyučovacie metódy:

- kompenzačné metódy
- rehabilitačné metódy
- metóda pohybového kontrastu
- metóda imitačných cvičení
- metóda pasívneho pohybu
- motivačné metódy

Učebné zdroje :

literatúra, encyklopédie, časopisy, odborná literatúra
materiálno- technické a didaktické prostriedky, telovýchovné náradie a náčinie
videonahrávka telovýchovných prvkov a techniky športových hier
využitie PC- internet, využívanie špeciálnych miestností

Hodnotenie predmetu:

Podľa vnútorného systému pravidiel hodnotenia žiaka PŠ s prihliadnutím na mentálne

postihnutie a možnosti z toho vyplývajúce. Pri verbálnej forme zisťovať a slovne hodnotiť osvojenie základných poznatkov podľa stanovených kritérií. Pri praktických cvičeniach hodnotiť slovne so stručným komentárom k výkonu žiaka. Hodnotenie slúži ako prostriedok pozitívnej podpory zdravého rozvoja osobnosti žiaka.

Učebné osnovy	
Názov predmetu	Rodinná výchova
Časový rozsah výučby	1 hodina týždenne, spolu 33 vyučovacích hodín
Ročník	prvý
Škola	Spojená škola, organizačná zložka Praktická škola, Zimné 465, 053 23 Rudňany
Názov školského vzdelávacieho programu	ŠkVP pre Praktickú školu
Stupeň vzdelania	nižšie stredné odborné vzdelanie
Dĺžka štúdia	3 roky
Forma štúdia	denná
Vyučovací jazyk	slovenský

Charakteristika predmetu:

Vyučovací predmet rodinná výchova vychádza z výchovy k zdravému životnému štýlu a zodpovednému prístupu k jednotlivým úlohám v rodine. Jeho úlohou je oboznámiť žiakov s fungovaním rodiny, s úlohami jej jednotlivých členov, predstaviť základné funkcie rodiny. Umožňuje získať zručnosti potrebné pre život. Predpokladom je využitie netradičných foriem vyučovania, uplatnenie praktických činností, situačných hier, ako aj vlastnej skúseností žiakov. Obsah vyučovacieho predmetu rodinná výchova je členený do tematických celkov. Jednotlivé heslá v predmete sú chápané ako rámcový súbor námetov, s ktorým učiteľ môže pracovať tvorivo a samostatne s prihliadnutím na potreby a záujmy žiakov a na ich individuálne osobitosti.

Ciele:

- pripraviť žiakov na život v rodine
- oboznámiť žiakov s úlohou manželov, manželiek, matiek a otcov
- poskytnúť základné vedomosti a zručnosti potrebné pre rodinný život
- naučiť žiakov zodpovednosti za seba, ale aj za ostatných členov rodiny

Predmet	Štátny vzdelávací program	Školský vzdelávací program	Spolu
Rodinná výchova	1	0	1

Témy a obsah predmetu

Tematický celok	Obsah učiva
Rodina – domov Počet hodín: 5	Pojem rodina, domov, príbuzní. Rodina – kto je členom rodiny, členovia mojej rodiny, kto je príbuzný. Domov – kto s nami býva, adresa môjho bydliska. Úplná a neúplná rodina. Predpoklady pre založenie rodiny.

Domácnosť a jej vybavenie Počet hodín: 5	Byt a jeho funkcia. Práca v domácnosti. Bežné upratovanie. Veľké upratovanie. Údržba oblečenia a výmena oblečenia. Ekonomická činnosť rodiny. Príjmy a výdavky rodiny. Zdroje príjmov. Plán práce v domácnosti na jeden deň. Vytvorenie zoznamu nákupu. Realizácia fiktívneho nákupu.
Komunikácia medzi členmi rodiny, rodinné súžitie Počet hodín: 5	Rodičia a deti. Spolužitie viacerých generácií. Úplná a neúplná rodina. Konflikty v rodinnom spolužití a možnosti ich riešenia.
Zdravý spôsob života Počet hodín: 5	Starostlivosť o fyzické a duševné zdravie. Starostlivosť o zovňajšok a jeho význam pre zdravie a upevňovanie sebavedomia. Nebezpečné zlozvyky a ich následky.
Predpoklady pre založenie rodiny Počet hodín: 3	Fyzická, duševná, spoločenská zrelosť človeka. Kladné a záporné vlastnosti človeka. Medziľudské vzťahy.
Cesta k uzavretiu manželstva Počet hodín: 2	Príprava na uzavretie manželstva. Svadba, rôzne obrady, zvyky.
Manželstvo Počet hodín: 3	Úloha a ciele manželstva. Vzájomné vzťahy ženy a muža. Práva a povinnosti manželov.
Rodičovstvo Počet hodín: 5	Narodenie dieťaťa, rola matky a otca. Starostlivosť o dieťa.
Spolu: 33 hodín	

Medzipredmetové vzťahy:

- aplikáciou poznatkov predmetov všeobecného i odborného vzdelávania (SJ - rozprávky, domáce práce a údržba domácnosti...)
- formou IKT – využívanie internetu

Proces:

Výučba smeruje k tomu, aby žiaci mohli pochopiť význam slova rodina, vzťahy v rodine, práva a povinnosti jej členov, pochopiť význam slov manželstvo, rodičovstvo, riešiť problémy, vyjadriť svoj názor a vytvárať ho, komplexne využívať nadobudnuté vedomosti a činnosti v medziľudských vzťahoch, formulovať a klásť otázky, zapájať sa do riešenia problémov. Rozvíja aj osobnostné kompetencie, aby žiaci mohli formulovať svoje názory, zaujímať postoje k rôznym skutočnostiam, zodpovedne sa rozhodovať a cieľavedome riadiť vlastný život, vytvárať si predstavu o pojme spoločnosť tak, že poznávajú rodinu ako najbližšie sociálne prostredie, v ktorom žijú a snažia sa pochopiť svoje miesto a vzťah k tomuto prostrediu, budovať a správne ovplyvňovať vzťahy v rodine.

Stratégie vyučovania:

Žiakom je potrebné umožniť na hodinách rodinnej výchovy hľadanie, objavovanie,

prežívanie, kritické postoje i zodpovednosť. Vyučovacia hodina rozvíja praktické vedomosti a zručnosti. Využíva frontálnu, skupinovú aj individuálnu formu vyučovania, aby si žiak osvojil poznatky prirodzene a ľahko v činnostiach primeraným jeho postihnutiu. Informačno-receptívnu metódu (výklad a prednášku) používať iba tam, kde je potrebné žiakom objasniť zložitejšie otázky, časti učiva v osnovách (právna, ekonomická problematika). K najefektívnejším metódam vyučovania rodinnej výchovy patria didaktické hry (situačná metóda, inscenačná metóda). Z ostatných metód je vhodné využívať riadený rozhovor, samostatnú prácu žiakov a besedy. Formy vyučovania – vhodné využiť aj iné organizačné formy, a to exkurzie, vychádzky, návštevy a besedy s odborníkmi z praxe.

Učebné zdroje:

Učebnice, odborné noviny a časopisy, didaktické pomôcky, počítačová technika, internet.

Hodnotenie predmetu:

Podľa vnútorného systému pravidiel hodnotenia žiaka PŠ s prihliadnutím na mentálne postihnutie a možnosti z toho vyplývajúce. Pri verbálnej a písomnej forme zisťovať a slovne hodnotiť osvojenie základných poznatkov podľa stanovených kritérií. Pri praktických cvičeniach hodnotiť slovne so stručným komentárom k výkonu žiaka. Hodnotenie slúži ako prostriedok pozitívnej podpory zdravého rozvoja osobnosti žiaka.

Učebné osnovy	
Názov predmetu	Zdravotná výchova
Časový rozsah výučby	2 hodiny týždenne, spolu 66 vyučovacích hodín
Ročník	prvý
Škola	Spojená škola, organizačná zložka Praktická škola, Zimné 465, 053 23 Rudňany
Názov školského vzdelávacieho programu	ŠkVP pre Praktickú školu
Stupeň vzdelania	nižšie stredné odborné vzdelanie
Dĺžka štúdia	3 roky
Forma štúdia	denná
Vyučovací jazyk	slovenský

Charakteristika predmetu:

Predmet zdravotná výchova prispieva k zdravému životnému štýlu, k ochrane vlastného zdravia a zdravia ostatných členov rodiny. Charakteristickým znakom sú praktické skúsenosti vedúce k zlepšeniu a zachovaniu zdravia. Nácvik poskytovania prvej pomoci. Poukázať na rôzne druhy drogových závislostí a ich negatívny vplyv na zdravie.

Ciele:

- poznať vlastné telo
- vytvoriť správny vzťah k ochrane osobného zdravia a zdravia ostatných členov rodiny
- poznať princípy správnej životosprávy a vhodného stravovania
- naučiť sa praktické zručnosti pri základných hygienických úkonoch
- naučiť sa poskytnúť prvú pomoc pri poraneniach a zabezpečiť pomoc

Predmet	Štátny vzdelávací program	Školský vzdelávací program	Spolu
Zdravotná výchova	2	0	2

Témy a obsah predmetu

Tematický celok	Obsah učiva
Základné časti ľudského tela Počet hodín: 10	Základné časti tela: hlava, trup, končatiny. Poznávanie časti ľudského tela. Povrch tela – koža. Sústava orgánov na tvári. Zmysly človeka. Vedieť pomenovať čo ma bolí. Pomenovanie častých bolestí v oblasti celého tela – hlava, srdce, hrdlo, koleno, štipe, páli, pichá...)
Oporná sústava Počet hodín: 20	Kostra a jej význam. Kostra dieťaťa a dospelého človeka. Kostra hlavy, trupu, končatín. Kosti – stavba, tvar, veľkosť. Spojenie kostí – kĺby. Starostlivosť o zdravý vývin kostry. Vplyv hladovania, podvýživy a obezity na vývin kostry.

	<p>Správna výživa, prísun vápnika a význam pohybu</p> <p>Správne držanie tela – význam telesných cvičení.</p> <p>Nesprávne držanie tela – prevencia. Plochá noha. Praktické cvičenia pôsobiace na správne tvarovanie nožnej klenby.</p> <p>Najčastejšie poranenia kostí – zlomenina zatvorená, otvorená. Zásady prvej pomoci pri zlomeninách ruky, nohy.</p> <p>Nácvik poskytnutia prvej pomoci pri zlomeninách.</p>
<p>Pohybová sústava</p> <p>Počet hodín: 16</p>	<p>Pohybová sústava – význam a činnosť. Význam pohybu pre človeka. Svaly – pomenovanie a určovanie svalov. Najväčšie a najdôležitejšie svaly človeka.</p> <p>Stavba a činnosť svalov, šľachy.</p> <p>Význam svalov pre človeka. Cvičenia na rozvoj určitých svalových skupín. Natrhnutie svalov – preťaženie svalu.</p> <p>Význam športu a telesnej práce. Svalová horúčka – následok preťaženia. Praktická pomoc pri preťažení svalov.</p> <p>Chronické (fantómové) bolesti. Nebezpečné športy a činnosti. Jedinec s telesným postihnutím.</p>
<p>Dýchacia sústava</p> <p>Počet hodín: 20</p>	<p>Dýchacie cesty. Nos, nosohltan. Priedušky, pľúca.</p> <p>Dýchanie – priebeh a význam pre život. Prejavy dýchania: kašľanie, kýchanie, zívanie, štikútanie. Vdýchnutie telesa – prvá pomoc. Zástava dýchania resuscitácia. Stabilizovaná poloha.</p> <p>Ochorenia dýchacích ciest. Kvapôčková a bakteriálna infekcia. Ochorenia priedušiek a pľúc.</p> <p>Ako sa chrániť pred infekciou. Čaje, vitamíny. Spôsoby domáceho liečenia - kloktanie, biolampa, zábaly, paralen.</p> <p>Návšteva lekára.</p> <p>Znečistené prostredie: Význam ovzdušia pre človeka.</p> <p>Škodliviny a znečistené ovzdušie. Fetovanie. Fajčenie, škodlivosť fajčenia.</p>
<p>Spolu: 66 hodín</p>	

Medzipredmetové vzťahy:

- aplikáciou poznatkov predmetov všeobecného i odborného vzdelávania (SJ - rozprávky, ...
Výchova k mravnosti a občianstvu, Rodinná výchova,)
- prierezové témy (environmentálna výchova...)

Proces:

Pri vyučovacom procese je potrebné rešpektovať pedagogické zásady názornosti, primeranosti, postupnosti, trvalosti a spojenia teórie s praxou. V súlade s charakterom učiva učiteľ tvorivo využíva všetky progresívne vyučovacie metódy, dostupnú didaktickú techniku a pomôcky, správnu terminológiu a platné názvoslovie. Učivo je členené do tematických celkov. Tvorí systém poznatkov, pravidiel, zásad nevyhnutných na zachovanie zdravia. Učiteľ so žiakmi pracuje tvorivo s prihliadnutím na záujmy a individuálne schopnosti žiakov. Vyučovanie smeruje k tomu aby žiaci dokázali:

- vnímať a rozlišovať stav zdravia a choroby,
- aplikovať zásady prvej pomoci pri ošetrovaní drobných poranení,
- získať spôsobilosti (na elementárnej úrovni) pomôcť druhým pri úraze alebo ochorení,
- privolať pomoc v situáciách ohrozujúcich jeho vlastné zdravie alebo zdravie iných,
- uplatňovať zásady hygieny vo vzťahu k vlastnému telu,
- vážiť si zdravie a vnímať ho ako hodnotu,
- pochopiť súvislosť medzi hygienou a predchádzaním šírenia chorôb,
- pochopiť význam prevencie, zdravej výživy, duševnej hygieny, telesnej a pohybovej aktivity pre organizmus a zdravie človeka,
- uvedomiť, že starostlivosť o zdravie je celoživotný proces,
- rozvíjať aktívny záujem o pozitívny vzťah k otázkam zdravotnej výchovy z hľadiska zodpovednosti za zdravie, etiky a humanity – darcovstvo krvi a pod.

Stratégie vyučovania:

Prevládajúcou formou vyučovacieho predmetu je aktívna starostlivosť o zdravie, praktické cvičenia, besedy a návštevy zdravotných zariadení.

Metódy: výkladovo-ilustratívna (osvojovanie hotového informovania), reprodukčná (osvojovanie spôsobu činnosti napodobovaním), výkladovo-problémová (osvojovanie zdôvodňovaného informovania), heuristická (osvojovanie skúsenosti z tvorivej činnosti etapovitým riešením problému), výskumná (osvojovanie skúseností z tvorivej činnosti samostatným riešením problému), motivačný rozhovor, metóda kladenia otázok, simulácia, práca s pracovným listom, demonštrácia, metóda dynamickej projekcie, pozorovanie, praktická činnosť, didaktické hry.

Formy: individuálna, skupinová a tímová práca žiakov, konzultácie s vyučujúcim, diskusie, vychádzky, exkurzie, návšteva a besedy s odborníkmi.

Učebné zdroje:

Učebnica prírodopisu 8.r. ŠZŠ, odborná literatúra, časopisy, internet, inštruktážne videá (Bol raz jeden život...)

Hodnotenie predmetu:

Podľa vnútorného systému pravidiel hodnotenia žiaka PŠ s prihliadnutím na mentálne postihnutie a možnosti z toho vyplývajúce. Pri verbálnej a písomnej forme zisťovať a slovne hodnotiť osvojenie základných poznatkov podľa stanovených kritérií. Pri praktických cvičeniach hodnotiť slovne so stručným komentárom k výkonu žiaka. Hodnotenie slúži ako prostriedok pozitívnej podpory zdravého rozvoja osobnosti žiaka.

Učebné osnovy	
Názov predmetu	Ručné práce a šitie
Časový rozsah výučby	5 hodín týždenne, spolu 165 vyučovacích hodín
Ročník	prvý
Škola	Spojená škola, organizačná zložka Praktická škola, Zimné 465, 053 23 Rudňany
Názov školského vzdelávacieho programu	ŠkVP pre Praktickú školu
Stupeň vzdelania	nižšie stredné odborné vzdelanie
Dĺžka štúdia	3 roky
Forma štúdia	denná
Vyučovací jazyk	slovenský

Charakteristika predmetu:

Predmet ručné práce a šitie je v našej PŠ profilujúcim predmetom. V rámci odbornopráctických predmetov z dôvodu splnenia špecifických cieľov zamerania PŠ na predmet Ručné práce a šitie sme navýšili 4 vyučovacie hodiny v rámci disponibilných hodín a 5 vyučovacích hodín v rámci voliteľného predmetu, aby došlo k prepojeniu nadobudnutých vedomostí teórie predmetu s praktickým nadobudnutím zručností ručných prác a šitia vhladom na materiálne podmienky školy a využitie dielni a strojov zriadených školou.

Učivo predmetu ručné práce a šitie má poskytnúť žiakom základné vedomosti a zručnosti z oblasti odievania a módy, ručných prác a údržby odevov, ako aj jednoduchého šitia. Oboznámiť žiakov so základnými poznatkami o odevných materiáloch. Obsah a rozsah učiva v jednotlivých blokoch je zosúladený so špecifickými požiadavkami používaných materiálov a zariadení. Úlohou predmetu je zoznámiť sa so základmi rôznych techník ručných prác, materiálov a zariadení používaných pri ručnom zhotovení textilných výrobkov. Obsah a rozsah učiva spočíva v poskytovaní komplexných odborných teoretických vedomostí potrebných na ovládanie činností spojených s praktickou výučbou a v upevňovaní základných vedomostí ako aj v rozvíjaní schopností aplikovať vedomosti a odbornú zručnosť z iných predmetov.

Cieľom predmetu je zároveň poskytnúť žiakom schopnosť aplikovať základné odborné vedomosti do praxe. Praktická príprava rozvíja u žiakov odborné zručnosti potrebné pre pomocné pracovné činnosti. Žiaci sa prakticky oboznamujú so základnými technickými a technologickými postupmi, zoznámia sa s povinnosťami pracovníka, osvojujú si pracovné návyky a plnenie pracovných povinností. V praxi si osvoja jednoduché a nenáročné pracovné postupy a technológie, naučia sa zaobchádzať s jednoduchými strojovými zariadeniami a s ich čistením a údržbou, prácou s nástrojmi a ich udržiavanie. Osvoja si pracovné návyky dodržiavania pracovnej disciplíny, poriadku na pracovisku, dodržiavanie ochrany pred úrazmi a používanie ochranných prostriedkov. Osvoja si udržiavanie žiaducej hygieny pracoviska, hospodárne využívanie zverených prostriedkov a vytváranie dobrých pracovných vzťahov.

Ciele:

- poznať základné technologické postupy ručných prác a ich správne dodržiavanie
- pomenovať ručné stehy a švy, popísať ich zhotovenie,
- popísať spôsob spracovania textilného materiálu ručnými technikami (vyšívanie, ručné šitie, pletenie, tkanie, makramé, batikovanie, háčkovanie.),

- oboznámiť sa s pracovnými prostriedkami a zásadami organizácie práce
- oboznámiť sa s pravidlami bezpečnej a hygienicky bezchybnej práce
- oboznámiť sa so zásadami bezpečnosti práce pri ručnom spracovaní materiálu a pri práci s náradím a nástrojmi používaných pri ručnom spracovaní materiálu
- schopnosť aplikovať vedomosti a odbornú zručnosť z iných predmetov
- používať vhodné odborné názvoslovie
- aplikovať získané vedomosti z teoretickej prípravy do praxe,
- demonštrovať ručné a strojové šitie s použitím rôznych stehov,
- demonštrovať spracovanie textilného materiálu jednoduchšími ručnými technikami (vyšívanie, ručné šitie, pletenie, tkanie, makramé, batikovanie, háčkovanie),
- čítať nenáročnú technickú dokumentáciu s pomocou a podľa nej zhotovovať výrobok v uspokojivej kvalite,
- pracovať na jednoihlovom šijacom stroji, obnitkovacom stroji a špeciálnom stroji s krytým stehom, bielizňovom dierkovacom stroji podľa individuálnych schopností žiaka,
- vykonať operácie s medzioperačným žehlením,
- vykonať dokončovacie práce výrobku (ošetrenie, žehlenie, skladovanie výrobkov),
- uplatňovať zásady a opatrenia súvisiace s problematikou bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci, hygieny práce a pracovného prostredia, protipožiarnej ochrany a predpisy z oblasti ochrany a tvorby životného prostredia,
- vykonať jednoduché a nenáročné pracovné postupy,
- ovládať používanie jednoduchých strojových zariadení,
- vykonať menej náročnú a jednoduchú údržbu používaných strojov a zariadení, nástrojov a pracovných pomôcok,
- používať ochranné pracovné pomôcky pri práci.

Predmet	Štátny vzdelávací program	Školský vzdelávací program	Spolu
Ručné práce a šitie	1	4	5

Témy a obsah predmetu:

Tematický celok	Obsah učiva
Estetika odievania Počet hodín: 5	Voľba odevov, doplnkov, estetika, ekonomika. Výchova vkusu u žiakov. Móda a módne trendy v odievaní. Orientácia v móde. Výchova žiakov k estetike odievania.
Rozdelenie vlákien a poznávanie textilných materiálov Počet hodín: 5	Textilný materiál a jeho vlastnosti: bavlna, ľan, vlna, prírodný hodváb, umelé vlákna Základné rozdelenie textílií – tkanina, pletenina, netkané textílie. Rozoznávanie zrakom, hmatom. Spôsoby výroby jednotlivých druhov prírodných vlákien. Poznávanie ich vlastností a použitie. Spôsoby výroby jednotlivých druhov umelých vlákien. Poznávanie ich vlastností a použitie. Čo je to priadza, ako sa vyrába, načo nám slúži a ako sa používa. Oboznámenie sa s tkacími strojmi. Ako sa vyrába, načo nám slúži a ako sa používa tkaný materiál. Oboznámenie sa s pletacími strojmi. Ako sa vyrába, načo nám slúži a ako sa používa pletený materiál.
Technika ručných prác Počet hodín: 15	Vyšívanie: Základné vyšívacie stehy, ich identifikácia a správne používanie. Pomenovanie a použitie pracovných prostriedkov, ktoré sa používajú pri ručnom vyšívaní. Základné pravidla ručného vyšívania. Pravidlá ručného pletenia, základné prostriedky: Základné očka, ich identifikácia a správne používanie. Pomenovanie a použitie pracovných prostriedkov, ktoré sa používajú pri ručnom pletení. Základné pravidlá ručného pletenia. Ručné maľovanie na textil: Technika maľovania štetcom a maľovania pomocou šablón. Pomenovanie a použitie pracovných prostriedkov, ktoré sa používajú pri ručnom maľovaní na textílie. Základy ručného strihania: Správny výberť materiálu na určitý druh výrobku. Vybrať strih, polohovať strih na látku, pridať záložky na strih a vystrihnúť diely výrobku.
Technika strojového šitia jednoduchých výrobkov Počet hodín: 8	Technika šitia jednoduchých výrobkov: Technický náčrt, opis a popis výrobku. Súpis operácií, technická príprava šitia, polohovanie strihu a dokončovacie práce. Hlavné časti šijacieho stroja, hlavné mechanizmy šijacieho stroja, elektrické príslušenstvo, prídavné zariadenia. Kvalita šicích ihiel, označovanie a číslovanie ihiel.
Základy technického kreslenia Počet hodín: 10	Pomôcky na technické kreslenie, výkresy, druhy výkresov. Formáty a mierky používané pri zhotovovaní strihov, čiary, kótovanie, technické písmo. Základné farby, rozlišovanie studených a teplých farieb, farebné spektrum. Základy anatómie, proporčné rozdelenie ľudskej postavy –

	<p>dĺžkové, obvodové.</p> <p>Charakteristika formy tela muža, ženy a dieťaťa. Nesúmerné postavy a abnormality.</p> <p>Druhy rozmerov. Vie odmerať jednotlivé rozmery, zapísať jednotlivé rozmery. Veľkostný sortiment detský, dámsky, pánsky.</p>
<p>Organizácia prác, pracoviska a výroby</p> <p>Počet hodín: 10</p>	<p>Význam technickej prípravy výroby, striháreň a jej zariadenia, pracovný postup pre striháreň, BOZP pri strihaní, základné pojmy – operácia, úkon, pohyb.</p> <p>Strojové šitie: Príprava stroja na šitie, obsluha a údržba šijacieho stroja. Dohotovovanie výrobkov.</p> <p>Hladenie: Hladenie, pomôcky pri hladení. Hladenie materiálu pred strihaním. Hladenie bielizne, odevov – postup, chyby spôsobené hladením. Skladanie a balenie bielizne, BOZP pri hladení.</p> <p>Oboznámenie žiakov s dielenským poriadkom.</p> <p>Bezpečnosť a ochrana zdravia pri práci, PO. Hasiace prístroje.</p>
<p>Základy ručného šitia</p> <p>Počet hodín: 56</p>	<p>Drobná krajčírska príprava: Prišívanie gombíkov, ich umiestnenie. Prišívanie patentiek. Prišívanie háčikov.</p> <p>Ručné šitie: Stehovanie materiálu. Začistovacie steh, prišívanie gombíkov. Jednoduchý stonkový steh. Zošívanie dvoch látok. Jednoduché výšivky. Zhotovenie jednoduchých výrobkov z textile.</p> <p>Háčkovanie, pletenie, vyšívanie: Príprava materiálu, páraná priadza. Pomôcky na háčkovanie, pletenie a vyšívanie. Základy háčkovania a pletenia. Zhotovenie jednoduchého výrobku. Výber vzorov, popis vzorov. Časopisy, vzorkovníky. Starostlivosť o výšivky.</p>
<p>Základy strojového šitia</p> <p>Počet hodín: 56</p>	<p>BOZP pri obsluhu šijacieho stroja.</p> <p>Návlek, obsluha, bežná údržba, šitie bez návleku, šitie s návlekom, tvarované šitie s návlekom pri dodržiavaní zásad ekonomických pohybov.</p> <p>Zhotovenie podľa TP: jednochrátovaný šev, dvojchrátovaný šev, preplátavý šev, lemovací, obrubovaný šev, prekrývaný šev.</p> <p>Zhotovenie podľa TP: strojové dierky, odševky, záševky, záhyby, rôzne druhy nakladaných vreciek, rôzne druhy príklopiek.</p> <p>Zhotovenie jednoduchých výrobkov podľa TP a popis.</p>
<p>Spolu: 165 hodín</p>	

Medzipredmetové vzťahy:

Pri získavaní praktických vedomostí a zručností využívať poznatky a vedomosti z odborných predmetov, prierezových tém (environmentálna výchova...)

Proces:

Vo vyučovaní predmetu Ručné práce a šitie využívame pre utváranie a rozvíjanie tejto kľúčovej kompetencie výchovné a vzdelávacie stratégie, ktoré žiakom umožňujú: využívať svoje možnosti, rozvíjať pomocou učiteľa vlastnú aktivitu, samostatnosť,

sebapoznanie a sebadôveru, zamerať vlastnú činnosť s podporou učiteľa na dodržiavanie osobnej zodpovednosti a dosiahnutie spoločného skupinového cieľa, sústredene istý čas počúvať, vysloviť svoj názor a prijať názor iných, vytvárať dobré vzťahy v kolektíve, zapájať sa do práce kolektívu, dodržiavať zadané pracovné metódy a postupy. Na utváranie a rozvíjanie tejto kľúčovej kompetencie žiakov uplatňujeme vo vyučovaní aj mimo neho spoločné postupy - výchovno – vzdelávacie stratégie. Rešpektujeme osobnosť žiaka a jeho práva, pri výučbe organizujeme učebné činnosti s ohľadom na individuálne rozdiely v osobnosti žiakov a s ohľadom na ich práva a povinnosti. Vzdelávanie je organizované s cieľom, aby si žiaci postupne vytvorili pozitívnu predstavu o sebe samom, tak aby dosiahli pocitu sebaúcty. Vytvárame situácie, v ktorých si žiaci rozvíjajú základy emocionálnej inteligencie (sebavedomie, sebariadenie, sebamotivácia), motivujeme žiakov k sebazdokonaľovaniu a sebazlepšovaniu. Využívame formy práce, ktoré zlučujú rôznorodý kolektív triedy ako mozaiku vzájomne sa dopĺňujúcich kvalít, umožňujúci vzájomnú inšpiráciu a učenie s cieľom dosahovania osobného maxima každého člena triedneho kolektívu. Učíme žiakov hodnotiť prácu svojho tímu, výsledok svojej práce a rozvíjame schopnosť zastávať v tíme rôzne roly.

Stratégie vyučovania:

Vyučovanie je založené na teoretických poznatkoch z odbornopráktických predmetov. Je zamerané práve na rozvoj praktických zručností ručného i strojového šitia. Vyučovacie hodiny rozvíjajú teoretické vedomosti a následne zručnosti. Využíva frontálnu, skupinovú, prácu vo dvojiciach aj individuálnu formu vyučovania, aby si žiak osvojil poznatky prirodzene a ľahko v činnostiach primeraných jeho postihnutiu. Využívame exkurziu, súťaž zručností. Metódy: motivačný problém, riadený rozhovor, demonštrovanie, pozorovanie, praktické cvičenie, súťaž.

Učebné zdroje:

Učebnica, odborné noviny a časopisy, didaktické pomôcky, počítač, internet.

Pomôcky:

Pracovné pomôcky na ručné techniky: ručné šitie, ručné pletenie a ručné tkanie, technické pomôcky (nite, priadze, meter, pravítko, krieda, nožnice.) Rôzne druhy odevných materiálov, textilná drobná príprava, technická drobná príprava. Šijacie stroje.

Hodnotenie predmetu:

Podľa vnútorného systému pravidiel hodnotenia žiaka PŠ s prihliadnutím na mentálne postihnutie a možnosti z toho vyplývajúce. Pri verbálnej a písomnej forme zisťovať a slovne hodnotiť osvojenie základných poznatkov podľa stanovených kritérií. Pri praktických cvičeniach hodnotiť slovne so stručným komentárom k výkonu žiaka. Hodnotenie slúži ako prostriedok pozitívnej podpory zdravého rozvoja osobnosti žiaka.

Učebné osnovy	
Názov predmetu	Príprava jedál a výživa
Časový rozsah výučby	3 hodiny týždenne, spolu 99 vyučovacích hodín
Ročník	prvý
Škola	Spojená škola, organizačná zložka Odborné učilište, Zimné 465, 053 23 Rudňany
Názov školského vzdelávacieho programu	ŠkVP pre žiakov s ľahkým stupňom mentálneho postihnutia
Stupeň vzdelania	nižšie stredné odborné vzdelanie
Dĺžka štúdia	3 roky
Forma štúdia	denná
Vyučovací jazyk	slovenský

Charakteristika predmetu:

Vyučovací predmet príprava jedál a výživa je zameraný na získanie vedomostí a zručností pri príprave jedál. Žiaci sa majú naučiť organizovať si prácu, dodržiavať bezpečnostné a hygienické predpisy, správne stolovať, vedieť používať návody v kuchárskych knihách, časopisoch, na obaloch potravinárskych výrobkov. Získané zručnosti a poznatky môžu žiaci uplatniť v rodine alebo pri pomocných prácach v stravovacích zariadeniach.

Ciele:

- naučiť sa úsporne zaobchádzať s potravinami
- pripraviť jedlá na denné stravovanie, ale i na rôzne príležitosti
- pripraviť detské jedlá, prípadne jedlá pre chorých
- naučiť sa základom stolovania
- dodržiavať bezpečnostné a hygienické predpisy pri príprave jedál
- používať príslušné nástroje, náradie, prístroje a zariadenia,
- správne odkladať a ukladať výrobky, nástroje a náradie,
- vykonávať sanitačné práce na pracovisku

Predmet	Štátny vzdelávací program	Školský vzdelávací program	Spolu
Príprava jedál a výživa	3	0	3

Témy a obsah predmetu

Tematický celok	Obsah učiva
Zariadenie a vybavenie kuchyne, bezpečnosť a hygiena v kuchyni, stolovanie Počet hodín: 13	BOZP: Prevádzkový poriadok kuchyne. Príručná lekárnica. Hygiena v kuchyni, osobná hygiena. Zariadenie a vybavenie kuchyne, elektrospotrebiče. Kuchárska kniha a práca s ňou. Vyhľadávanie receptov na internete. Zápis kuchynského receptu – návod na prípravu. Základné zásady stolovania.

Nákup a uskladňovanie potravín Počet hodín: 10	Posudzovanie potravín, spotreba. Zásady skladovania potravín.
Predbežná úprava základných potravín Počet hodín: 10	Osobná hygiena a hygiena práce pri príprave pokrmov. Triedenie, čistenie potravín.
Príprava studených jedál Počet hodín: 33	Praktická príprava: odkrojiť, natrieť chlieb, ručný krájač. Čistenie, krájanie zeleniny. Príprava nátierok, obložených chlebíčkov, jednohubiek, úprava na tanieri.
Príprava najjednoduchších varených jedál Počet hodín: 33	Praktická príprava: príprava čaju, teplého mlieka, bielej kávy, kakaá. Príprava krupicovej kaše a pudingu. Jednoduché jedlá z vajec: vajíčko na mäkko, vajíčko na tvrdo, praženica, chlieb vo vajíčku... Varenie zemiakov, špagiet, karfiolu a iných jednoduchých jedál.
Spolu: 99 hodín	

Medzipredmetové vzťahy:

Pri získavaní praktických vedomostí a zručností využívať poznatky a vedomosti z odbornovo-praktických predmetov, prierezových tém (environmentálna výchova...)

Proces:

Predmet je spracovaný rámcovo do tematických celkov. Má poskytnúť žiakom jednoduché praktické zručnosti v príprave jednoduchých jedál teplej a studenej kuchyne. Pri jednotlivých tematických celkoch volí učiteľ prípravu jedla podľa aktuálnych podmienok. Učivo môže byť rozšírené o konzervovanie ovocia a zeleniny. Pri vyučovanom procese je potrebné rešpektovať pedagogické zásady názornosti, primeranosti a trvalosti. V súlade s charakterom učiva tvorivo využíva všetky progresívne vyučovacie metódy, dostupnú didaktickú techniku a pomôcky, správnu terminológiu a platné názvoslovie. Neoddeliteľnou súčasťou tohto predmetu je BOZP v kuchynke, BOZP pri používaní kuchynských zariadení, nástrojov ako aj používaním osobných ochranných pracovných prostriedkov pri práci.

Vyučovanie smeruje k tomu aby žiaci dokázali vnímať jedlo ako liek (súvislosť medzi racionálnou výživou a zdravotným stavom človeka), rozoznať potraviny, nadmerná konzumácia ktorých vedie k civilizačným ochoreniam. Aby vedeli posúdiť záručnú lehotu a nezávadnosť potravín a potravinárskych výrobkov, správať sa ekologicky – triediť kuchynský odpad, pripraviť a upratať pracovisko, používať príslušné nástroje, náradie, prístroje a zariadenia, správne odkladať a ukladať výrobky, nástroje a náradie, vykonávať sanitačné práce na pracovisku.

Stratégie vyučovania:

Vyučovanie založené na praktickej príprave jedál, praktických činnostiach, prebieha v kuchynke. Učiteľ využíva skupinovú prácu aj individuálnu činnosť žiakov pri rozdelení jednotlivých činností pri príprave jedál. Využíva metódy: motivačný rozhovor, vysvetľovanie,

demonštrácia, pozorovanie, práca s knihou, praktická činnosť, práca s fotoreceptom, resp. receptom na kartičkách, manipulácia s náradím. Pri vyučovaní predmetu je dôležité dodržiavať najmä zásadu názornosti, primeranosti, spojenia teórie s praxou.

Učebné zdroje:

Kuchárske knihy, časopisy, internet

Pomôcky:

PC, notebook, internet, interaktívna tabuľa, zariadenie a vybavenie kuchyne, obrázkový materiál, šablóny na nácvik rozmiestnenia stolového servisu, kalendár, potraviny, suroviny

Hodnotenie predmetu:

Podľa vnútorného systému pravidiel hodnotenia žiaka PŠ s prihliadnutím na mentálne postihnutie a možnosti z toho vyplývajúce. Pri verbálnej a písomnej forme zisťovať a slovne hodnotiť osvojenie základných poznatkov podľa stanovených kritérií. Pri praktických cvičeniach hodnotiť slovne so stručným komentárom k výkonu žiaka. Hodnotenie slúži ako prostriedok pozitívnej podpory zdravého rozvoja osobnosti žiaka.

Učebné osnovy	
Názov predmetu	Domáce práce a údržba domácnosti
Časový rozsah výučby	1 hodina týždenne, spolu 33 vyučovacích hodín
Ročník	prvý
Škola	Spojená škola, organizačná zložka Praktická škola, Zimné 465, 053 23 Rudňany
Názov školského vzdelávacieho programu	ŠkVP pre Praktickú školu
Stupeň vzdelania	nižšie stredné odborné vzdelanie
Dĺžka štúdia	3 roky
Forma štúdia	denná
Vyučovací jazyk	slovenský

Charakteristika predmetu:

Učebný predmet domáce práce je určený pre dievčatá aj pre chlapcov. Vzhľadom na súčasný životný štýl má správne zvládnutie domácich prác dôležité poslanie v rodinnom živote. Oboznámi žiakov so zásadami organizácie pracovných postupov v domácnosti, naučí ich posudzovať prvoradosť, zložitost' a namáhavosť jednotlivých pracovných úkonov. Samostatnú kapitolu tvorí učivo, v ktorom sa žiaci oboznámia s prácou a údržbou okolo rodinného domu a drobnou údržbou nemotorových vozidiel.

Ciele:

- získať základné vedomosti, zručnosti a návyky potrebné pre ich budúci život vo vlastnej a samostatnej domácnosti
- naučiť žiakov šetrne a hospodárne zaobchádzať s vybavením domácnosti
- vykonávať drobné opravy, ktoré umožnia čiastočne šetriť domáci rozpočet
- správať sa zodpovedne k životnému prostrediu – triediť odpadový materiál
- dodržiavať zásady bezpečnosti pri práci v domácnosti a hygieny pri domácich prácach
- viesť príjmy a výdaje v domácnosti, poznať možnosti a zdroje úspor v rozpočte domácnosti
- aplikovať estetické cítenie, zmysel pre krásu pri úprave miestnosti v byte, dome a úprave okolia
- využívať základné vedomosti a zručnosti z oblasti domácich prác, bezpečnosti s jednoduchými aj elektrickými pracovnými pomôckami a nástrojmi

Predmet	Štátny vzdelávací program	Školský vzdelávací program	Spolu
Domáce práce a údržba domácnosti	1	0	1

Témy a obsah predmetu

Tematický celok	Obsah učiva
Životné prostredie Počet hodín: 7	Bývanie na dedine a v meste. Exteriér, interiér domu. Povinnosti vlastníka bytu, domu: Domový poriadok panelového domu. Starostlivosť o spoločné priestory v panelovom dome. Rekonštrukcia bytu a rodinného domu. Estetizácia bytových a domových priestorov – izbové rastliny, okrasná záhradka.
Byt a jeho zariadenie Počet hodín: 10	Zariadenie jednotlivých miestností. Kuchyňa. Ovývacia miestnosť. Jedáleň. Kúpeľňa, wc. Detská izba. Spálňa. Technické vybavenie domácnosti.
Údržba bytu Počet hodín: 10	Udržiavanie poriadku v jednotlivých miestnostiach bytu, estetika miestností. Pravidelné práce v domácnosti – utieranie prachu, vysávanie, umývanie dlážky. Sezónne práce. Tesnenie okien, dverí. Funkcia záclon, závesov, ich údržba a vešanie. Regulácia kúrenia a vetranie.
Údržba jednoduchých domáчих zariadení Počet hodín: 6	Čistiace nástroje a pomôcky. Čistiace pomôcky a čistiace prostriedky mechanické. Chemické čistiace prostriedky. Ekologické -alternatívne čistiace prostriedky. Používanie a čistenie ručných kuchynských strojčekov.
Spolu: 33 hodín	

Medzipredmetové vzťahy:

Pri získavaní praktických vedomostí a zručností využívať poznatky a vedomosti z odborného-praktických predmetov, prierezových tém (environmentálna výchova...)

Proces:

Predmet je spracovaný rámcovo do tematických celkov. Formulovaný námetmi na činnosti, ktorých nácvik má viesť k splneniu výchovno-vzdelávacích cieľov. Tieto námety, ich poradie, aj počty hodín pre jednotlivé témy môžu vyučujúci upraviť v rámci triedy (skupiny) a ročníka, aj v rámci individuálneho prístupu k žiakom podľa ich poznatkov, zručností, rozumových schopností.

Vyučovanie je založené na teoretických poznatkoch i praktických činnostiach za účelom, aby žiaci dokázali dodržiavať zásady bezpečnosti pri práci v domácnosti a hygieny pri domácich prácach, viesť príjmy a výdaje v domácnosti, poznať možnosti a zdroje úspor v rozpočte domácnosti, aplikovať estetické cítenie, zmysel pre krásu pri úprave miestnosti v byte, dome a úprave okolia, využívať základné vedomosti a zručnosti z oblasti domácich prác, bezpečnosti s jednoduchými aj elektrickými pracovnými pomôckami a nástrojmi, teda aby získali základné vedomosti, zručnosti a návyky potrebné pre budúci život vo vlastnej a samostatnej domácnosti.

Stratégie vyučovania:

Vyučovacia hodina rozvíja praktické vedomosti a zručnosti. Využíva frontálnu, skupinovú aj individuálnu formu vyučovania, prácu v kuchynke, na šk. pozemku, v dielni a pod. aby si žiak osvojil poznatky prirodzene a ľahko v činnostiach primeraným jeho postihnutiu.

Využívame metódy: motivačný rozhovor, metóda kladenia otázok, praktické cvičenia, žiacky project, demonštrovanie, demontáž a montáž.

Učebné zdroje:

Učebnica, odborné noviny a časopisy, internet.

Pomôcky:

PC, notebook, internet, interaktívna tabuľa, zariadenie a vybavenie kuchyne, dielne, čistiace prostriedky a nástroje, potreby na šitie, ochranné pomôcky.

Hodnotenie predmetu:

Podľa vnútorného systému pravidiel hodnotenia žiaka PŠ s prihliadnutím na mentálne postihnutie a možnosti z toho vyplývajúce. Pri verbálnej a písomnej forme zisťovať a slovne hodnotiť osvojenie základných poznatkov podľa stanovených kritérií. Pri praktických cvičeniach hodnotiť slovne so stručným komentárom k výkonu žiaka. Hodnotenie slúži ako prostriedok pozitívnej podpory zdravého rozvoja osobnosti žiaka.

Učebné osnovy	
Názov predmetu	Pestovateľské práce
Časový rozsah výučby	5 hodín týždenne, spolu 165 vyučovacích hodín
Ročník	prvý
Škola	Spojená škola, organizačná zložka Praktická škola, Zimné 465, 053 23 Rudňany
Názov školského vzdelávacieho programu	ŠkVP pre Praktickú školu
Stupeň vzdelania	nižšie stredné odborné vzdelanie
Dĺžka štúdia	3 roky
Forma štúdia	denná
Vyučovací jazyk	slovenský

Charakteristika predmetu:

Učivo voliteľného predmetu pestovateľské práce vychádza z obsahu predmetu naučiť žiakov jednoduché práce pri pestovaní rastlín. Žiaci sa zoznamujú s rastlinami, s ich špecifickými podmienkami života a rastu, ich účelnosťou a použitím v živote. Získavajú vedomosti a zručnosti v oblasti skrášľovania interiérov a exteriérov, v použití a manipulácii s chemickými prostriedkami a postrekmi pri pestovaní kvetov, ovocia a zeleniny.

Ciele:

- naučiť žiakov jednoduché práce pri pestovaní kvetín, vonkajších rastlín, jednoročných a dvojročných rastlín, trvaliek a bylín, s ktorými sa stretávajú v bežnom živote a v domácnosti
- poznať najznámejšie okrasné kvety a bylinky
- prehliť u žiakov kladný vzťah k práci a prírode
- ovládať postupy práce pri pestovaní zeleniny a ovocia
- poznať základné agrotechnické postupy v záhrade

Predmet	Štátny vzdelávací program	Školský vzdelávací program	Spolu
Pestovateľské práce	5	0	5

Témy a obsah predmetu

Tematický celok	Obsah učiva
Organizácia a bezpečnosť pri práci Počet hodín: 3	Obsah predmetu a jeho význam. Organizačné a bezpečnostné predpisy pri práci. Význam pestovania rastlín v domácnosti, v záhrade a v poľnohospodárstve. Ochrana životného prostredia.
Vegetačné požiadavky rastlín Počet hodín: 15	Agrotechnické podmienky a postupy pestovania rastlín. Pôda ako rozhodujúci činiteľ pre pestovanie rastlín. Pôdny substrát – rôzne druhy, príprava. Požiadavky rastlín na stanovište, svetlo, zálievku. Voda – spôsoby zálievky. Výživa rastlín - živiny, hnojivá.
Pestovanie rastlín Počet hodín: 33	Pestovanie kvetín v domácnosti. Pestovanie kvetín v záhrade a skleníku. Pestovanie byliniek a korenín. Pestovateľské techniky. Prostredie potrebné na pestovanie kvetín v domácnosti, v záhrade. Pestovanie skleníkových kvetín. Význam pestovania kvetín Viazanie a aranžovanie kvetín. Príprava ozdôb a sezónnych darčiekov z kvetín, Sušenie kvetín a ich využitie.
Rozmnožovanie rastlín Počet hodín: 5	Pomôcky na rozmnožovanie rastlín. Rozmnožovanie rastlín výsevom semien. Rozmnožovanie rastlín odrezkami, cibuľami. Rozmnožovanie korenín semenami.
Pestovateľské náradie a pomôcky Počet hodín: 5	Poznať pestovateľské náradie a pomôcky, ich využitie. Odkladanie náradia a pomôcok na miesto. Údržba náradia a pomôcok.
Zeleninárstvo Počet hodín: 33	Význam pestovania zeleniny a rozdelenie zeleniny. Poznať cibuľovú, koreňovú, hlúbovú, plodovú zeleninu a strukoviny. Siatie a sadenie zeleniny. Pestovanie zeleniny na záhone a v skleníku. Charakteristika skleníka a fóliovníka, príprava pôdy, vysádzanie priesad, predpestovávanie. Ochrana a ošetrovanie zeleniny v priebehu vegetácie. Špecifiká pestovania jednotlivých druhov zeleniny. Zber a skladovanie zeleniny.
Práce na záhone a v skleníku Počet hodín: 33	Jednoduché práce na záhone a v skleníku. Zelenina pestovaná na záhone a v skleníku. Zber zeleniny zo záhonu a zo skleníku. Založenie kompostu, úprava dna, vrstvenie rastlinného odpadu, polievanie. Druhy parenísk, kompostov.
Ošetrovanie rastlín Počet hodín: 33	Ošetrovanie rastlín v období vegetácie. Okopávanie, pletie, polievanie. Hnojenie, postrekovanie. Dodržiavanie zásad bezpečnosti práce s hnojivami, postrekmi. Ochranné pomôcky, prvá pomoc.
Exkurzia Počet hodín: 5	Exkurzia do skleníka a záhradníctva
Spolu: 165 hodín	

Medzipredmetové vzťahy:

Pri získavaní praktických vedomostí a zručností využívať poznatky a vedomosti z odbornopráctických predmetov, prierezových tém (environmentálna výchova...).

- Slovenský jazyk (popis pracovného postupu, rozhovor, rozprávanie)

- Zdravotná výchova (starostlivosť o zdravie, poranenia pri práci, prvá pomoc)
- Výtvarná výchova (estetické cítenie)
- Etická výchova (spoločenskovedné predmety)

Proces:

Predmet je zameraný na oboznámenie žiakov s jednoduchými pestovateľskými prácami v domácnosti a v záhrade. Získať manuálne zručnosti pri záhradníckych prácach. Využitie záhradníckeho náradia. Počty hodín a obsah predmetu je určený rámcovo, jednotlivé tematické celky sa prispôbujú podľa podmienok školy a schopností žiakov. Poradie tematických celkov učiteľ prispôsobuje agrotechnickým postupom a podmienkam. Žiaci rozlišujú osivo a sadivo, poznajú ich kvalitatívne vlastnosti rozhodujúce pre rozmnožovanie a úrodu, rozoznávajú vegetatívne časti rastlín vhodné na rozmnožovanie. Rozlišujú jednotlivé druhy rastlín, zeleniny a ich spôsob pestovania. Dbáme na to, aby žiaci poznali a rešpektovali požiadavky bezpečnosti a hygieny pri každej pracovnej činnosti.

Stratégie vyučovania:

Vyučovacia hodina rozvíja praktické vedomosti a zručnosti. Využíva frontálnu, skupinovú aj individuálnu formu vyučovania, prácu na šk. pozemku, aby si žiak osvojil poznatky prirodzene a ľahko v činnostiach primeraných jeho postihnutiu. Využívame aj iné organizačné formy, a to exkurzie, vychádzky, návštevy a besedy s odborníkmi z praxe.

Metódy: práca vo dvojiciach, v skupinách, didaktické hry, riadený rozhovor, samostatná práca žiakov.

Učebné zdroje:

Učebnica, odborné noviny a časopisy, internet.

Pomôcky:

PC, notebook, internet, interaktívna tabuľa, pracovné náradie, čistiace v prostriedky, semená a priesady rastlín, ochranné pomôcky.

Hodnotenie predmetu:

Podľa vnútorného systému pravidiel hodnotenia žiaka PŠ s prihliadnutím na mentálne postihnutie a možnosti z toho vyplývajúce. Pri verbálnej a písomnej forme zisťovať a slovne hodnotiť osvojenie základných poznatkov podľa stanovených kritérií. Pri praktických cvičeniach hodnotiť slovne so stručným komentárom k výkonu žiaka. Hodnotenie slúži ako prostriedok pozitívnej podpory zdravého rozvoja osobnosti žiaka.

**Školský vzdelávací program pre 2. ročník PŠ so zameraním na
Ručné práce a šitie**

Vzdelávacia oblasť	Predmet	ŠVP	ŠkVP 2. ročník /hodín týždenne
Všeobecné vzdelávanie		8	9
Jazyk a komunikácia	Slovenský jazyk a literatúra	1	1
Matematika a práca s informáciami	Matematika	2	2
	Informatika		1
Človek a spoločnosť	Výchova k mravnosti a občianstvu	1	1
Umenie a kultúra	Hudobná výchova	1	1
	Výtvarná výchova	1	1
Zdravie a pohyb	Telesná a športová výchova	2	2
Odborné vzdelávanie		8	12
Rodinná výchova		1	1
Zdravotná výchova		2	2
Ručné práce a šitie		1	1+4
Príprava jedál a výživa		3	3
Domáce práce a údržba domácnosti		1	1
Voliteľné predmety		5	
Pestovateľské práce		5	
Disponibilné hodiny		5	
Spolu:		26	26

Učebné osnovy	
Názov predmetu	Slovenský jazyk a literatúra
Časový rozsah výučby	1 hodina týždenne, spolu 33 vyučovacích hodín
Ročník	druhý
Škola	Spojená škola, organizačná zložka Praktická škola, Zimné 465, 053 23 Rudňany
Názov školského vzdelávacieho programu	ŠkVP pre Praktickú školu
Stupeň vzdelania	nižšie stredné odborné vzdelanie
Dĺžka štúdia	3 roky
Forma štúdia	denná
Vyučovací jazyk	slovenský

Charakteristika predmetu:

Vyučovací predmet slovenský jazyk a literatúra má v systéme školského vzdelávania centrálnu postavenie, pretože vytvára predpoklady na zvládnutie ostatných vyučovacích predmetov. Dôraz sa kladie na zrozumiteľné vyjadrovanie sa žiakov ústnou i písomnou formou spisovného jazyka.

Slovenský jazyk a literatúra praktickej školy zahŕňa jazykové vyučovanie a sloh, čítanie a rozvoj rečovej kultúry. Obsah predmetu je zameraný na precvičovanie správania sa v praktických životných situáciách. V jazykovej časti vzdelávacej oblasti jazyk a komunikácia je určujúcim cieľom rozvoj komunikačných schopností žiakov. Zrozumiteľne sa vyjadrovať ústnou a písomnou formou pomocou spisovného jazyka. Návnik bežnej spoločenskej konverzácie, rozširovanie a obohacovanie slovnej zásoby a skvalitnenie reči žiakov. Precvičovanie správania sa v praktických životných situáciách. Vypĺňanie, štylizovanie a písanie praktických písomností, ktoré budú v živote potrebovať s pomocou osoby za nich zodpovednej.

V literárnej výchove je určujúcim cieľom rozvoj schopností žiaka poznávať svet, rozvojom čitateľských schopností, záujmom o čítanie zábavnej literatúry, časopisov, náučnej literatúry. Vytvorenie kladného vzťahu k divadlu, filmu, rozhlasu a televízii.

Ciele:

- zlepšovať komunikačné zručnosti, v prvom rade precvičovať a upevňovať formy spoločenského styku: oslovenie, pozdrav, požiadanie, poďakovanie, ospravedlnenie sa, požiadanie o informáciu, podanie informácie, telefonický rozhovor
- rozprávať v súvislých jazykových prejavoch podľa vopred pripravenej osnovy, podľa prečítaného textu, podľa série obrázkov
- reprodukovat prečítaný text podľa otázok učiteľa

- vyplňať, štylizovať a písať praktické písomnosti
- správne písať slová, nevynechávať písmená a neprehadzovať ich poradie v slove z pravopisného hľadiska
- upevňovať písanie viet s veľkým začiatočným písmenom, správne písať krátke a dlhé samohlásky v slovách
- nacvičovať písanie svojho mena
- rozlišovať spisovné a nespisovné slová
- čítať správne a s porozumením jednoduché vety v krátkych, obsahom primeraných textoch
- cvičiť používanie správneho slovného prízvuku a prirodzenej intonácie
- precvičovať a upevňovať orientáciu v čítanom texte a snažiť sa o správnu reprodukciu jeho obsahu
- zrozumiteľným spôsobom vyjadriť svoje skúsenosti a zážitky

Predmet	Štátny vzdelávací program	Školský vzdelávací program	Spolu
Slovenský jazyk a literatúra	1	0	1

Témy a obsah predmetu

Tematický celok	Obsah učiva
Komunikačné zručnosti Počet hodín: 10	Formy spoločenského styku: oslovenie, pozdrav, požiadanie, poďakovanie. Ospravedlnenie sa, požiadanie o informáciu, podanie informácie. Precvičovanie foriem spoločenského styku v praktických životných situáciách - v obchode, v reštaurácii, na pošte, v zdravotníckom zariadení, u holiča - kaderníka, na návšteve. Zrozumiteľne vyjadriť svoje skúsenosti a zážitky. Telefonický rozhovor.
Rozvoj jazykového prejavu Počet hodín: 6	Reprodukovanie prečítaného textu. Reprodukovanie prečítaného textu podľa osnovy. Reprodukovanie prečítaného textu podľa otázok. Reprodukovanie prečítaného textu podľa série obrázkov. Sformulovanie jednoduchého oznamu, blahoželanania.
Písomný prejav Počet hodín: 8	Písanie viet s veľkým začiatočným písmenom. Správne písanie krátkych a dlhých samohlások v slovách. Upevňovanie správneho písania svojho mena. Písanie pozdravu a oznámenia na korešpondenčnom lístku. Správne písanie viet s rôznymi interpunkčnými znamienkami. Správne písanie čiarky vo vete - v jednoduchých prípadoch. Správne používanie osobné zámená v korešpondencii.

	<p>Písanie jednoduchej korešpondencie. Správne písanie spojky vo vete. Písanie praktických písomností: vyplniť podací lístok, poštovú poukážku a sprievodku.</p>
<p>Čítanie a rozvoj rečovej kultúry Počet hodín: 9</p>	<p>Správne čítanie a čítanie s porozumením jednoduchých viet v krátkych textoch. Správna a prirodzená intonácia. Literárne žánre: poézia, rozprávka, balada, bájka, rozprávka, poviedka, povesť, romány zo života detí, historická próza, encyklopédie. Čítanie kníh, časopisov, novín. Návšteva divadelného a filmového predstavenia.</p>
<p>Spolu: 33 hodín</p>	

Medzipredmetové vzťahy:

- formou prierezových tém napr. témy, ktoré sú spracovávané v rámci rôznych predmetov: matematika, etická výchova, občianska náuka, odborné predmety
- prostredníctvom IKT a kompenzačných pomôcok, ktoré sú aplikovateľné v rámci predmetu slovenský jazyk a literatúra, využívanie programu Word pri tvorbe textov, prezentácie – Power Point, vyhľadávanie informácií v elektronických médiách, na internete

Proces:

Obsah cvičení verbálneho a písomného vyjadrovania čerpá zo zážitkov, skúseností i záujmovej činnosti žiakov. S ohľadom na spoločenské požiadavky a potreby zahŕňa obsah aj otázky ochrany životného prostredia, témy smerujúce k výchove k manželstvu a rodičovstvu, ale aj k prevencii spoločensky nežiaducich javov a k zdravej životospráve.

Žiaci zvládli učivo základnej školy v upravenej podobe na rozličnej úrovni, pozornosť treba preto sústrediť na základné poznatky a zručnosti, ktoré sú dôležité pre budúci život žiakov, pre ich pracovné a spoločenské uplatnenie. Učiteľ sa musí usilovať, aby sa žiaci v primeranej miere naučili prakticky používať gramatickú teóriu, aby sa vedeli jednoducho, a jasne vyjadrovať a venovali pozornosť hovorovej stránke reči aj s ohľadom na časté poruchy učenia a minimálnu čitateľskú aktivitu žiakov.

Pri práci s textom sa konkrétne texty na literárnu výchovu sa nepredpisujú. Učiteľ zvolí prácu s takými reprezentatívnymi textami vecnej i umeleckej literatúry, aby mohol žiaka efektívne viesť k získavaniu informácií a k čítaniu s porozumením, kedy žiak dokáže text prečítať a reprodukovať. Vychádza pritom aj z konkrétnej skladby žiakov v triede, z ich učebného odboru, z ich záujmov, z dostupnosti materiálov a pod. Žiak by mal byť schopný rozlíšiť, resp. prakticky používať kľúčové slová, vetu – odsek – výpoveď, osnovu textu. Žiak má vedieť rozlíšiť nárečové a slangové vyjadrovanie a v maximálne nožnej miere uplatňovať v ústnej i písomnej forme spisovný jazyk.

Percepčno-motorické zručnosti: Čítať písmená abecedy a arabské číslice aj v súvislosti s učivom v matematike. Odpísať jednoduchý tlačенý a písaný text a arabské číslice, prepísať text písaný a tlačенý.

Pamäťové, klasifikačné a aplikačné zručnosti: Zapamätať si základné informácie a vedieť ich využiť v praxi. V písanom prejave aplikovať požiadavky obsiahnuté v tematických celkoch.

Analytické zručnosti: Fonologické schopnosti- analýza zvukovej roviny jazyka na úrovni vety, slova, slabiky. Vedieť využiť analytické činnosti v spojení so sluchovým rozlišovaním hlások a určiť prvú hlásku slova, ovládať detailnú analýzu slova, podradiť ju postupne sa rozlišujúcim čitateľským schopnostiam žiakov a to v stúpajúcej náročnosti od slabík po jednoduché slová a vety.

Tvorivé zručnosti: Porozprávať krátky príbeh (vlastný zážitok alebo vymyslený príbeh). Porozprávať príbeh podľa predlohy (podľa obrázkov, podľa názvu). Zdramatizovať kratší príbeh alebo rozprávku.

Verejná prezentácia textu, verejný prejav: Pri ústnom prejave dodržiavať správne dýchanie, artikuláciu a spisovnú výslovnosť na (primeranej) úrovni žiaka. Reprodukovať text. Ak učiteľ spozoruje, že žiak sa len veľmi ťažko naučí naspamäť báseň alebo iný text, môže ho vyzvať, aby sa ho naučil aspoň stručne, alebo aby ho podrobne zreprodukoval.

Stratégie vyučovania:

- individuálny prístup
- samostatná práca, práca vo dvojici a v skupinách
- činnostné učenie a projektové vyučovanie
- práca s PC a výčbovými programami
- hodnotenie a sebahodnotenie
- dramatická výchova
- besedy, výstavy
- vyučovacie metódy a formy zamerané na rozvoj tvorivosti žiakov

Učebné zdroje:

- učebnice
- pracovné listy
- mimočítanková literatúra
- časopisy a noviny
- encyklopédie

Poézia, napr.: K. Bendová: Bola raz jedná trieda, Ľ. Podjavorinská : Výber z tvorby, M. Rúfus : Modlitbičky, J. Kostra : Básne zo zbierky Ave Eva, F. Hrubín : Dvakrát sedem rozprávok, S. Chalúpka: Turčín Poničan

Báje, balady, povesti a historická próza, napr.: J. Horák: Povesti a divy, M. Ďuríčková: Dunajská kráľovná, S. Chalúpka: Slovenské ľudové balady, R. Móric: Hon lumpov

Literárno- náučne texty o prírode a technike, napr.: M. Haštová: Keď pôjdeš lúkou, J. Čaruškin: Moja prvá zoológia, M. Korandová: V kráľovstve rastlín, G. a A. Gréovci: Tomáš objavuje prírodu, V. Bianki: Lesné domčeky

Poviedky a romány zo života detí, napr.: E. Kästner: Lujza a Lotka, M. Haľamová : O sýkorke z kokosového domčeka, R. Móric: Srnček Parožtek, N. Tánska: S dievčiskom sa nehráme

Divadlo, rozhlas, film a televízia v živote mladého človeka: Oboznámiť žiakov s dramatickými dielami slovenských a zahraničných autorov. Návšteva divadelných a filmových predstavení. Sledovanie vybraných relácií v rozhlase a v televízii.

Hodnotenie predmetu:

Podľa vnútorného systému pravidiel hodnotenia žiaka PŠ s prihliadnutím na mentálne postihnutie a možnosti z toho vyplývajúce. Pri verbálnej forme alebo písomnou formou zisťovať a slovne hodnotiť osvojenie základných poznatkov podľa stanovených kritérií. Pri praktických cvičeniach hodnotiť slovne so stručným komentárom k výkonu žiaka. Hodnotenie slúži ako prostriedok pozitívnej podpory zdravého rozvoja osobnosti žiaka.

Učebné osnovy	
Názov predmetu	Matematika
Časový rozsah výučby	2 hodiny týždenne, spolu 66 vyučovacích hodín
Ročník	druhý
Škola	Spojená škola, organizačná zložka Praktická škola, Zimné 465, 05323 Rudňany
Názov školského vzdelávacieho programu	ŠkVP pre Praktickú školu
Stupeň vzdelania	nižšie stredné odborné vzdelanie
Dĺžka štúdia	3 roky
Forma štúdia	denná
Vyučovací jazyk	slovenský

Charakteristika predmetu:

Predmet matematiky je zameraný na osvojenie si matematických vedomostí, zručností a návykov, ktoré umožnia žiakom riešiť potrebné praktické úlohy matematického charakteru, s ktorými sa stretnú v živote a v budúcom pracovnom začlenení. Úlohou matematiky je poskytnúť žiakom praktické matematické zručnosti, ktoré zodpovedajú ich mentálnej úrovni.

Učebný predmet matematika zahŕňa elementárne matematické poznatky, zručnosti a činnosti s matematickými objektmi rozvíjajúce kompetencie potrebné v ďalšom živote (osobnom, občianskom, pracovnom a pod.). Vytváraním presných učebných návykov rozvíja žiacke schopnosti, presné myslenie a formovanie argumentácie v rôznych prostrediach, rozvíja algoritmické myslenie. Matematika v PŠ je súhrn veku primeraného matematického obsahu so zreteľom na individuálne schopnosti žiaka, ktoré tvoria východisko k všeobecnému vzdelaniu kultúrneho človeka, a informácie dokumentujúce potrebu matematiky pre praktický život.

Ciele:

- naučiť žiaka využívať matematiku vo svojom budúcom živote, buď v rodine alebo na pracovisku
- poznať a používať peniaze
- rozvíjať tie schopnosti žiakov, pomocou ktorých sa pripraví na samostatné získavanie ďalších poznatkov
- správne ovládať písomné a pamäťové počítanie a vedeli osvojené vedomosti aplikovať v dennej praxi
- využívať pochopené a osvojené pojmy, postupy a algoritmy
- využívať IKT a kompenzačné pomôcky

Predmet	Štátny vzdelávací program	Školský vzdelávací program	Spolu
Matematika	2	0	2

Témy a obsah predmetu

Tematický celok	Obsah učiva
Numerácia v obore do 20 – opakovanie Počet hodín: 6	Sčítovanie a odčítovanie v obore do 20. Počítanie s kalkulačkou v obore do 20.
Numerácia v obore do 100 Počet hodín: 35	Sčítovanie a odčítovanie desiatok v obore do 100. Sčítovanie a odčítovanie prirodzených čísel v obore do 100. Praktické slovné príklady na sčítanie v obore do 100. Praktické slovné príklady na odčítovanie v obore do 100. Práca s peniazmi - nákup a vydávanie peňazí (eurá, centy). Počítanie s kalkulačkou v obore do 100.
Numerácia v obore do 1 000 Počet hodín: 5	Počítanie po 100 do 1000. Sčítovanie a odčítovanie stoviek v obore do 1000.
Jednotky dĺžky, hmotnosti a času Počet hodín: 10	Jednotka dĺžky m, dm, cm, mm, meradlo. Praktické príklady merania na m, dm, cm, mm. Krokovanie, odhad vzdialenosti. Jednotka dĺžky cm, krajčírsky meter. Praktické príklady na meranie v cm. Jednotka hmotnosti kg, váhy. Praktické príklady váženia na kg. Jednotka hmotnosti dag, g. Praktické príklady váženia na dag, g. Slovné príklady na sčítanie hmotnosti. Jednotka objemu l, dcl, ml. Praktické príklady na meranie objemu. Základné jednotky času - hodina, minúta. Určovanie času
Geometria Počet hodín: 10	Meranie dĺžky úsečky, rysovanie úsečky danej dĺžky v cm, mm. Vytyčovanie úsečky v teréne, meranie dĺžky úsečky v m, cm. Práca s kružidlom. Rysovanie kružnice (stred, polomer). Základné geometrické útvary. Poznávanie telies: kocka, kváder, guľa, valec.
Spolu: 66 hodín	

Medzipredmetové vzťahy:

- aplikáciou poznatkov predmetov všeobecného i odborného vzdelávania
- formou IKT – využívanie edukačných programov

Proces:

Výučba smeruje k tomu, aby žiaci mohli:

- využívať pochopené a osvojené pojmy, postupy a algoritmy ako prostriedky pri riešení úloh,
- v súlade s osvojením matematického obsahu a prostredníctvom numerických výpočtov, písomne rozvíjať svoje numerické zručnosti,
- na základe skúsenosti a činnosti rozvíjať orientáciu v rovine a v priestore, riešením úloh a problémov postupne budovať vzťah medzi matematikou a realitou, používať prostriedky IKT (kalkulačky, počítače) k vyhľadávaniu, spracovaniu a uloženiu informácií,
- riešiť matematické úlohy, uplatňovať základné matematické a myšlienkové operácie, vyberať možné riešenie a používať ho,
- rozvíjať myslenie, vytvárať si vlastný názor a vedieť ho aj vyjadriť,
- rozumieť inštrukciám, používať predstavivosť,
- využívať svoje možnosti, dôverovať si,
- dokázať ísť premyslene a vytrvalo k riešeniu rôznych matematických úloh,
- získavať a rozvíjať zručnosti súvisiace s procesom učenia s, aktívne pracovať na vyučovaní
- systematickým, premysleným a diferencovaným riadením ich práce podporovať a upevňovať kladné morálne a vôľové vlastnosti žiakov ako je samostatnosť, rozhodnosť, vytrvalosť, húževnatosť, sebakritickosť, cieľavedomosť.

Stratégie vyučovania:

Na splnenie cieľov vyučovania matematiky v praktickej škole je nevyhnutné okrem špeciálno-pedagogických metód používať aj aktivizujúce vyučovacie metódy. Predovšetkým samostatnú prácu, prácu vo dvojiciach a skupinovú prácu. Pre učiteľa to znamená, že individuálnym prístupom usmerňuje rozvoj schopností jednotlivých žiakov a riadi tvorivú prácu kolektívu triedy. Použitie aktivizujúcich metód sa musí zabezpečovať vhodnými demonštračnými pomôckami a didaktickou technikou. Veľký význam pre vyučovanie matematiky žiakov s mentálnym postihnutím má používanie moderných prostriedkov IKT, predovšetkým kalkulačiek, počítačov, tabletov. Neodčleniteľnou súčasťou individuálneho prístupu vyučujúceho k žiakom je starostlivosť o zaoštvávajúcích žiakov.

Pri výučbe matematiky využívame najmä:

- riadený rozhovor (aktivizovanie poznatkov a skúseností žiakov),
- výklad učiteľa,
- problémová metóda (upútanie pozornosti prostredníctvom nastoleného problému),
- rozprávanie (vyjadrovanie skúseností a aktívne počúvanie),
- kooperatívne vyučovanie (forma skupinového vyučovania – napr. vo dvojiciach),
- heuristická metóda (učenie sa riešením problémov),
- samostatná práca žiakov (s pracovným listom, s počítačom, s internetom).

Učebné zdroje:

- učebnice matematiky pre žiakov špeciálnych základných škôl: učebnica matematiky pre 5. ročník ŠZŠ, pracovný zošit pre 5. ročník ŠZŠ 1,2; učebnica matematiky pre 6. ročník ŠZŠ, pracovný zošit pre 6. ročník ŠZŠ 1,2; učebnica matematiky pre 7. ročník ŠZŠ, pracovný zošit pre 7. ročník ŠZŠ 1,2; učebnica matematiky pre 8. ročník ŠZŠ, pracovný zošit pre 8. ročník ŠZŠ 1,2; učebnica matematiky pre 9. ročník ŠZŠ, pracovný zošit pre 9. ročník ŠZŠ.
- výučbové programy a aplikácie

- internet.

Hodnotenie predmetu:

Podľa vnútorného systému pravidiel hodnotenia žiaka PŠ s prihliadnutím na mentálne postihnutie a možnosti z toho vyplývajúce. Pri verbálnej forme alebo písomnou formou zisťovať a slovne hodnotiť osvojenie základných poznatkov podľa stanovených kritérií. Pri praktických cvičeniach hodnotiť slovne so stručným komentárom k výkonu žiaka. Hodnotenie slúži ako prostriedok pozitívnej podpory zdravého rozvoja osobnosti žiaka.

Učebné osnovy	
Názov predmetu	Informatika
Časový rozsah výučby	1 hodina týždenne, spolu 33 vyučovacích hodín
Ročník	druhý
Škola	Spojená škola, organizačná zložka Praktická škola, Zimné 465, 053 23 Rudňany
Názov školského vzdelávacieho programu	ŠkVP pre Praktickú školu
Stupeň vzdelania	nižšie stredné odborné vzdelanie
Dĺžka štúdia	3 roky
Forma štúdia	denná
Vyučovací jazyk	slovenský

Charakteristika predmetu:

Vyučovací predmet informatika má dôležité postavenie aj vo vzdelávaní žiakov s mentálnym postihnutím, pretože podobne ako matematika rozvíja myslenie žiakov.

Cieľom informatiky je viesť žiakov k pochopeniu základných pojmov, postupov a techník pri práci s počítačom. Žiaci si prostredníctvom práce s jednoduchými edukačnými počítačovými programami určenými pre výchovu, vzdelávanie a alternatívnu komunikáciu osvojujú obsluhu počítača na elementárnej užívateľskej úrovni, primerane k ich individuálnym schopnostiam. Získané zručnosti im v praktickom živote uľahčia spôsob komunikácie. Získané zručnosti žiaci upevňujú v medzipredmetových vzťahoch pri práci so špeciálnymi edukačnými programami, ktoré sú ľahko ovládateľné – jednou alebo dvoma klávesami, môžu ich používať aj žiaci s narušenou motorikou rúk.

Podľa možností školy, žiaci by mali mať vzhľadom k ich individuálnym schopnostiam špeciálne pomôcky pre ovládanie PC ako sú rôzne tlačidlá, držiaky tlačidiel, klávesnice s veľkými aktívnymi plochami, dotykové monitory, polohovacie zariadenia, ktoré nahrádzajú klasickú myš a rôzne komunikátory. Pri vyučovaní predmetu informatika spravidla pri jednom počítači sedí jeden žiak.

Ciele:

- zopakovať a rozšíriť nadobudnuté poznatky a zručnosti
- pracovať s jednoduchým edukačným programom a hrou
- rozširovať svoje zručnosti v grafickom editore používaním ďalších nástrojov
- pracovať v textovom editore s pomocou, písať a upraviť text,
- získať základy algoritmického myslenia,

- orientovať sa v prostredí vhodných náučných, vzdelávacích a zábavných webstránok.

Predmet	Štátny vzdelávací program	Školský vzdelávací program	Spolu
Informatika	0	1	1

Témy a obsah predmetu

Tematický celok	Obsah učiva
Oboznámenie sa s počítačom Počet hodín: 2	Ovládanie klávesnice a myši samostatne alebo s pomocou. Ovládanie tabletu samostatne alebo s pomocou.
Ovládanie jednoduchej hry Počet hodín: 4	Pustenie a ukončenie hry samostatne alebo s pomocou
Práca v jednoduchom grafickom editore pre deti: Počet hodín: 6	Kreslenie vlastných obrázkov, obrázkov podľa návodu, používanie nástroja výplň a výber farby, tvary, veľkosť čiary Kreslenie voľnou rukou i s použitím nástrojov editora, používanie nástroja otáčanie, zmena veľkosti obrázka, prilepenie.
Práca v textovom editore Počet hodín: 5	Orientácia na klávesnici v poli písmen a číslíc, poznávanie funkcie klávesov Shift, Enter, Backspace a Escape.
Komunikácia prostredníctvom IKT Počet hodín: 10	Detské webové stránky (obrázky, rozprávky, detské filmy, hudba).
Práca s edukačným programom, aplikáciami Počet hodín: 6	- na rozvíjanie vnímania, pozornosti, pamäti, myslenia, jemnej motoriky, koordinácie pohybov - na rozvoj slovnej zásoby, základov počítania a iné - pre alternatívnu a augmentatívnu komunikáciu
Spolu: 33 hodín	

Medzipredmetové vzťahy:

V rámci medzipredmetových vzťahov si žiaci môžu pomocou rôznych aplikácií precvičovať učivo z matematiky, slovenského jazyka ale aj predmetov odborného vzdelávania. Získavajú vedomosti za podpory edukačných programov. Pracujú s interaktívnou tabuľou a tabletom.

Proces:

Žiaci sa zdokonaľujú v zručnosti písania v textovom editore, využívajú ďalšie klávesy, pracujú samostatne alebo s pomocou učiteľa s ohľadom na ich stupeň postihnutia. Oboznamujú sa s prostredím grafického editora. Učia sa pracovať v prostredí textového editora a upravovať text. Pri práci s textom pracujeme najprv s hotovým krátkym textom a na ňom sa učia žiaci

najprv pohybovať so šípkami a robiť jednoduchú úpravu. V textovom editore sa učia vytvoriť menovky svojich spolužiakov, ktoré dotvárajú na hodine výtvarnej výchovy, prípadne menovky na darčeky pre svojich rodičov a pod. Orientujú sa v jednoduchých hrách. Rozpoznávajú vhodné webové stránky – vzdelávacie, zábavné i náučné. Pomocou edukačných programov využívame vedomosti žiakov z matematiky a slovenského jazyka. Nároky na prácu s počítačom sú u jednotlivých žiakov závislé od ich individuálnych schopností.

Stratégie vyučovania:

Vo výchovnovzdelávacom procese je potrebné individuálne pre každého žiaka citlivo zvážiť výber vhodných metód, foriem, didaktických prostriedkov a pomôcok, vhodnú formu motivácie, optimálnu náročnosť a čas potrebný na vykonanie úlohy, mieru členenia úlohy na jednoduchšie kroky, formu a mieru pomoci, vhodné učebné prostredie s optimálnym množstvom stimulov.

Prevahu používaných metód tvoria:

- motivačné (motivačné rozprávanie, motivačný rozhovor, motivačná demonštrácia, pochvala, povzbudenie a kritika)
- slovné metódy (rozprávanie, vysvetľovanie, riadený rozhovor)
- metódy samostatnej práce
- aktivizujúce metódy vyučovania – praktická aktivita, hra ako metóda
- metódy demonštračné (demonštrácia audio a video záznamu)
- metódy opakovania a precvičovania vedomostí

Učebné zdroje:

- hudobný materiál, DVD, výučbové programy,
- internet, pracovné listy
- detské časopisy, encyklopédie

Hodnotenie predmetu:

Podľa vnútorného systému pravidiel hodnotenia žiaka PŠ s prihliadnutím na mentálne postihnutie a možnosti z toho vyplývajúce. Pri verbálnej forme alebo písomnou formou zisťovať a slovne hodnotiť osvojenie základných poznatkov podľa stanovených kritérií. Pri praktických cvičeniach hodnotiť slovne so stručným komentárom k výkonu žiaka. Hodnotenie slúži ako prostriedok pozitívnej podpory zdravého rozvoja osobnosti žiaka.

Učebné osnovy	
Názov predmetu	Výchova k mravnosti a občianstvu
Časový rozsah výučby	1 hodina týždenne, spolu 33 vyučovacích hodín
Ročník	druhý
Škola	Spojená škola, organizačná zložka Praktická škola, Zimné 465, 053 23 Rudňany
Názov školského vzdelávacieho programu	ŠkVP pre Praktickú školu
Stupeň vzdelania	nižšie stredné odborné vzdelanie
Dĺžka štúdia	3 roky
Forma štúdia	denná
Vyučovací jazyk	slovenský

Charakteristika predmetu:

Predmet výchova k mravnosti a k občianstvu poskytuje žiakom základné vedomosti o podstate a fungovaní demokratickej spoločnosti a o právach a povinnostiach občanov. Základnú orientáciu v právnych predpisoch a normách potrebných v každodennom živote, vytvárať u žiakov základy právneho vedomia a občianskej zodpovednosti.

Ciele:

- prispievať ku kultivácii osobnosti žiaka po stránke mravnej, estetickej a psychickej
- utvárať trvalý záujem žiakov o stále seba kontrolovanie a rozvíjanie individuálnych kvalít
- vytvárať u žiakov základy právneho vedomia a občianskej zodpovednosti
- pochopiť význam slova rodina, vzťahy v rodine, práva a povinnosti jej členov
- pochopiť význam slova škola, vzťahy v škole, práva a povinnosti jej členov
- získavať informácie a pracovať s nimi
- riešiť jednoduché praktické úlohy
- využívať pod vedením učiteľa pc softwery z vhodným učebným programom k danej téme
- vyjadrovať sa, formulovať svoje názory, zaujímať postoje k rôznym skutočnostiam
- vytvárať si predstavu o pojme spoločnosť tak, že poznávajú rodinu a školu ako najbližšie sociálne prostredie, v ktorom žijú a snažia sa pochopiť svoje miesto a vzťah k tomuto prostrediu
- budovať a správne ovplyvňovať vzťahy v rodine, kolektíve, triede, škole
- vyjadrovať svoje pozitívne postoje, empatiu a prosociálnosť

Predmet	Štátny vzdelávací program	Školský vzdelávací program	Spolu
Výchova k mravnosti a občianstvu	1	0	1

Témy a obsah predmetu

Tematický celok	Obsah učiva
Človek a spoločnosť Počet hodín: 15	Vzťahy v demokratickej spoločnosti. Zásady spoločenského správania sa v malých sociálnych skupinách, rešpektovanie osobnosti druhého človeka, jeho potrieb a záujmov. Správanie sa na verejnosti. Správanie sa v divadle, v kine, v reštaurácii, v dopravných prostriedkoch. Nadviazanie kontaktu. Medziľudské vzťahy. Vzťahy v rodine a manželstve. Výchova detí v rodine, postavenie otca a matky v rodine. Nezodpovední rodičia, ich prístup k svojim deťom (detské domovy). Sexuálne vzťahy v rodine, láska, manželská nevera, prostitúcia. Hlavné príčiny rozpadu rodiny. Hospodárenie v rodine, účelné vynakladanie finančných prostriedkov.
Človek ako jedinečná osobnosť Počet hodín: 10	Mravný profil človeka. Mravné vlastnosti človeka. Negatívne charakterové vlastnosti. Sebazpoznávanie. Pozitívne sebahodnotenie. Vôľové vlastnosti a character človeka. Empatia. Asertivita. Asertívne správanie. Správanie pasívne, agresívne a asertívne. Kamarátstvo, priateľstvo, láska. Vzťahy medzi chlapcami a dievčatami.
Sociálne zabezpečenie, zdravotná starostlivosť Počet hodín: 8	Orgány a zariadenia zdravotno–sociálnej starostlivosti. Zdravotné poistenie - na základe zdravotnej kartičky vie uviesť, v ktorej zdravotnej poisťovni je poistený a kedy a ako ju použiť Dôchodkové zabezpečenie - poznať význam, funkciu a úrad dôchodkového zabezpečenia.
Spolu: 33 hodín	

Medzipredmetové vzťahy:

- aplikáciou poznatkov predmetov všeobecného i odborného vzdelávania
- formou IKT – využívanie edukačných programov

Proces:

Jednotlivé heslá v predmete výchova k mravnosti a občianstvu sú chápané ako rámcový súbor námetov, s ktorým učiteľ môže pracovať tvorivo a samostatne s prihliadnutím na potreby a záujmy žiakov a na ich individuálne osobitosti. Obsah predmetu je zameraný na vytváranie hodnotového a orientačného systému poznatkov žiakov. Učí ich prejavovať svojimi postojmi a skutkami pozitívny vzťah k ľuďom, práci, prírode a spoločenským normám a hodnotám. Pozornosť je venovaná aj rozvoju citovej a vôľovej sféry žiakovej osobnosti. Orientuje žiakov v otázkach ich budúcnosti v rodine, pracovnej skupine a spoločnosti. Jedná sa o zážitkové učenie s veľkým dôrazom na hodnotovú reflexiu a transfer postojov a správania do každodenného života.

Vzdelávanie vedie žiakov k poznaniu silných a slabých stránok svojej osobnosti, vychováva k sebaovládaniu, pozitívnemu hodnoteniu druhých, umeniu hľadať kompromis, chápať a akceptovať ľudí. Žiaci si osvoja pojmy ako je ľudská dôstojnosť, rešpekt a úcta k iným rasám, etnikám a postihnutým. Získajú informácie o rodinnom spoločenstve, súvislostiach medzi hodnotami a mravnými normami, medzi právnymi a mravnými normami. Naučia sa o slobodnom prístupe k informáciám, o funkcii médií ako zdroja zábavy a ponaučenia.

Stratégie vyučovania:

Vo vyučovaní tohto predmetu sa využívajú všetky formy a metódy vyučovania, zvlášť špeciálno-pedagogické, z nich najmä špecifické. Vhodnými špeciálno-pedagogickými metódami a formami práce má učiteľ aktivizovať žiakov, podnecovať rozličné možnosti riešenia úloh naznačením postupu, využívať súťaženie, pochvalu a odmenu. Úlohou učiteľa je vytvoriť v skupine atmosféru otvorenosti, srdečnosti a dobroprajnosti. Dôležitá je vhodná motivácia činnosti žiakov, aby žiaci pracovali radi. Učiteľ má uprednostňovať samostatnú a skupinovú prácu žiakov (s didaktickými prostriedkami, časopismi, novinami, nahrávkami, IKT), riešenie problémových úloh, rozhovor, písomné riešenie úloh, spoločné návrhy riešenia, a ďalšie aktivizujúce, hlavne inscenačné metódy a postupy. Využívať didaktické hry (situačná metóda, inscenačná metóda, riadený rozhovor, diskusia). V etape nácviku žiaduceho správania v triede možno uplatniť najmä hranie rolí, v ktorých postavy realizujú želané formy správania. V etape prepojenia so životom zadávame úlohy skúmajúce, ako sa žiakom darí uskutočňovať nacvičované spôsobilosti mimo triedy. Využívame aj iné organizačné formy, a to exkurzie, vychádzky, návštevy a besedy s odborníkmi z praxe.

Učebné zdroje:

- učebnice Občianskej výchovy pre ŠZŠ 7.- 9.ročník
- pracovné listy, časopisy, nahrávky, dvd, filmy, internet

Hodnotenie predmetu:

Podľa vnútorného systému pravidiel hodnotenia žiaka PŠ s prihliadnutím na mentálne postihnutie a možnosti z toho vyplývajúce. Pri verbálnej forme alebo písomnou formou zisťovať a slovne hodnotiť osvojenie základných poznatkov podľa stanovených kritérií. Pri praktických cvičeniach hodnotiť slovne so stručným komentárom k výkonu žiaka. Hodnotenie slúži ako prostriedok pozitívnej podpory zdravého rozvoja osobnosti žiaka.

Učebné osnovy	
Názov predmetu	Hudobná výchova
Časový rozsah výučby	1 hodina týždenne, spolu 33 vyučovacích hodín
Ročník	druhý
Škola	Spojená škola, organizačná zložka Praktická škola, Zimné 465, 053 23 Rudňany
Názov školského vzdelávacieho programu	ŠKVP pre Praktickú školu
Stupeň vzdelania	nižšie stredné odborné vzdelanie
Dĺžka štúdia	3 roky
Forma štúdia	denná
Vyučovací jazyk	slovenský

Charakteristika predmetu:

Hudobná výchova vychádza zo spojenia materinskej reči, spevu, pohybu, tanca a ďalších hudobných činností – inštrumentálnej hry, aktívneho počúvania. Je neoddeliteľnou súčasťou výchovy harmonicky rozvinutej osobnosti. Učí žiakov vnímať a prežívať krásu nielen v hudbe, ale aj v iných druhoch umenia. Ciele hudobnej výchovy sú podmienené spoločnými a individuálnymi problémami rozvoja osobnosti žiakov s ohľadom na stupeň mentálneho postihnutia, bezprostrednou fyziologickou pôsobivosťou hudby a možnosťami jej psychoterapeutického pôsobenia.

Vyučovací predmet hudobná výchova vedie žiakov k tomu, aby sa hudba stala súčasťou ich každodenného života. Orientuje žiakov aj v súčasných hudobných žánroch, citlivo ich vedie k tomu, aby sa učili rozlišovať v hudbe kvalitu. Výchovno-vzdelávacie úlohy hudobnej výchovy plnia žiaci v príťažlivo motivovaných hudobných činnostiach - speváckych, inštrumentálnych, pohybových a posluchových. Piesne sa učia spievať kultivovaným hlasom, intonačne a rytmicky správne. Osvojujú si základné poznatky o hudobných nástrojoch, rozlišujú ich podľa zvuku. Aktívne sa oboznamujú s Orffovým inštrumentárom, prípadne s ďalšími hudobnými nástrojmi. Skladby na počúvanie sú vyberané tak, aby boli primerané pre žiakov z hudobnej i obsahovej stránky a prispievali k utváraniu kladného vzťahu k hudbe. V priebehu školského roka sa žiaci oboznámia najmenej so siedmimi skladbami na počúvanie. Pohybové vyjadrenie hudby vychádza zo spontánneho prejavu detí, vedie ku kultivovanému pohybu zladenému s hudbou, rytmom a obsahom skladieb.

Hudobná výchova prispieva aj k formovaniu psychických procesov a vlastností žiakov. Pôsobí na ich pozornosť, predstavivosť, pamäť, výrazne ovplyvňuje sluchové vnímanie a obohacuje citový život žiakov.

Ciele:

- rozvoj hudobnosti žiakov spevom, hrou na jednoduché hudobné nástroje, počúvaním hudby, pohybovým prejavom vychádzajúcim z hudby pri rešpektovaní ich hudobných schopností a zručností
- vytvárať kladný vzťah k hudbe prostredníctvom piesní rôzneho hudobného žánru
- rozvíjať celkovú hudobnosť žiakov, rešpektovať ich individuálne schopnosti, záujmy a špecifiká ich rodinnej a regionálnej hudobnej skúsenosti.
- utvárať a upevňovať v nich hudobné schopnosti a zručnosti, základné estetické skúsenosti a kultúrne návyky.
- poznávať základné hudobné nástroje.
- využívať orffové nástroje v hudobno – pohybových činnostiach.

Predmet	Štátny vzdelávací program	Školský vzdelávací program	Spolu
Hudobná výchova	1	0	1

Témy a obsah predmetu

Tematický celok	Obsah učiva
Spevacké činnosti Počet hodín: 20	Dychové cvičenia – pokojný nádych, hospodárne dýchanie – frázovanie (fráza na jeden nádych, rýchly nádych medzi frázami). Artikulačné cvičenia - nácvik správnej, jasnej, zreteľnej a zvučnej výslovnosti. Hlasové cvičenia - silný a slabý hlas, dĺžka hlasu, precvičovanie intenzity hlasu. Sluchové cvičenia - opakovanie tónov, melódie, intonácie intervalov, rozlíšenie durovej a molovej tóniny. Jednohlasné, dvojhlasné spievanie. Nácvik príležitostných piesní k ročným obdobiam a sviatkom. Odporúčané piesne: Krásna, krásna, kde si húsky pásla, Pec nám spadla, Hoja, dundľa, hoja, Červený kachel, biela pec, Z brezového dreva voda kvapká, Sedemdesiat sukien mala, Vysoký Jalovec, Jedna ruža, dve ruže, Prala som ja na potôčku, Bodaj by vás, vy mládenci, Tancuj, tancuj vykrúcaj, Maličká som, húsky pasiem, Dolina, dolina aká si mi dlhá, Čie sú to kone, Hej, už sa na tej hore. Vianočné koledy, krajové ľudové piesne.
Hudobné a inštrumentálne činnosti Počet hodín: 5	Inštrumentálne činnosti, vhodné využívanie orffových nástrojov. Rozvíjanie hudobnej tvorivosti. Hudobné rozprávky, krátke inštrumentálne skladby (najmä tance, pochody, uspávanky), ale aj úryvky z iných skladieb.

Hudobno-pohybové činnosti Počet hodín: 5	Ľudové a umelé hudobno-pohybové (tanečné) hry realizované v súlade s hudbou. Spájanie základných pohybových prvkov do hudby. Krokové variácie realizované v súlade s hudbou. Nácvik krokových variácií: karičky, čardáša, polky.
Počúvanie hudobných ukážok Počet hodín: 3	Hudobné rozprávky, krátke inštrumentálne skladby (najmä tance, pochody, uspávanky), ale aj úryvky z iných skladieb.
Spolu: 33 hodín	

Proces:

Výučba hudobnej výchovy smeruje k tomu, aby sa žiaci mohli orientovať v znejúcej hudbe, vnímať a chápať funkciu a komunikačné schopnosti hudby, integrovať a komplexne využívať vokálne, hudobno-pohybové, inštrumentálne a percepčné činnosti spojené v dramatickom príbehu. V procese výučby sa snažíme aj o rozvoj osobnostných kompetencií, aby žiaci mohli získavať schopnosť empatického a asertívneho správania sa, verbalizovať svoj názor, hudobný zážitok, prejavovať a zvládať svoje emócie.

Smerujeme ich, aby pri preferovaní svojich hudobných záujmov sa správali slušne a kultivovane. Žiaci by mali poznať rozdiel medzi folklórom a súčasnou hudobnou produkciou. Spoznávaním hudby rešpektujú špecifiká, vážia si kultúru svojho národa a iných národov, a prostredníctvom dobre usmerňovanej výchovy hudbou a k hudbe pochopia, že hudobné aktivity sú ušľachtilou formou trávenia voľného času.

V procese výučby sa snažíme u žiakov vzbudiť zvedavosť, záujem, snahu byť lepším podnecovaním záujmu žiakov o kvalitnú hudbu a o ich tvorcov a interpretov poukazovaním na obdivuhodnosť konania niektorých skladateľov a interpretov. Mali by si osvojiť zásady správania sa na koncertoch a slávnostných podujatiach.

Prostredníctvom spoločných hudobných činností a získaných vedomostí pestujeme kompetenciu spolupracovať s druhými, chápať a rešpektovať odlišnosť, osvojiť si pozitívne etnické postoje.

Medzipredmetové vzťahy:

- formou vzťahu k slovenskému jazyku (rečňovanky, vyčítanky, príslovia a porekadlá)
- výtvarná výchova (výtvarné ukážky, ilustrácie...)
- telesná a športová výchova (pohybové hry)

Stratégie vyučovania:

Prevahu tvoria použité metódy:

- motivačné (motivačné rozprávanie, motivačný rozhovor, motivačná demonštrácia, pochvala, povzbudenie a kritika)
- slovné metódy (rozprávanie, vysvetľovanie)
- metóda imitačná – napodobňovanie podľa počutia
- praktické metódy v podobe hudobných činností
- metóda sprostredkovania hudobných poznatkov a hudby učiteľom a v interakcii učiteľ – žiak

- hra ako metóda
- metódy demonštračné (demonštrácia akustického záznamu)
- metódy opakovania a precvičovania
- špecifické metódy: intonačná metóda s použitím relatívnej solmizácie, imitačná a kombinovaná metóda osvojovania piesní, riadené objavovanie hudby, informačno-receptívna metóda, improvizácia.

Učebné zdroje:

- učebnice hudobnej výchovy pre ŠZŠ, hudobný materiál, DVD, vyučovacie programy, hudobné nástroje, internet

Hodnotenie predmetu:

Podľa vnútorného systému pravidiel hodnotenia žiaka PŠ s prihliadnutím na mentálne postihnutie a možnosti z toho vyplývajúce. Pri verbálnej forme alebo písomnou formou zisťovať a slovne hodnotiť osvojenie základných poznatkov podľa stanovených kritérií. Pri praktických cvičeniach hodnotiť slovne so stručným komentárom k výkonu žiaka. Hodnotenie slúži ako prostriedok pozitívnej podpory zdravého rozvoja osobnosti žiaka.

Učebné osnovy	
Názov predmetu	Výtvarná výchova
Časový rozsah výučby	1 hodina týždenne, spolu 33 vyučovacích hodín
Ročník	druhý
Škola	Spojená škola, organizačná zložka Praktická škola, Zimné 465, 053 23 Rudňany
Názov školského vzdelávacieho programu	ŠkVP pre Praktickú školu
Stupeň vzdelania	nižšie stredné odborné vzdelanie
Dĺžka štúdia	3 roky
Forma štúdia	denná
Vyučovací jazyk	slovenský

Charakteristika predmetu:

Výtvarné činnosti pomáhajú žiakom uvedomovať si výtvarné hodnoty najbližšieho okolia, domova i okolitého sveta, v ktorom sa pohybujú. K zoznamovaniu s výtvarným umením využíva učiteľ regionálne objekty a exponáty, ktoré sú žiakom blízke. Tak poznávajú umelecké hodnoty prostredníctvom známych objektov. Žiaci sa učia pozeráť okolo seba a všímať si veci, ktorým by inak nevenovali pozornosť.

Hlavným cieľom výtvarnej výchovy je využiť esteticko-výchovný charakter predmetu, čo znamená prebúdanie a formovanie estetického vzťahu žiaka s mentálnym postihnutím ku skutočnosti prostredníctvom výtvarných aktivít a výtvarného umenia. Estetické zážitky a tvorivé činnosti prispievajú k postupnému zlepšovaniu psychomotorického stavu žiakov, k vyrovnávaniu ich disharmonického rozvoja a celkovej rehabilitácii umožňujúcej úspešné zaradenie do praktického života. Výtvarná výchova vzhľadom na jej rozmanité pôsobenia na motoriku a psychiku žiakov s mentálnym postihnutím je aj v praktickej škole nezastupiteľná. Má široký záber medzipredmetových vzťahov, v rozvoji citovej výchovy a veľkou mierou prispieva k celkovej rehabilitácii žiakov. Vhodné je využiť možnosti terapeutického pôsobenia predmetu s použitím relaxačných činností spätých s emocionálnym prežívaním žiakov.

Ciele:

- rozvíjať u žiakov povedomie vlastnej kultúrnej identity, jeho vlastné kultúrnohistorické vedomie, schopnosť rešpektovať a tolerovať hodnoty iných kultúr

- vyjadrovať svoje estetické zážitky z vnímania umeleckých diel, chápať význam, estetickéj činnosti v každodennom živote, chápať význam umenia v živote jednotlivca a spoločnosti
- získať poznatky o súčasnej výtvarnej tvorbe
- vyjadriť svoje estetické zážitky z vnímaného umeleckého diela
- rozvíjať záujem o kultúrne dedičstvo svojho regiónu, národa a štátu
- učiť chápať význam kultúrnych a umeleckých pamiatok
- získať vedomosti o súčasnej umeleckej tvorbe a kultúre

Predmet	Štátny vzdelávací program	Školský vzdelávací program	Spolu
Výtvarná výchova	1	0	1

Témy a obsah predmetu

Tematický celok	Obsah učiva
Výtvarné a technické osvojovanie skutočnosti Počet hodín: 18	Kresba, maľba, grafika, koláž, kombinované techniky, tematické práce. Vyjadrenie vlastných predstáv rôznymi výtvarnými prostriedkami. Výtvarné vyjadrovanie tvarových, farebných a priestorových javov, prehlbovanie poznatkov perspektívneho zobrazovania Príklady námetov: Svet po lupou a mikroskopom, kryštály, nerasty. Motív krajiny – blízke okolie školy, tiché zákutia ulíc a parkov Rozlišovanie výtvarných techník. Výtvarné techniky: kresba, grafika (tlač z výšky, tlač z hĺbky – suchá ihla, sadroryt, linoryt),... Výtvarný materiál: volíme podľa výberu výtvarnej techniky
Experimentovanie a práca s výtvarnými prostriedkami Počet hodín: 10	Dekoratívne práce z papiera, textilu, prírodnín a rôzne koláže. Prehlbovanie poznatkov žiakov o zákonitostiach úžitkového umenia, výtvarnej výrobe prostredníctvom dekoratívnych prác a výtvarných činností spojených s experimentovaním. Modelovanie plastelínou, moduritom a organizácia priestoru. Výtvarné techniky: využívame širokú paletu výtvarných techník podľa záujmu a zručnosti žiakov; Výtvarný materiál: volíme podľa výberu výtvarnej techniky, využitie rôznych odpadových materiálov a farieb.
Výtvarné umenie a životné prostredie, ilustrácie Počet hodín: 5	Poznávanie umenia cez umelecké reprodukcie, filmy, fotografie. Poznať výtvarné umenie, najznámejších maliarov, výtvarné žánre. Odporúčané činnosti: kresba, maľba, grafika, koláž, kombinované techniky, priestorové vytváranie... Výtvarná hodnota úžitkového umenia. Umelecké výstavy, návšteva galérie. Poznať rozdielnosti architektúry (moderná, historická, ľudová)..
Spolu: 33 hodín	

Proces:

V predmete výtvarná výchova realizujeme rozličné tvorivé, výtvarné činnosti, podnecujeme tvorivé vnímanie, estetické hodnotenie umenia, ktoré žiaka kultivujú. Obsah je rámcový, voľne koncipovaný tak, aby umožnil prirodzený rozvoj kultúrnych a výtvarných činností. Predmet je zameraný prakticky aj teoreticky. Rozvíja hlavne zručnosti v práci s umeleckými prostriedkami. Vyjadrovacie procesy zapájajú mimo racionálne (zmyslové, citové, motorické) zložky, spolu s predstavivosťou a fantáziou. Od žiaka sa očakávajú najmä jeho autentické riešenia úloh.

Na vystihnutie prostredia volíme typické predmety a tvary, ktoré učíme žiakov zjednodušovať do grafickej podoby. Uprednostňujeme vlastné kompozičné riešenia žiakov, vyhýbame sa vnucovaniu vlastných predstáv. Vhodnými formami a metódami práce upozorňujeme na jednotu informačnej a výtvarno-estetickú funkciu grafiky. Odporúčame zaradiť aj grafické operácie na počítači: typograficko-textové, s kresliacimi a maliarskymi nástrojmi (ceruza, guma, štetec, pečiatka, označenie výberu, základné filtre). Výučba smeruje k tomu, aby žiaci mohli získavať informácie a vedieť pracovať s nimi a využívať kreativitu pri nadobúdaní praktických zručností.

Medzipredmetové vzťahy:

- aplikáciou poznatkov predmetov všeobecného i odborného vzdelávania (matematika – geometria, SJ - rozprávky, ...)
- formou IKT – využívanie edukačných programov, grafický editor

Stratégie vyučovania:

- motivačné (motivačné rozprávanie, motivačný rozhovor, pochvala, povzbudenie)
- vysvetľovanie, rozhovor
- metódy samostatnej práce, individuálny prístup, práca v skupinách
- metóda precvičovania
- zmiešané metódy vyučovania – skupinová práca
- exkurzie, výstavy
- vychádzky

Učebné zdroje:

- čítanky, rozprávkové knihy,
- časopisy, iná vhodná literatúra o umení,
- PC, internet.

Hodnotenie predmetu:

Podľa vnútorného systému pravidiel hodnotenia žiaka PŠ s prihliadnutím na mentálne postihnutie a možnosti z toho vyplývajúce. Pri verbálnej forme zisťovať a slovne hodnotiť osvojenie základných poznatkov podľa stanovených kritérií. Pri praktických cvičeniach hodnotiť slovne so stručným komentárom k výkonu žiaka. Hodnotenie slúži ako prostriedok pozitívnej podpory zdravého rozvoja osobnosti žiaka.

Učebné osnovy	
Názov predmetu	Telesná a športová výchova
Časový rozsah výučby	2 hodiny týždenne, spolu 66 vyučovacích hodín
Ročník	druhý
Škola	Spojená škola, organizačná zložka Praktická škola, Zimné 465, 053 23 Rudňany
Názov školského vzdelávacieho programu	ŠkVP pre Praktickú školu
Stupeň vzdelania	nižšie stredné odborné vzdelanie
Dĺžka štúdia	3 roky
Forma štúdia	denná
Vyučovací jazyk	slovenský

Charakteristika predmetu:

Telesná a športová výchova prispieva k pohybovému a športovému rozvoju žiakov, k zdravému a kultúrnemu životu. Charakteristickým znakom sú praktické skúsenosti vedúce k rozvoju pohybových schopností, zlepšeniu pohybovej výkonnosti žiaka, k získaniu základov športov. Vytvára vzťah k pravidelnej pohybovej činnosti, ako nevyhnutného základu zdravého životného štýlu. Poskytuje základné informácie o biologických, fyzických a sociálnych základoch zdravého životného štýlu. Žiak si v ňom rozvíja schopnosti a osvojuje vedomosti, zručnosti a návyky, ktoré sú súčasťou zdravého životného štýlu nielen počas školskej dochádzky, ale i v dospelosti. Osvojí si zručnosti a návyky na efektívne využitie voľného času a zároveň vedomosti o zdravotnom účinku osvojených zručností a návykov.

Ciele:

- prostredníctvom pohybových aktivít podporiť socializáciu každého žiaka v rámci jeho individuálnych možností
- napomáhať k optimálnemu rozvoju funkcií organizmu a upevneniu zdravia
- zdokonaľiť pohybovú kultúru pri dodržiavaní individuálnych možností žiaka
- rozvíjať kondičné a koordinačné schopnosti na primeranej úrovni
- zvyšovať pohybovú gramotnosť, zdatnosť
- upevniť pozitívny vzťah k pohybovým aktivitám

Predmet	Štátny vzdelávací program	Školský vzdelávací program	Spolu
Telesná a športová výchova	2	0	2

Témy a obsah predmetu

Tematický celok	Obsah učiva
Poznatky, návyky Počet hodín: 6	Organizácia jednoduchých cvičení a hier, bezpečnosť pri cvičení. Sledovanie aktuálnych športových udalostí.
Prípravné, kondičné, kompenzačné a relaxačné cvičenia Počet hodín: 10	Cvičenie bez náradia (preťahovacie, dynamické, dychové, uvoľňovacie, vytrvalostné, obratnostné, pohyblivostné, kompenzačné, relaxačné) Cvičenie s náradím (s krátkym a dlhým švihadlom, s krátkou palicou, s ľahkými loptami, s plnými loptami, obručou, so šatkou)
Gymnastika, rytmická gymnastika a tanec Počet hodín: 10	Základné akrobatické cvičenia: Kotúl vpred a vzad a jeho obmeny. Preskoky – preskok lavičky. Prípravné cvičenie pre nácvik gymnastického odrazu z trampolíny, skoky odrazom znožmo z trampolíny. Lavička - chôdza, rovnovážne polohy, obraty, jednoduché väzby. Rytmizované pohyby a zmeny polôh i s obmenou. Tvorivé vyjadrenie hudby /vyjadrenie hudby, rytmu vlastnou predstavou pohybov/. Základné tance: polka. Diskotance.
Drobné pohybové hry Počet hodín: 4	Pohybové hry pre rozvoj základných spôsobov lokomócie. Pohybové hry pre rozvoj obratnosti a pohyblivosti. Pohyblivé hry bežecké, loptové, súťažné. Pohybové hry gymnastické, atletické.
Športové hry Počet hodín: 10	Futbal. Vybíjaná. Prehadzovaná. Volejbal. Hráčska činnosť jednotlivca, hráčska kombinácia. Zápas podľa zjednodušených pravidiel.
Atletika Počet hodín: 10	Bežecká abeceda - prípravné cvičenia. Štart polovysoký, nízky. Beh – 30, 60m, vytrvalostný, beh striedavý s chôdzou. Skoky do diaľky s rozbehom. Hod loptičkou alebo granátom z miesta.
Turistika a pobyt v prírode Počet hodín: 3	Príprava výletu, turistická výstroj a výzbroj, stravovanie na výlete, správanie sa v prírode. Výlet s pochodom cca 4 km.
Sánkovanie	Ťhanie sánok, výstup so sánkami. Spúšťanie, brzdenie a

Počet hodín: 3	prechádzanie terénnych nerovností na sánkach.
Netradičné športy a činnosti vhodné pre rodinnú pohybovú činnosť Počet hodín: 10	Stolný tenis. Bedminton. Hokejbal.
Spolu: 66 hodín	

Medzipredmetové vzťahy:

- aplikáciou poznatkov predmetov všeobecného i odborného vzdelávania (matematika – jednotky dĺžky, SJ - rozprávky, ...)
- formou IKT – využívanie internetu

Proces:

Úlohou každého učiteľa telesnej a športovej výchovy je, aby vychádzajúc z hlavných cieľov s prihliadnutím na rozvoj kompetencií žiakov, na ich vývin, predpoklady, záujmy a podmienky školy vypracoval sám programy vyučovania telesnej výchovy pre jednotlivé skupiny žiakov. Predmet je členený do tematických celkov, tvorí otvorený systém poznatkov, pravidiel, zásad, pohybových úkonov, operácií, činností ap., ktoré sa účelovo vyberajú z obsahu telesnej kultúry, ale i iných oblastí v záujme dosiahnutia vyššie uvedených cieľov, rešpektovaním zásad primeranosti a vzostupnosti obsahu. Učiteľ vyberá učivo podľa náročnosti na základe konkrétnych podmienok školy a skutočných možností úrovne zdravia a záujmu žiakov. Výučba smeruje k tomu, aby žiak poznal základné pohybové činnosti, význam telesnej aktivity a pohybu pre zdravý telesný rozvoj, správal sa podľa pravidiel fair-play. Základnou organizačnou formou je 45 minútová vyučovacia hodina telesnej a športovej výchovy. Zúčastňujú sa jej všetci žiaci s prihliadnutím na zdravotné obmedzenia. Žiak môže byť oslobodený od účasti na vyučovaní telesnej a športovej výchovy iba na návrh lekára. Bezpečnosť pri vyučovaní zabezpečuje učiteľ svojou prítomnosťou po celý čas vyučovacej hodiny, dôsledným uplatňovaním obsahu učebných osnov, premyslenou a účelnou organizáciou práce, používaním adekvátnych vyučovacích metód a foriem, vydávaním presných a zreteľných povelov na riadenie činnosti, vysvetľovaním a dôsledným uplatňovaním zásad bezpečnosti pri práci v rôznych podmienkach telovýchovného procesu, sústavným overovaním bezpečnosti a funkčnosti náradia pred jeho používaním a zreteľným označením poškodeného náradia a náradia nezodpovedajúceho technickým normám. Ak nastane úraz, okamžite poskytnite učiteľ prvú predlekársku pomoc, zabezpečí lekárske ošetrenie, oznámenie rodičom a napíše záznam o úraze.

Stratégie vyučovania:

všeobecné vyučovacie metódy:

- metódy oboznámenia s cvičením : metóda ukážky- demonštrácie, metóda slovného opisu – vysvetľovania
- metódy nácviku: komplexný postup, analyticko – syntetický postup, zmiešaný postup
- metóda výcviku
- metóda opakovania
- metóda intervalového tréningu

- metóda súťaženia

špecifické vyučovacie metódy:

- kompenzačné metódy
- rehabilitačné metódy
- metóda pohybového kontrastu
- metóda imitačných cvičení
- metóda pasívneho pohybu
- motivačné metódy

Učebné zdroje :

literatúra, encyklopédie, časopisy, odborná literatúra
materiálno- technické a didaktické prostriedky, telovýchovné náradie a náčinie,
videonahrávka telovýchovných prvkov a techniky športových hier.
vyžitie PC- internet, využívanie špeciálnych miestností

Hodnotenie predmetu:

Podľa vnútorného systému pravidiel hodnotenia žiaka PŠ s prihliadnutím na mentálne postihnutie a možnosti z toho vyplývajúce. Pri verbálnej forme zisťovať a slovne hodnotiť osvojenie základných poznatkov podľa stanovených kritérií. Pri praktických cvičeniach hodnotiť slovne so stručným komentárom k výkonu žiaka. Hodnotenie slúži ako prostriedok pozitívnej podpory zdravého rozvoja osobnosti žiaka.

Učebné osnovy	
Názov predmetu	Rodinná výchova
Časový rozsah výučby	1 hodina týždenne, spolu 33 vyučovacích hodín
Ročník	druhý
Škola	Spojená škola, organizačná zložka Praktická škola, Zimné 465, 053 23 Rudňany
Názov školského vzdelávacieho programu	ŠkVP pre Praktickú školu
Stupeň vzdelania	nižšie stredné odborné vzdelanie
Dĺžka štúdia	3 roky
Forma štúdia	denná
Vyučovací jazyk	slovenský

Charakteristika predmetu:

Vyučovací predmet rodinná výchova vychádza z výchovy k zdravému životnému štýlu a zodpovednému prístupu k jednotlivým úlohám v rodine. Jeho úlohou je oboznámiť žiakov s fungovaním rodiny, s úlohami jej jednotlivých členov, predstaviť základné funkcie rodiny. Umožňuje získať zručnosti potrebné pre život. Predpokladom je využitie netradičných foriem vyučovania, uplatnenie praktických činností, situačných hier, ako aj vlastnej skúseností žiakov. Obsah vyučovacieho predmetu rodinná výchova je členený do tematických celkov. Jednotlivé heslá v predmete sú chápané ako rámcový súbor námetov, s ktorým učiteľ môže pracovať tvorivo a samostatne s prihliadnutím na potreby a záujmy žiakov a na ich individuálne osobitosti.

Ciele:

- pripraviť žiakov na život v rodine
- oboznámiť žiakov s úlohou manželov, manželiek, matiek a otcov
- poskytnúť základné vedomosti a zručnosti potrebné pre rodinný život
- naučiť žiakov zodpovednosti za seba, ale aj za ostatných členov rodiny
-

Predmet	Štátny vzdelávací program	Školský vzdelávací program	Spolu
Rodinná výchova	1	0	1

Témy a obsah predmetu

Tematický celok	Obsah učiva
Rodina – domov Počet hodín: 5	Pojem rodina, domov, príbuzní. Rodinný rozpočet. Bývanie, byt, dom. Návšteva pošty. Návšteva obecného úradu.
Predpoklady pre založenie rodiny Počet hodín: 10	Fyzická, duševná, spoločenská zrelosť človeka. Dospievanie, Puberta, Dospelosť. Správanie sa a zodpovednosť dospelého človeka. Kladné a záporné vlastnosti človeka. Medziludské vzťahy - Kamarátstvo, priateľstvo, platonická láska. Výber partnera, vytváranie vzťahu medzi partnermi. Trvácnosť a spoľahlivosť partnerského vzťahu Vzťah duševný a sexuálny. Sexuálny život v období dospievania. Antikonцепcia, pohlavné choroby, AIDS. Premietanie filmov a videonahrávok o dospievaní, sexuálnych vzťahoch, antikoncepcii a pohlavných chorobách.
Cesta k uzavretiu manželstva Počet hodín: 3	Príprava na uzavretie manželstva. Bývanie, ekonomická nezávislosť, problémy manželstiev neploletých, manželstvo z dôvodu tehotenstva. Svadba, príprava svadby, význam obradu, priebeh, zvyky, videozáznam svadobného obradu, návšteva matriky a svadobného obradu.
Manželstvo Počet hodín: 7	Úloha a cieľ manželstva. Vzájomné vzťahy ženy a muža – citové, sexuálne Postavenie ženy a muža v manželstve – vzájomná pomoc, rešpektovanie záujmov, spolupráca ako predpoklad usporiadaného rodinného života. Práva a povinnosti manželov. Problematika generačného spolužitia. Zásady spoločného bývania a hospodárenia s rodičmi, vzájomná ohľaduplnosť, slušné správanie, najčastejšie konflikty, ich príčiny a riešenia.
Rodičovstvo Počet hodín: 8	Rola otca, matky. Oplodnenie, tehotenstvo, správna životospráva tehotnej ženy Narodenie dieťaťa. Starostlivosť o novorodenca a dojča, výživa, význam kojenia. Režim dňa. Príchod dieťaťa do rodiny, zmeny v živote rodiny, pomoc matke, pomoc prarodičov, problémy ekonomické, nároky dieťaťa na bývanie, výbavička.
Spolu: 33 hodín	

Medzipredmetové vzťahy:

- aplikáciou poznatkov predmetov všeobecného i odborného vzdelávania (SJ - rozprávky, domáce práce a údržba domácnosti...)
- formou IKT – využívanie internetu

Proces:

Výučba smeruje k tomu, aby žiaci mohli pochopiť význam slova rodina, vzťahy v rodine, práva a povinnosti jej členov, pochopiť význam slov manželstvo, rodičovstvo, riešiť problémy, vyjadriť svoj názor a vytvárať ho, komplexne využívať nadobudnuté vedomosti a činnosti v medziľudských vzťahoch, formulovať a klásť otázky, zapájať sa do riešenia problémov. Rozvíja aj osobnostné kompetencie, aby žiaci mohli formulovať svoje názory, zaujímať postoje k rôznym skutočnostiam, zodpovedne sa rozhodovať a cieľavedome riadiť vlastný život, vytvárať si predstavu o pojme spoločnosť tak, že poznávajú rodinu ako najbližšie sociálne prostredie, v ktorom žijú a snažia sa pochopiť svoje miesto a vzťah k tomuto prostrediu, budovať a správne ovplyvňovať vzťahy v rodine.

Stratégie vyučovania:

Žiakom je potrebné umožniť na hodinách rodinnej výchovy hľadanie, objavovanie, prežívanie, kritické postoje i zodpovednosť. Vyučovacia hodina rozvíja praktické vedomosti a zručnosti. Využíva frontálnu, skupinovú aj individuálnu formu vyučovania, aby si žiak osvojil poznatky prirodzene a ľahko v činnostiach primeraným jeho postihnutiu. Informačno-receptívnu metódu (výklad a prednášku) používa iba tam, kde je potrebné žiakom objasniť zložitejšie otázky, časti učiva v osnovách (právna, ekonomická problematika). K najefektívnejším metódam vyučovania rodinnej výchovy patria didaktické hry (situačná metóda, inscenačná metóda). Z ostatných metód je vhodné využívať riadený rozhovor, samostatnú prácu žiakov a besedy. Formy vyučovania – vhodné využiť aj iné organizačné formy, a to exkurzie, vychádzky, návštevy a besedy s odborníkmi z praxe.

Učebné zdroje:

Učebnice, odborné noviny a časopisy, didaktické pomôcky, počítačová technika, internet.

Hodnotenie predmetu:

Podľa vnútorného systému pravidiel hodnotenia žiaka PŠ s prihliadnutím na mentálne postihnutie a možnosti z toho vyplývajúce. Pri verbálnej a písomnej forme zisťovať a slovne hodnotiť osvojenie základných poznatkov podľa stanovených kritérií. Pri praktických cvičeniach hodnotiť slovne so stručným komentárom k výkonu žiaka. Hodnotenie slúži ako prostriedok pozitívnej podpory zdravého rozvoja osobnosti žiaka.

Učebné osnovy	
Názov predmetu	Zdravotná výchova
Časový rozsah výučby	2 hodiny týždenne, spolu 66 vyučovacích hodín
Ročník	druhý
Škola	Spojená škola, organizačná zložka Praktická škola, Zimné 465, 053 23 Rudňany
Názov školského vzdelávacieho programu	ŠkVP pre Praktickú školu
Stupeň vzdelania	nižšie stredné odborné vzdelanie
Dĺžka štúdia	3 roky
Forma štúdia	denná
Vyučovací jazyk	slovenský

Charakteristika predmetu:

Predmet zdravotná výchova prispieva k zdravému životnému štýlu, k ochrane vlastného zdravia a zdravia ostatných členov rodiny. Charakteristickým znakom sú praktické skúsenosti vedúce k zlepšeniu a zachovaniu zdravia. Nácvik poskytovania prvej pomoci. Poukázať na rôzne druhy drogových závislostí a ich negatívny vplyv na zdravie.

Ciele:

- poznať vlastné telo
- vytvoriť správny vzťah k ochrane osobného zdravia a zdravia ostatných členov rodiny
- poznať princípy správnej životosprávy a vhodného stravovania
- naučiť sa praktické zručnosti pri základných hygienických úkonoch
- naučiť sa poskytnúť prvú pomoc pri poraneniach a zabezpečiť pomoc

Predmet	Štátny vzdelávací program	Školský vzdelávací program	Spolu
Zdravotná výchova	2	0	2

Témy a obsah predmetu

Tematický celok	Obsah učiva
Oporná, pohybová, dýchacia sústava – opakovanie z 1. roč. Počet hodín: 6	Oporná sústava. Prvá pomoc pri zraneniach a úrazoch opornej sústavy. Pohybová sústava. Význam športu a telesnej práce. Strečingové cviky na naťahovanie svalových skupín končatín. Dýchacia sústava. Ochorenia dýchacích ciest a ich prevencia. Prvá pomoc pri dusení. Fajčenie. Vdychovanie škodlivín – požiar, unikanie plynu, znečistené ovzdušie.
Tráviaca sústava Počet hodín: 20	Tráviaca sústava – ústna dutina, jazyk, slinné žľazy. Zuby, stavba zubov, starostlivosť o chrup. Nácvik čistenia zubov. Pažerák, tenké črevo, hrubé črevo, konečník. Pečeň a podžalúdková žľaza.

	<p>Základné zložky potravy. Správna životospráva.</p> <p>Trávenie, jeho význam pre človeka. Najčastejšie choroby tráviacej sústavy, prevencia. Bolesti žalúdka, žlčníka, zvracanie, hnačka. Príznaky žltacky, očkovanie. Otrava jedovatými rastlinami a hubami. Prvá pomoc pri otravách a chorobách tráviacej sústavy.</p> <p>Prejedanie a obezita. Diéta. Hygiena potravín, stravovania, sterilizácia. Správne stolovanie. Zostavenie jedálneho lístka. Používanie liečivých bylín.</p>
<p>Sústava krvného obehu</p> <p>Počet hodín: 20</p>	<p>Krvný obeh. Funkcia krvi.</p> <p>Krv a jej zloženie.</p> <p>Funkcia krvi, transfúzia krvi.</p> <p>Srdce a jeho činnosť, krvný obeh. Meranie tlaku. Vysoký krvný tlak. Správna životospráva pri vysokom krvnom tlaku.</p> <p>Meranie pulzu.</p> <p>Správna životospráva.</p> <p>Choroby srdca a ciev (príznaky, prevencia a liečenie): krvácanie z nosa, odreniny, rezné ran, kŕče, nedostatočné prekrvovanie ciev, infarkt, mozgová príhoda.</p> <p>Prvá pomoc pri krvácaní.</p>
<p>Vylučovacia sústava</p> <p>Počet hodín: 20</p>	<p>Vylučovacia sústava – pomenovanie. Močové orgány.</p> <p>Choroby močových ciest: zápaly, pomočovanie, neudržanie stolice, choroby obličiek – kamene.</p> <p>Hygiena močových a pohlavných orgánov.</p> <p>Liečivé čaje pri chorobách vylučovacej sústavy.</p> <p>Koža – význam, stavba, starostlivosť. Používanie kozmetických prípravkov na kožu, kozmetika, líčenie.</p> <p>Ochrana kože pred poškodením a slnečným žiarením. Prvá pomoc pri popáleninách a omrzlinách.</p> <p>Kožné choroby: svrab, vyrážky, vredy, bradavice, materinské znamienka, rakovina kože.</p> <p>Návšteva zdravotného strediska. Beseda s lekárom, farmaceutom.</p>
<p>Spolu: 66 hodín</p>	

Medzipredmetové vzťahy:

- aplikáciou poznatkov predmetov všeobecného i odborného vzdelávania (SJ - rozprávky, ... Výchova k mravnosti a občianstvu, Rodinná výchova,)
- prierezové témy (environmentálna výchova...)

Proces:

Pri vyučovanom procese je potrebné rešpektovať pedagogické zásady názornosti, primeranosti, postupnosti, trvalosti a spojenia teórie s praxou. V súlade s charakterom učiva učiteľ tvorivo využíva všetky progresívne vyučovacie metódy, dostupnú didaktickú techniku a pomôcky, správnu terminológiu a platné názvoslovie. Učivo je členené do tematických

celkov. Tvorí systém poznatkov, pravidiel, zásad nevyhnutných na zachovanie zdravia. Učiteľ so žiakmi pracuje tvorivo s prihliadnutím na záujmy a individuálne schopnosti žiakov. Vyučovanie smeruje k tomu aby žiaci dokázali:

- vnímať a rozlišovať stav zdravia a choroby,
- aplikovať zásady prvej pomoci pri ošetrovaní drobných poranení,
- získať spôsobilosti (na elementárnej úrovni) pomôcť druhým pri úraze alebo ochorení,
- privolať pomoc v situáciách ohrozujúcich jeho vlastné zdravie alebo zdravie iných,
- uplatňovať zásady hygieny vo vzťahu k vlastnému telu,
- vážiť si zdravie a vnímať ho ako hodnotu,
- pochopiť súvislosť medzi hygienou a predchádzaniu šírenia chorôb,
- pochopiť význam prevencie, zdravej výživy, duševnej hygieny, telesnej a pohybovej aktivity pre organizmus a zdravie človeka,
- uvedomiť, že starostlivosť o zdravie je celoživotný proces,
- rozvíjať aktívny záujem o pozitívny vzťah k otázkam zdravotnej výchovy z hľadiska zodpovednosti za zdravie, etiky a humanity – darcovstvo krvi a pod.

Stratégie vyučovania:

Prevládajúcou formou vyučovacieho predmetu je aktívna starostlivosť o zdravie, praktické cvičenia, besedy a návštevy zdravotných zariadení.

Metódy: výkladovo-ilustratívna (osvojovanie hotového informovania), reprodukčná (osvojovanie spôsobu činnosti napodobovaním), výkladovo-problémová (osvojovanie zdôvodňovaného informovania), heuristická (osvojovanie skúsenosti z tvorivej činnosti etapovitým riešením problému), výskumná (osvojovanie skúseností z tvorivej činnosti samostatným riešením problému), motivačný rozhovor, metóda kladenia otázok, simulácia, práca s pracovným listom, demonštrácia, metóda dynamickej projekcie, pozorovanie, praktická činnosť, didaktické hry.

Formy: individuálna, skupinová a tímová práca žiakov, konzultácie s vyučujúcim, diskusie, vychádzky, exkurzie, návšteva a besedy s odborníkmi.

Učebné zdroje:

Učebnica prírodopisu 8.r. ŠZŠ, odborná literatúra, časopisy, internet, inštruktážne videá (Bol raz jeden život...)

Hodnotenie predmetu:

Podľa vnútorného systému pravidiel hodnotenia žiaka PŠ s prihliadnutím na mentálne postihnutie a možnosti z toho vyplývajúce. Pri verbálnej a písomnej forme zisťovať a slovne hodnotiť osvojenie základných poznatkov podľa stanovených kritérií. Pri praktických cvičeniach hodnotiť slovne so stručným komentárom k výkonu žiaka. Hodnotenie slúži ako prostriedok pozitívnej podpory zdravého rozvoja osobnosti žiaka.

Učebné osnovy	
Názov predmetu	Ručné práce a šitie
Časový rozsah výučby	5 hodín týždenne, spolu 165 vyučovacích hodín
Ročník	druhý
Škola	Spojená škola, organizačná zložka Praktická škola, Zimné 465, 053 23 Rudňany
Názov školského vzdelávacieho programu	ŠkVP pre Praktickú školu
Stupeň vzdelania	nižšie stredné odborné vzdelanie
Dĺžka štúdia	3 roky
Forma štúdia	denná
Vyučovací jazyk	slovenský

Charakteristika predmetu:

Predmet ručné práce a šitie je v našej PŠ profilujúcim predmetom. V rámci odbornovo-praktických predmetov z dôvodu splnenia špecifických cieľov zamerania PŠ na predmet Ručné práce a šitie sme navýšili 4 vyučovacie hodiny v rámci disponibilných hodín a 5 vyučovacích hodín v rámci voliteľného predmetu, aby došlo k prepojeniu nadobudnutých vedomostí teórie predmetu s praktickým nadobudnutím zručností ručných prác a šitia vhladom na materiálne podmienky školy a využitie dielní a strojov zriadených školou.

Učivo predmetu ručné práce a šitie má poskytnúť žiakom základné vedomosti a zručnosti z oblasti odievania a módy, ručných prác a údržby odevov, ako aj jednoduchého šitia. Oboznámiť žiakov so základnými poznatkami o odevných materiáloch. Obsah a rozsah učiva v jednotlivých blokoch je zosúladený so špecifickými požiadavkami používaných materiálov a zariadení. Úlohou predmetu je zoznámiť sa so základmi rôznych techník ručných prác, materiálov a zariadení používaných pri ručnom zhotovení textilných výrobkov. Obsah a rozsah učiva spočíva v poskytovaní komplexných odborných teoretických vedomostí potrebných na ovládanie činností spojených s praktickou výučbou a v upevňovaní základných vedomostí ako aj v rozvíjaní schopností aplikovať vedomosti a odbornú zručnosť z iných predmetov.

Cieľom predmetu je zároveň poskytnúť žiakom schopnosť aplikovať základné odborné vedomosti do praxe. Praktická príprava rozvíja u žiakov odborné zručnosti potrebné pre pomocné pracovné činnosti. Žiaci sa prakticky oboznamujú so základnými technickými a technologickými postupmi, zoznámia sa s povinnosťami pracovníka, osvojujú si pracovné návyky a plnenie pracovných povinností. V praxi si osvoja jednoduché a nenáročné pracovné postupy a technológie, naučia sa zaobchádzať s jednoduchými strojovými zariadeniami a s ich čistením a údržbou, prácou s nástrojmi a ich udržiavanie. Osvoja si pracovné návyky dodržiavania pracovnej disciplíny, poriadku na pracovisku, dodržiavanie ochrany pred úrazmi a používanie ochranných prostriedkov. Osvoja si udržiavanie žiaducej hygieny pracoviska, hospodárne využívanie zverených prostriedkov a vytváranie dobrých pracovných vzťahov.

Ciele:

- poznať základné technologické postupy ručných prác a ich správne dodržiavanie
- pomenovať ručné stehy a švy, popísať ich zhotovenie,
- popísať spôsob spracovania textilného materiálu ručnými technikami (vyšívanie, ručné šitie, pletenie, tkanie, makramé, batikovanie, háčkovanie.),

- oboznámiť sa s pracovnými prostriedkami a zásadami organizácie práce
- oboznámiť sa s pravidlami bezpečnej a hygienicky bezchybnej práce
- oboznámiť sa so zásadami bezpečnosti práce pri ručnom spracovaní materiálu a pri práci s náradím a nástrojmi používaných pri ručnom spracovaní materiálu
- schopnosť aplikovať vedomosti a odbornú zručnosť z iných predmetov
- používať vhodné odborné názvoslovie
- aplikovať získané vedomosti z teoretickej prípravy do praxe,
- demonštrovať ručné a strojové šitie s použitím rôznych stehov,
- demonštrovať spracovanie textilného materiálu jednoduchšími ručnými technikami (vyšívanie, ručné šitie, pletenie, tkanie, makramé, batikovanie, háčkovanie.),
- čítať nenáročnú technickú dokumentáciu s pomocou a podľa nej zhotovovať výrobok v uspokojivej kvalite,
- pracovať na jednoihlovom šijacom stroji, obnitkovacom stroji a špeciálnom stroji s krytým stehom, bielizňovom dierkovacom stroji podľa individuálnych schopností žiaka,
- vykonať operácie s medzioperačným žehlením,
- vykonať dokončovacie práce výrobku (ošetrovanie, žehlenie, skladovanie výrobkov),
- uplatňovať zásady a opatrenia súvisiace s problematikou bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci, hygieny práce a pracovného prostredia, protipožiarnej ochrany a predpisy z oblasti ochrany a tvorby životného prostredia,
- vykonať jednoduché a nenáročné pracovné postupy,
- ovládať používanie jednoduchých strojových zariadení,
- vykonať menej náročnú a jednoduchú údržbu používaných strojov a zariadení, nástrojov a pracovných pomôcok,
- používať ochranné pracovné pomôcky pri práci.

Predmet	Štátny vzdelávací program	Školský vzdelávací program	Spolu
Ručné práce a šitie	1	4	5

Témy a obsah predmetu:

Tematický celok	Obsah učiva
Estetika odievania Počet hodín: 2	Móda a módne trendy v odievaní. Orientácia v móde. Voľba odevov, doplnkov, estetika, ekonomika: Rozdelenie odevov podľa odev spoločenský, pracovný, domáci, športový. Výchova žiakov k estetike odievania.
Rozdelenie vlákien a poznávanie textilných materiálov Počet hodín: 3	Rozdelenie, pomenovanie a určovanie jednotlivých druhov odevného materiálu podľa použitých vlákien, Rozoznávanie zrakom, hmatom: -Prírodné materiály (symboly pre ošetrovanie a údržbu výrobkov) -Syntetické materiály (symboly pre ošetrovanie a údržbu výrobkov) -Zmesové materiály (symboly pre ošetrovanie a údržbu výrobkov) Rozdelenie, pomenovanie a určovanie základných druhov väzieb tkanín. Rozdelenie, pomenovanie a určovanie základných druhov väzieb

	<p>pletení.</p> <p>Skupiny textílii, ktoré patria do skupiny netkaných textílii. Rozoznávajú zrakom, hmatom.</p> <p>Spôsoby, akým sa upravujú jednotlivé druhy textílii – farbenie, potláčanie, naparovanie.</p> <p>Poznávanie skupiny odevných materiálov, ktoré patria do skupiny ušní a skupiny kožušín, rozoznávajú zrakom, hmatom.</p> <p>Spôsoby skúšania vlastností textílii, pružnosť, pevnosť, stálofarebnosť. Rozlišovanie jednotlivých textílii – tkanina, pletenina.</p>
<p>Technika ručných prác Počet hodín: 10</p>	<p>Vyšívanie: Základné vyšívacie stehy, ich identifikácia a správne používanie. Základné pravidla ručného vyšívania.</p> <p>Ručné pletenie: Základné očká, ich identifikácia a správne používanie.</p> <p>Ručné maľovanie na textil: Technika maľovania štetcom a maľovania pomocou šablón.</p> <p>Viazanie uzlov: Technika viazania základných uzlov a viazania vzorov. Pomenovanie a použitie pracovných prostriedkov, ktoré sa používajú pri viazaní uzlov.</p> <p>Pravidla háčkovania, základné prostriedky: Základné očká, ich identifikácia a správne používanie. Pomenovanie a použitie pracovných prostriedkov, ktoré sa používajú pri háčkovaní.</p> <p>Základné pravidla háčkovania.</p> <p>Základy ručného strihania: Správny výberť materiálu na určitý druh výrobku. Vybrať strih, polohovať strih na látku, pridať záložky na strih a vystrihnúť diely výrobku.</p>
<p>Technika strojového šitia jednoduchých výrobkov Počet hodín: 10</p>	<p>Hlavné časti šijacieho stroja, hlavné mechanizmy šijacieho stroja, elektrické príslušenstvo, prídavné zariadenia.</p> <p>Kvalita šicích ihiel, označovanie a číslovanie ihiel.</p> <p>Pracovné prostriedky používané na striháni, ich využitie a uplatnenie v praxi. Ako vrstviť materiál, polohovať šablóny a ako skompletovať jednotlivé diely výrobkov.</p> <p>Druhy vreciek, golierov, zapínaní, rukávov a manžiet.</p> <p>Ich umiestnenie na odevu a zvládnuť technický náčrt, opis, popis a technologický postup zhotovenia výrobku.</p> <p>Technologické postupy zhotovenia jednoduchých výrobkov - plachta, vankúš, perina, trenírky, pásová zástera.</p> <p>Technický náčrt, opis výrobku, súpis operácií, technická príprava šitia, polohovanie strihu a dokončovacie práce: ozdobné vankúše, podušky na stoličky, závesy, dokončovacie práce</p> <p>Technický náčrt, opis detských výrobkov. Súpis operácií, technickú prípravu šitia. Polohovanie strihu a dokončovacie práce.</p>
<p>Základy technického kreslenia Počet hodín: 10</p>	<p>Opakovanie: Pomôcky na technické kreslenie, výkresy, druhy výkresov. Formáty a mierky používané pri zhotovovaní strihov, čiary, kótovanie, technické písmo. Základné farby, rozlišovanie studených a teplých farieb, farebné spektrum.</p> <p>Práca s módnym časopisom, čítanie tabuľky, určovanie veľkosti</p>

	<p>podľa mier. Výber strihu zo strihovej prílohy.</p> <p>Jednoduché časti výrobkov: Technický nákres, popis dielov a časti výrobku. Výber rôznych strihov. Polohovanie strihu na materiál a určovanie spotreby materiálu.</p>
<p>Organizácia prác, pracoviska a výroby</p> <p>Počet hodín: 5</p>	<p>Strojové šitie: Príprava stroja na šitie, obsluha a údržba šijacieho stroja. Dohotovovanie výrobkov.</p> <p>Hladenie: Hladenie, pomôcky pri hladení. Hladenie materiálu pred strihaním. Hladenie bielizne, odevov – postup, chyby spôsobené hladením. Skladanie a balenie bielizne, BOZP pri hladení.</p> <p>Dielensky poriadok</p> <p>Bezpečnosť a ochrana zdravia pri práci, PO. Hasiace prístroje.</p>
<p>Základy ručného šitia</p> <p>Počet hodín: 60</p>	<p>Drobná krajčírska príprava: Prišívanie gombíkov, ich umiestnenie. Prišívanie patentiek. Prišívanie háčikov.</p> <p>Ručné šitie: Zošívanie dvoch látok. Jednoduché výšivky. Zhotovenie jednoduchých výrobkov z textílie.</p> <p>Háčkovanie, pletenie, vyšívanie, ručné maľovanie na textile, viazanie uzlov: Príprava materiálu, Pomôcky. Zhotovenie jednoduchého výrobku.</p> <p>Výber vzorov, popis vzorov. Časopisy, vzorkovníky. Starostlivosť o výšivky.</p>
<p>Základy strojového šitia</p> <p>Počet hodín: 65</p>	<p>BOZP pri obsluhu šijacieho stroja. Návlek, obsluha, bežná údržba, šitie bez návleku, šitie s návlekom, tvarované šitie s návlekom pri dodržiavaní zásad ekonomických pohybov.</p> <p>Zhotovenie jednoduchých výrobkov podľa TP a popis: úžitkové bytové doplnky, bielizeň: destká, dámska, pánska. Vypracovanie jednotlivých častí výrobkov: vrecko, zipsy, golier, manžeta. Všívanie rukáva.</p>
<p>Spolu: 165 hodín</p>	

Medzipredmetové vzťahy:

Pri získavaní praktických vedomostí a zručností využívať poznatky a vedomosti z odborných predmetov, prierezových tém (environmentálna výchova...)

Proces:

Vo vyučovacom predmete Ručné práce a šitie využívame pre utváranie a rozvíjanie tejto kľúčovej kompetencie výchovné a vzdelávacie stratégie, ktoré žiakom umožňujú: využívať svoje možnosti, rozvíjať pomocou učiteľa vlastnú aktivitu, samostatnosť, sebaopoznanie a sebadôveru, zamerať vlastnú činnosť s podporou učiteľa na dodržiavanie osobnej zodpovednosti a dosiahnutie spoločného skupinového cieľa, sústredene istý čas počúvať, vysloviť svoj názor a prijať názor iných, vytvárať dobré vzťahy v kolektíve, zapájať sa do práce kolektívu, dodržiavať zadané pracovné metódy a postupy.

Na utváranie a rozvíjanie tejto kľúčovej kompetencie žiakov uplatňujeme vo vyučovaní aj mimo neho spoločné postupy - výchovno – vzdelávacie stratégie. Rešpektujeme osobnosť

žiaka a jeho práva, pri výučbe organizujeme učebné činnosti s ohľadom na individuálne rozdiely v osobnosti žiakov a s ohľadom na ich práva a povinnosti. Vzdelávanie je organizované s cieľom, aby si žiaci postupne vytvorili pozitívnu predstavu o sebe samom, tak aby dosiahli pocitu sebaúcty. Vytvárame situácie, v ktorých si žiaci rozvíjajú základy emocionálnej inteligencie (sebavedomie, sebariadenie, sebamotivácia), motivujeme žiakov k sebazdokonaľovaniu a sebazlepšovaniu. Využívame formy práce, ktoré zlučujú rôznorodý kolektív triedy ako mozaiku vzájomne sa doplňujúcich kvalít, umožňujúci vzájomnú inšpiráciu a učenie s cieľom dosahovania osobného maxima každého člena triedneho kolektívu. Učíme žiakov hodnotiť prácu svojho tímu, výsledok svojej práce a rozvíjame schopnosť zastávať v tíme rôzne roly.

Stratégie vyučovania:

Vyučovanie je založené na teoretických poznatkoch z odbornopráctických predmetov. Je zamerané práve na rozvoj praktických zručností ručného i strojového šitia. Vyučovacie hodiny rozvíjajú teoretické vedomosti a následne zručnosti. Využíva frontálnu, skupinovú, prácu vo dvojiciach aj individuálnu formu vyučovania, aby si žiak osvojil poznatky prirodzene a ľahko v činnostiach primeraných jeho postihnutiu. Využívame exkurziu, súťaž zručností. Metódy: motivačný problém, riadený rozhovor, demonštrovanie, pozorovanie, praktické cvičenie, súťaž.

Učebné zdroje:

Učebnica, odborné noviny a časopisy, didaktické pomôcky, počítač, internet.

Pomôcky:

Pracovné pomôcky na ručné techniky: ručné šitie, ručné pletenie a ručné tkanie, technické pomôcky (nite, priadze, meter, pravítka, krieda, nožnice.) Rôzne druhy odevných materiálov, textilná drobná príprava, technická drobná príprava. Šijacie stroje.

Hodnotenie predmetu:

Podľa vnútorného systému pravidiel hodnotenia žiaka PŠ s prihliadnutím na mentálne postihnutie a možnosti z toho vyplývajúce. Pri verbálnej a písomnej forme zisťovať a slovne hodnotiť osvojenie základných poznatkov podľa stanovených kritérií. Pri praktických cvičeniach hodnotiť slovne so stručným komentárom k výkonu žiaka. Hodnotenie slúži ako prostriedok pozitívnej podpory zdravého rozvoja osobnosti žiaka.

Učebné osnovy	
Názov predmetu	Príprava jedál a výživa
Časový rozsah výučby	3 hodiny týždenne, spolu 99 vyučovacích hodín
Ročník	druhý

Škola	Spojená škola, organizačná zložka Praktická škola, Zimné 465, 053 23 Rudňany
Názov školského vzdelávacieho programu	ŠkVP pre Praktickú školu
Stupeň vzdelania	nižšie stredné odborné vzdelanie
Dĺžka štúdia	3 roky
Forma štúdia	denná
Vyučovací jazyk	slovenský

Charakteristika predmetu:

Vyučovací predmet príprava jedál a výživa je zameraný na získanie vedomostí a zručností pri príprave jedál. Žiaci sa majú naučiť organizovať si prácu, dodržiavať bezpečnostné a hygienické predpisy, správne stolovať, vedieť používať návody v kuchárskych knihách, časopisoch, na obaloch potravinárskych výrobkov. Získané zručnosti a poznatky môžu žiaci uplatniť v rodine alebo pri pomocných prácach v stravovacích zariadeniach.

Ciele:

- naučiť sa úsporne zaobchádzať s potravinami
- pripraviť jedlá na denné stravovanie, ale i na rôzne príležitosti
- pripraviť detské jedlá, prípadne jedlá pre chorých
- naučiť sa základom stolovania
- dodržiavať bezpečnostné a hygienické predpisy pri príprave jedál
- používať príslušné nástroje, náradie, prístroje a zariadenia,
- správne odkladať a ukladať výrobky, nástroje a náradie,
- vykonávať sanitačné práce na pracovisku

Predmet	Štátny vzdelávací program	Školský vzdelávací program	Spolu
Príprava jedál a výživa	3	0	3

Témy a obsah predmetu

Tematický celok	Obsah učiva
Bezpečnosť a hygiena v kuchyni, stolovanie Počet hodín: 6	BOZP: Prevádzkový poriadok kuchyne. Príručná lekárnica. Elektrické spotrebiče, ich využitie a údržba. Stolovania k rôznym príležitostiam: narodeninová oslava, vianočné stolovanie, veľkonočné stolovanie, svadby, krstiny.
Príprava polievok Počet hodín: 10	Význam polievok, druhy polievok. Príprava jednoduchých polievok: paradajková polievka, zeleninová polievka, kapustnica, hrášková/ šošovicová/ fazuľová polievka
Príprava hlavných jedál, prílohy Počet hodín: 30	Príprava jedál varením, dusením, pečením. Význam príloh, príprava príloh: ovocie na sladko, dusená, grilovaná zelenina. Zemiaky ako príloha – kaša, varené, pečené. Šaláty – zeleninové, ovocné, vajíčkový, zemiakový. Kompóty.

Bezmäsité jedlá Počet hodín: 20	Príprava jedál zo zemiakov, zeleniny, ryže, cestovín. Príprava jedál zo strukovín, vajec, syrov a tvarohu. Rizoto zeleninové. Francúzske zemiaky. Rezance/halušky s tvarohom. Špagety. Granadír. Šošovicový prívarok. Zemiaky na kyslo. Omeleta.
Múčniky Počet hodín: 33	Pečené a nepečené múčniky. Príprava jednoduchých múčnikov. Ovocná bublanina. Bábovka. Pizzové slimáky z lístkového cesta. Pečené buchty. Jablkový koláč. Medovníky. Drobné pečivo: piškótové jednohubky ss banánom a pod.
Spolu: 99 hodín	

Medzipredmetové vzťahy:

Pri získavaní praktických vedomostí a zručností využívať poznatky a vedomosti z odborných predmetov, prierezových tém (environmentálna výchova...)

Proces:

Predmet je spracovaný rámcovo do tematických celkov. Má poskytnúť žiakom jednoduché praktické zručnosti v príprave jednoduchých jedál teplej a studenej kuchyne. Pri jednotlivých tematických celkoch volí učiteľ prípravu jedla podľa aktuálnych podmienok. Učivo môže byť rozšírené o konzervovanie ovocia a zeleniny. Pri vyučovaní procese je potrebné rešpektovať pedagogické zásady názornosti, primeranosti a trvalosti. V súlade s charakterom učiva tvorivo využíva všetky progresívne vyučovacie metódy, dostupnú didaktickú techniku a pomôcky, správnu terminológiu a platné názvoslovie. Neoddeliteľnou súčasťou tohto predmetu je BOZP v kuchynke, BOZP pri používaní kuchynských zariadení, nástrojov ako aj používaním osobných ochranných pracovných prostriedkov pri práci.

Vyučovanie smeruje k tomu aby žiaci dokázali vnímať jedlo ako liek (súvislosť medzi racionálnou výživou a zdravotným stavom človeka), rozoznať potraviny, nadmerná konzumácia ktorých vedie k civilizačným ochoreniam. Aby vedeli posúdiť záručnú lehotu a nezávadnosť potravín a potravinárskych výrobkov, správať sa ekologicky – triediť kuchynský odpad, pripraviť a upratať pracovisko, používať príslušné nástroje, náradie, prístroje a zariadenia, správne odkladať a ukladať výrobky, nástroje a náradie, vykonávať sanitačné práce na pracovisku.

Stratégie vyučovania:

Vyučovanie založené na praktickej príprave jedál, praktických činnostiach, prebieha v kuchynke. Učiteľ využíva skupinovú prácu aj individuálnu činnosť žiakov pri rozdelení jednotlivých činností pri príprave jedál. Využíva metódy: motivačný rozhovor, vysvetľovanie, demonštrácia, pozorovanie, práca s knihou, praktická činnosť, práca s fotoreceptom, resp. receptom na kartičkách, manipulácia s náradím. Pri vyučovaní predmetu je dôležité dodržiavať najmä zásadu názornosti, primeranosti, spojenia teórie s praxou.

Učebné zdroje:

Kuchárske knihy, časopisy, internet

Pomôcky:

PC, notebook, internet, interaktívna tabuľa, zariadenie a vybavenie kuchyne, obrázkový materiál, šablóny na nácvik rozmiestnenia stolového servisu, kalendár, potraviny, suroviny

Hodnotenie predmetu:

Podľa vnútorného systému pravidiel hodnotenia žiaka PŠ s prihliadnutím na mentálne postihnutie a možnosti z toho vyplývajúce. Pri verbálnej a písomnej forme zisťovať a slovne hodnotiť osvojenie základných poznatkov podľa stanovených kritérií. Pri praktických cvičeniach hodnotiť slovne so stručným komentárom k výkonu žiaka. Hodnotenie slúži ako prostriedok pozitívnej podpory zdravého rozvoja osobnosti žiaka.

Učebné osnovy	
Názov predmetu	Domáce práce a údržba domácnosti
Časový rozsah výučby	1 hodina týždenne, spolu 33 vyučovacích hodín
Ročník	druhý
Škola	Spojená škola, organizačná zložka Praktická škola, Zimné 465, 053 23 Rudňany
Názov školského vzdelávacieho programu	ŠkVP pre Praktickú školu
Stupeň vzdelania	nižšie stredné odborné vzdelanie
Dĺžka štúdia	3 roky
Forma štúdia	denná
Vyučovací jazyk	slovenský

Charakteristika predmetu:

Učebný predmet domáce práce je určený pre dievčatá aj pre chlapcov. Vzhľadom na súčasný životný štýl má správne zvládnutie domácich prác dôležité poslanie v rodinnom živote. Oboznámi žiakov so zásadami organizácie pracovných postupov v domácnosti, naučí ich posudzovať prvoradosť, zložitost' a namáhavosť jednotlivých pracovných úkonov. Samostatnú kapitolu tvorí učivo, v ktorom sa žiaci oboznámia s prácou a údržbou okolo rodinného domu a drobnou údržbou nemotorových vozidiel.

Ciele:

- získať základné vedomosti, zručnosti a návyky potrebné pre ich budúci život vo vlastnej a samostatnej domácnosti
- naučiť žiakov šetrne a hospodárne zaobchádzať s vybavením domácnosti
- vykonávať drobné opravy, ktoré umožnia čiastočne šetriť domáci rozpočet
- správať sa zodpovedne k životnému prostrediu – triediť odpadový materiál
- dodržiavať zásady bezpečnosti pri práci v domácnosti a hygieny pri domácich prácach
- viesť príjmy a výdaje v domácnosti, poznať možnosti a zdroje úspor v rozpočte domácnosti
- aplikovať estetické cítenie, zmysel pre krásu pri úprave miestnosti v byte, dome a úprave okolia

- využívať základné vedomosti a zručnosti z oblasti domácich prác, bezpečnosti s jednoduchými aj elektrickými pracovnými pomôckami a nástrojmi

Predmet	Štátny vzdelávací program	Školský vzdelávací program	Spolu
Domáce práce a údržba domácnosti	1	0	1

Témy a obsah predmetu

Tematický celok	Obsah učiva
Životné prostredie Počet hodín: 3	Bývanie na dedine a v meste. Exteriér, interiér domu. Povinnosti vlastníka bytu, domu.
Údržba odevov Počet hodín: 5	Denná údržba a ukladanie odevov do skrine. Ukladanie sezónnych odevov do úložných priestorov. Medzinárodná symbolika označujúca spôsoby čistenia rôznych odevov.
Údržba bielizne a bytových textílií, drobné opravy Počet hodín: 10	Čistenie bielizne, bytového textilu. Čistiace prostriedky. Pranie bielizne: Namáčanie a ručné pranie. Pranie v práčke. Sušenie, kropenie, žehlenie: Vešanie vypratej bielizne. Kropenie a napaarovanie presušenej bielizne. Drobné opravy bielizne: Prišívanie gombíkov. Navliekanie gúmy. Plátanie diery (záplata.)
Údržba topánok Počet hodín: 5	Sezónna obuv. Čistenie, uskladnenie topánok: Prostriedky a pomôcky na čistenie topánok. Čistenie obuvi, umývanie a leštenie topánok. Jednoduché opravy – výmena pätníkov. Odborné opravy – obuvník. Botníky.
Stolovanie Počet hodín: 3	Stolový inventár. Stolovanie každodenné, príležitostné, slávnostné.
Ekonomika domácnosti Počet hodín: 7	Rodinný a domáci rozpočet. Zdroje rodinných príjmov. Pravidelné výdaje domácnosti. Možnosti znižovania nákladov na bývanie a výdajov domácnosti. Význam šetrenia v domácnosti. Vedenie účtovníctva v domácnosti. Hospodárenie s financiami.
Spolu: 33 hodín	

Medzipredmetové vzťahy:

Pri získavaní praktických vedomostí a zručností využívať poznatky a vedomosti z odborných predmetov, prierezových tém (environmentálna výchova...)

Proces:

Predmet je spracovaný rámcovo do tematických celkov. Formulovaný námetmi na činnosti, ktorých nácvik má viesť k splneniu výchovno-vzdelávacích cieľov. Tieto námety, ich poradie, aj počty hodín pre jednotlivé témy môžu vyučujúci upraviť v rámci triedy (skupiny) a ročníka, aj v rámci individuálneho prístupu k žiakom podľa ich poznatkov, zručností, rozumových schopností.

Vyučovanie je založené na teoretických poznatkoch i praktických činnostiach za účelom, aby žiaci dokázali dodržiavať zásady bezpečnosti pri práci v domácnosti a hygieny pri domácich prácach, viesť príjmy a výdaje v domácnosti, poznať možnosti a zdroje úspor v rozpočte

domácnosti, aplikovať estetické cítenie, zmysel pre krásu pri úprave miestnosti v byte, dome a úprave okolia, využívať základné vedomosti a zručnosti z oblasti domácich prác, bezpečnosti s jednoduchými aj elektrickými pracovnými pomôckami a nástrojmi, teda aby získali základné vedomosti, zručnosti a návyky potrebné pre budúci život vo vlastnej a samostatnej domácnosti.

Stratégie vyučovania:

Vyučovacia hodina rozvíja praktické vedomosti a zručnosti. Využíva frontálnu, skupinovú aj individuálnu formu vyučovania, prácu v kuchynke, na šk. pozemku, v dielni a pod. aby si žiak osvojil poznatky prirodzene a ľahko v činnostiach primeraných jeho postihnutiu. Využívame metódy: motivačný rozhovor, metóda kladenia otázok, praktické cvičenia, žiacky project, demonštrovanie, demontáž a montáž.

Učebné zdroje:

Učebnica, odborné noviny a časopisy, internet.

Pomôcky:

PC, notebook, internet, interaktívna tabuľa, zariadenie a vybavenie kuchyne, dielne, čistiace prostriedky a nástroje, potreby na šitie, ochranné pomôcky.

Hodnotenie predmetu:

Podľa vnútorného systému pravidiel hodnotenia žiaka PŠ s prihliadnutím na mentálne postihnutie a možnosti z toho vyplývajúce. Pri verbálnej a písomnej forme zisťovať a slovne hodnotiť osvojenie základných poznatkov podľa stanovených kritérií. Pri praktických cvičeniach hodnotiť slovne so stručným komentárom k výkonu žiaka. Hodnotenie slúži ako prostriedok pozitívnej podpory zdravého rozvoja osobnosti žiaka.

Učebné osnovy	
Názov predmetu	Pestovateľské práce
Časový rozsah výučby	5 hodín týždenne, spolu 165 vyučovacích hodín
Ročník	druhý
Škola	Spojená škola, organizačná zložka Praktická škola, Zimné 465, 053 23 Rudňany
Názov školského vzdelávacieho programu	ŠkVP pre Praktickú školu
Stupeň vzdelania	nižšie stredné odborné vzdelanie
Dĺžka štúdia	3 roky
Forma štúdia	denná
Vyučovací jazyk	slovenský

Charakteristika predmetu:

Učivo voliteľného predmetu pestovateľské práce vychádza z obsahu predmetu naučiť žiakov jednoduché práce pri pestovaní rastlín. Žiaci sa zoznamujú s rastlinami, s ich špecifickými podmienkami života a rastu, ich účelnosťou a použitím v živote. Získavajú vedomosti a zručnosti v oblasti skrášľovania interiérov a exteriérov, v použití a manipulácii s

chemickými prostriedkami a postrekmi pri pestovaní kvetov, ovocia a zeleniny.

Ciele:

- naučiť žiakov jednoduché práce pri pestovaní kvetín, vonkajších rastlín, jednoročných a dvojročných rastlín, trvaliek a bylín, s ktorými sa stretávajú v bežnom živote a v domácnosti
- poznať najznámejšie okrasné kvety a bylinky
- prehĺbiť u žiakov kladný vzťah k práci a prírode
- ovládať postupy práce pri pestovaní zeleniny a ovocia
- poznať základné agrotechnické postupy v záhrade

Predmet	Štátny vzdelávací program	Školský vzdelávací program	Spolu
Pestovateľské práce	5	0	5

Témy a obsah predmetu

Tematický celok	Obsah učiva
Organizácia a bezpečnosť pri práci Počet hodín: 3	Obsah predmetu a jeho význam. Organizačné a bezpečnostné predpisy pri práci. Význam pestovania rastlín v domácnosti, v záhrade a v poľnohospodárstve. Ochrana životného prostredia.
Vegetačné požiadavky rastlín Počet hodín: 15	Agrotechnické podmienky a postupy pestovania rastlín. Pôda ako rozhodujúci činiteľ pre pestovanie rastlín. Pôdny substrát – rôzne druhy, príprava. Požiadavky rastlín na stanovište, svetlo, zálievku. Voda – spôsoby zálievky. Výživa rastlín - živiny, hnojivá.
Pestovanie rastlín Počet hodín: 33	Pestovanie kvetín v domácnosti. Pestovanie kvetín v záhrade a skleníku. Pestovanie bylín a korenín. Pestovateľské techniky. Prostredie potrebné na pestovanie kvetín v domácnosti, v záhrade. Pestovanie skleníkových kvetín. Význam pestovania kvetín Viazanie a aranžovanie kvetín. Príprava ozdôb a sezónnych darčiekov z kvetín, Sušenie kvetín a ich využitie.
Rozmnožovanie rastlín Počet hodín: 5	Pomôcky na rozmnožovanie rastlín. Rozmnožovanie rastlín výsevom semien. Rozmnožovanie rastlín odrezkami, cibulami. Rozmnožovanie korenín semenami.
Pestovateľské náradie a pomôcky Počet hodín: 5	Poznať pestovateľské náradie a pomôcky, ich využitie. Odkladanie náradia a pomôcok na miesto. Údržba náradia a pomôcok.
Zeleninárstvo Počet hodín: 33	Význam pestovania zeleniny a rozdelenie zeleniny. Poznať cibuľovú, koreňovú, hlúbovú, plodovú zeleninu a strukoviny. Siatie a sadenie zeleniny. Pestovanie zeleniny na záhone a v skleníku. Charakteristika skleníka a fóliovníka, príprava pôdy, vysádzanie priesad, predpestovanie.

	Ochrana a ošetrovanie zeleniny v priebehu vegetácie. Špecifiká pestovania jednotlivých druhov zeleniny. Zber a skladovanie zeleniny.
Práce na záhone a v skleníku Počet hodín: 33	Jednoduché práce na záhone a v skleníku. Zelenina pestovaná na záhone a v skleníku. Zber zeleniny zo záhonu a zo skleníku. Založenie kompostu, úprava dna, vrstvenie rastlinného odpadu, polievanie. Druhy parenísk, kompostov.
Ošetrovanie rastlín Počet hodín: 10	Ošetrovanie rastlín v období vegetácie. Okopávanie, pletie, polievanie. Hnojenie, postrekovanie. Dodržiavanie zásad bezpečnosti práce s hnojivami, postrekmi. Ochranné pomôcky, prvá pomoc.
Ovocinárstvo a sadovníctvo Počet hodín: 20	Význam a pestovanie ovocných stromov. Poznať ovocné stromy. Pestovanie ovocných stromov v sadoch. Zber a skladovanie ovocia
Okrasné dreviny Počet hodín: 3	Význam a využitie okrasných drevín. Listnaté a ihličnaté dreviny. Rozdiel medzi listnatými a ihličnatými drevinami.
Exkurzia Počet hodín: 5	Exkurzia do skleníka a záhradníctva, ovocného sadu.
Spolu: 165 hodín	

Medzipredmetové vzťahy:

Pri získavaní praktických vedomostí a zručností využívať poznatky a vedomosti z odborného-praktických predmetov, prierezových tém (environmentálna výchova...).

- Slovenský jazyk (popis pracovného postupu, rozhovor, rozprávanie)
- Zdravotná výchova (starostlivosť o zdravie, poranenia pri práci, prvá pomoc)
- Výtvarná výchova (estetické cítenie)
- Etická výchova (spoločenskovedné predmety)

Proces:

Predmet je zameraný na oboznámenie žiakov s jednoduchými pestovateľskými prácami v domácnosti a v záhrade. Získať manuálne zručnosti pri záhradníckych prácach. Využitie záhradníckeho náradia. Počty hodín a obsah predmetu je určený rámcovo, jednotlivé tematické celky sa prispôbujú podľa podmienok školy a schopností žiakov. Poradie tematických celkov učiteľ prispôbuje agrotechnickým postupom a podmienkam. Žiaci rozlišujú osivo a sadivo, poznajú ich kvalitatívne vlastnosti rozhodujúce pre rozmnožovanie a úrodu, rozpoznávajú vegetatívne časti rastlín vhodné na rozmnožovanie. Rozlišujú jednotlivé druhy rastlín, zeleniny a ich spôsob pestovania. Dbáme na to, aby žiaci poznali a rešpektovali požiadavky bezpečnosti a hygieny pri každej pracovnej činnosti.

Stratégie vyučovania:

Vyučovacia hodina rozvíja praktické vedomosti a zručnosti. Využíva frontálnu, skupinovú aj individuálnu formu vyučovania, prácu na šk. pozemku, aby si žiak osvojil poznatky prirodzene a ľahko v činnostiach primeraných jeho postihnutiu. Využívame aj iné organizačné formy, a to exkurzie, vychádzky, návštevy a besedy s odborníkmi z praxe.

Metódy: práca vo dvojiciach, v skupinách, didaktické hry, riadený rozhovor, samostatná práca žiakov.

Učebné zdroje:

Učebnica, odborné noviny a časopisy, internet.

Pomôcky:

PC, notebook, internet, interaktívna tabuľa, pracovné náradie, čistiace prostriedky, semená a priesady rastlín, ochranné pomôcky.

Hodnotenie predmetu:

Podľa vnútorného systému pravidiel hodnotenia žiaka PŠ s prihliadnutím na mentálne postihnutie a možnosti z toho vyplývajúce. Pri verbálnej a písomnej forme zisťovať a slovne hodnotiť osvojenie základných poznatkov podľa stanovených kritérií. Pri praktických cvičeniach hodnotiť slovne so stručným komentárom k výkonu žiaka. Hodnotenie slúži ako prostriedok pozitívnej podpory zdravého rozvoja osobnosti žiaka.

**Školský vzdelávací program pre 3. ročník PŠ so zameraním na
Ručné práce a šitie**

Vzdelávacia oblasť	Predmet	ŠVP	ŠkVP 3. ročník /hodín týždenne
Všeobecné vzdelávanie		8	9
Jazyk a komunikácia	Slovenský jazyk a literatúra	1	1
Matematika a práca s informáciami	Matematika	2	2
	Informatika		1
Človek a spoločnosť	Výchova k mravnosti a občianstvu	1	1
Umenie a kultúra	Hudobná výchova	1	1
	Výtvarná výchova	1	1
Zdravie a pohyb	Telesná a športová výchova	2	2
Odborné vzdelávanie		8	12
Rodinná výchova		1	1
Zdravotná výchova		2	2
Ručné práce a šitie		1	1+4
Príprava jedál a výživa		3	3
Domáce práce a údržba domácnosti		1	1
Voliteľné predmety		5	
Pestovateľské práce		5	
Disponibilné hodiny		5	
Spolu:		26	26

Učebné osnovy	
Názov predmetu	Slovenský jazyk a literatúra
Časový rozsah výučby	1 hodina týždenne, spolu 33 vyučovacích hodín
Ročník	tretí
Škola	Spojená škola, organizačná zložka Praktická škola, Zimné 465, 053 23 Rudňany
Názov školského vzdelávacieho programu	ŠkVP pre Praktickú školu
Stupeň vzdelania	nižšie stredné odborné vzdelanie
Dĺžka štúdia	3 roky
Forma štúdia	denná
Vyučovací jazyk	slovenský

Charakteristika predmetu:

Vyučovací predmet slovenský jazyk a literatúra má v systéme školského vzdelávania centrálnu postavenie, pretože vytvára predpoklady na zvládnutie ostatných vyučovacích predmetov. Dôraz sa kladie na zrozumiteľné vyjadrovanie sa žiakov ústnou i písomnou formou spisovného jazyka.

Slovenský jazyk a literatúra praktickej školy zahŕňa jazykové vyučovanie a sloh, čítanie a rozvoj rečovej kultúry. Obsah predmetu je zameraný na precvičovanie správania sa v praktických životných situáciách. V jazykovej časti vzdelávacej oblasti jazyk a komunikácia je určujúcim cieľom rozvoj komunikačných schopností žiakov. Zrozumiteľne sa vyjadrovať ústnou a písomnou formou pomocou spisovného jazyka. Nácvik bežnej spoločenskej konverzácie, rozširovanie a obohacovanie slovnej zásoby a skvalitnenie reči žiakov. Precvičovanie správania sa v praktických životných situáciách. Vypĺňanie, štylizovanie a písanie praktických písomností, ktoré budú v živote potrebovať s pomocou osoby za nich zodpovednej.

V literárnej výchove je určujúcim cieľom rozvoj schopností žiaka poznávať svet, rozvojom čitateľských schopností, záujmom o čítanie zábavnej literatúry, časopisov, náučnej literatúry. Vytvorenie kladného vzťahu k divadlu, filmu, rozhlasu a televízii.

Ciele:

- zlepšovať komunikačné zručnosti, v prvom rade precvičovať a upevňovať formy spoločenského styku: oslovenie, pozdrav, požiadanie, poďakovanie, ospravedlnenie sa, požiadanie o informáciu, podanie informácie, telefonický rozhovor
- rozprávať v súvislých jazykových prejavoch podľa vopred pripravenej osnovy, podľa prečítaného textu, podľa série obrázkov
- reprodukovat prečítaný text podľa otázok učiteľa
- vyplňať, štylizovať a písať praktické písomnosti
- správne písať slová, nevynechávať písmená a neprehadzovať ich poradie v slove z pravopisného hľadiska
- upevňovať písanie viet s veľkým začiatočným písmenom, správne písať krátke a dlhé samohlásky v slovách
- nacvičovať písanie svojho mena
- rozlišovať spisovné a nespisovné slová
- čítať správne a s porozumením jednoduché vety v krátkych, obsahom primeraných textoch
- cvičiť používanie správneho slovného prízvuku a prirodzenej intonácie
- precvičovať a upevňovať orientáciu v čítanom texte a snažiť sa o správnu reprodukciu jeho obsahu
- zrozumiteľným spôsobom vyjadriť svoje skúsenosti a zážitky

Predmet	Štátny vzdelávací program	Školský vzdelávací program	Spolu
Slovenský jazyk a literatúra	1	0	1

Témy a obsah predmetu

Tematický celok	Obsah učiva
Komunikačné zručnosti Počet hodín: 10	Formy spoločenského styku: oslovenie, pozdrav, požiadanie, poďakovanie. Ospravedlnenie sa, požiadanie o informáciu, podanie informácie. Precvičovanie foriem spoločenského styku v praktických životných situáciách - v obchode, v reštaurácii, na pošte, v zdravotníckom zariadení, u holiča - kaderníka, na návšteve. Zrozumiteľne vyjadriť svoje skúsenosti a zážitky. Telefonický rozhovor.
Rozvoj jazykového prejavu Počet hodín: 6	Reprodukovanie prečítaného textu. Reprodukovanie prečítaného textu podľa osnovy. Reprodukovanie prečítaného textu podľa otázok. Reprodukovanie prečítaného textu podľa série obrázkov. Sformulovanie jednoduchého oznamu, blahoželania.
Písomný prejav Počet hodín: 8	Písanie viet s veľkým začiatočným písmenom. Správne písanie krátkych a dlhých samohlások v slovách. Upevňovanie správneho písania svojho mena.

	<p>Písanie pozdravu a oznámenia na korešpondenčnom lístku.</p> <p>Správne písanie viet s rôznymi interpunkčnými znamienkami.</p> <p>Správne písanie čiarky vo vete - v jednoduchých prípadoch.</p> <p>Správne používanie osobné zámená v korešpondencii.</p> <p>Písanie jednoduchej korešpondencie.</p> <p>Správne písanie spojky vo vete.</p> <p>Písanie praktických písomností: vyplniť podací lístok, poštovú poukážku a sprievodku.</p>
<p>Čítanie a rozvoj rečovej kultúry</p> <p>Počet hodín: 9</p>	<p>Správne čítanie a čítanie s porozumením jednoduchých viet v krátkych textoch.</p> <p>Správna a prirodzená intonácia.</p> <p>Literárne žánre: poézia, rozprávka, balada, bájka, rozprávka, poviedka, povesť, romány zo života detí, historická próza, encyklopédie.</p> <p>Čítanie kníh, časopisov, novín.</p> <p>Návšteva divadelného a filmového predstavenia.</p>
Spolu: 33 hodín	

Medzipredmetové vzťahy:

- formou prierezových tém napr. témy, ktoré sú spracovávané v rámci rôznych predmetov: matematika, etická výchova, občianska náuka, odborné predmety
- prostredníctvom IKT a kompenzačných pomôcok, ktoré sú aplikovateľné v rámci predmetu slovenský jazyk a literatúra, využívanie programu Word pri tvorbe textov, prezentácie – Power Point, vyhľadávanie informácií v elektronických médiách, na internete

Proces:

Obsah cvičení verbálneho a písomného vyjadrovania čerpá zo zážitkov, skúseností i záujmovej činnosti žiakov. S ohľadom na spoločenské požiadavky a potreby zahŕňa obsah aj otázky ochrany životného prostredia, témy smerujúce k výchove k manželstvu a rodičovstvu, ale aj k prevencii spoločensky nežiaducich javov a k zdravej životospráve.

Žiaci zvládli učivo základnej školy v upravenej podobe na rozličnej úrovni, pozornosť treba preto sústrediť na základné poznatky a zručnosti, ktoré sú dôležité pre budúci život žiakov, pre ich pracovné a spoločenské uplatnenie. Učiteľ sa musí usilovať, aby sa žiaci v primeranej miere naučili prakticky používať gramatickú teóriu, aby sa vedeli jednoducho, a jasne vyjadrovať a venovali pozornosť hovorovej stránke reči aj s ohľadom na časté poruchy učenia a minimálnu čitateľskú aktivitu žiakov.

Pri práci s textom sa konkrétne texty na literárnu výchovu sa nepredpisujú. Učiteľ zvolí prácu s takými reprezentatívnymi textami vecnej i umeleckej literatúry, aby mohol žiaka efektívne viesť k získavaniu informácií a k čítaniu s porozumením, kedy žiak dokáže text prečítať a reprodukovať. Vychádza pritom aj z konkrétnej skladby žiakov v triede, z ich učebného odboru, z ich záujmov, z dostupnosti materiálov a pod. Žiak by mal byť schopný rozlíšiť, resp. prakticky používať kľúčové slová, vetu – odsek – výpoveď, osnovu textu. Žiak má

vedieť rozlíšiť nárečové a slangové vyjadrovanie a v maximálne možnej miere uplatňovať v ústnej i písomnej forme spisovný jazyk.

Percepčno-motorické zručnosti: Čítať písmená abecedy a arabské číslice aj v súvislosti s učivom v matematike. Odpísať jednoduchý tlačенý a písaný text a arabské číslice, prepísať text písaný a tlačенý.

Pamäťové, klasifikačné a aplikačné zručnosti: Zapamätať si základné informácie a vedieť ich využiť v praxi. V písanom prejave aplikovať požiadavky obsiahnuté v tematických celkoch.

Analytické zručnosti: Fonologické schopnosti- analýza zvukovej roviny jazyka na úrovni vety, slova, slabiky. Vedieť využiť analytické činnosti v spojení so sluchovým rozlišovaním hlások a určiť prvú hlásku slova, ovládať detailnú analýzu slova, podradiť ju postupne sa rozlišujúcim čitateľským schopnostiam žiakov a to v stúpajúcej náročnosti od slabík po jednoduché slová a vety.

Tvorivé zručnosti: Porozprávať krátky príbeh (vlastný zážitok alebo vymyslený príbeh). Porozprávať príbeh podľa predlohy (podľa obrázkov, podľa názvu). Zdramatizovať kratší príbeh alebo rozprávku.

Verejná prezentácia textu, verejný prejav: Pri ústnom prejave dodržiavať správne dýchanie, artikuláciu a spisovnú výslovnosť na (primeranej) úrovni žiaka. Reprodukovať text. Ak učiteľ spozoruje, že žiak sa len veľmi ťažko naučí naspamäť báseň alebo iný text, môže ho vyzvať, aby sa ho naučil aspoň stručne, alebo aby ho podrobne zreprodukoval.

Stratégie vyučovania:

- individuálny prístup
- samostatná práca, práca vo dvojici a v skupinách
- činnostné učenie a projektové vyučovanie
- práca s PC a výčbovými programami
- hodnotenie a sebahodnotenie
- dramatická výchova
- besedy, výstavy
- vyučovacie metódy a formy zamerané na rozvoj tvorivosti žiakov

Učebné zdroje:

- učebnice
- pracovné listy
- mimočítanková literatúra
- časopisy a noviny
- encyklopédie

Poézia, napr.: K. Bendová: Bola raz jedná trieda, Ľ. Podjavorinská : Výber z tvorby, M. Rúfus : Modlitbičky, J. Kostra : Básne zo zbierky Ave Eva, F. Hrubín : Dvakrát sedem rozprávok, S. Chalúpka: Turčín Poničan

Báje, balady, povesti a historická próza, napr.: J. Horák: Povesti a divy, M. Ďuríčková: Dunajská kráľovná, S. Chalúpka: Slovenské ľudové balady, R. Móric: Hon lumpov

Literárno- náučne texty o prírode a technike, napr.: M. Haštová: Keď pôjdeš lúkou, J. Čaruškin: Moja prvá zoológia, M. Korandová: V kráľovstve rastlín, G. a A. Gréovci: Tomáš objavuje prírodu, V. Bianki: Lesné domčeky

Poviedky a romány zo života detí, napr.: E. Kästner: Lujza a Lotka, M. Haľamová : O sýkorke z

kokosového domčeka, R. Móric: Srnček Parožtek, N. Tánska: S dievčiskom sa nehráme
Divadlo, rozhlas, film a televízia v živote mladého človeka: Oboznámiť žiakov s dramatickými dielami slovenských a zahraničných autorov. Návšteva divadelných a filmových predstavení. Sledovanie vybraných relácií v rozhlase a v televízii.

Hodnotenie predmetu:

Podľa vnútorného systému pravidiel hodnotenia žiaka PŠ s prihliadnutím na mentálne postihnutie a možnosti z toho vyplývajúce. Pri verbálnej forme alebo písomnou formou zisťovať a slovne hodnotiť osvojenie základných poznatkov podľa stanovených kritérií. Pri praktických cvičeniach hodnotiť slovne so stručným komentárom k výkonu žiaka. Hodnotenie slúži ako prostriedok pozitívnej podpory zdravého rozvoja osobnosti žiaka.

Učebné osnovy	
Názov predmetu	Matematika
Časový rozsah výučby	2 hodiny týždenne, spolu 66 vyučovacích hodín
Ročník	tretí
Škola	Spojená škola, organizačná zložka Praktická škola, Zimné 465, 05323 Rudňany
Názov školského vzdelávacieho programu	ŠkVP pre Praktickú školu
Stupeň vzdelania	nižšie stredné odborné vzdelanie
Dĺžka štúdia	3 roky
Forma štúdia	denná
Vyučovací jazyk	slovenský

Charakteristika predmetu:

Predmet matematiky je zameraný na osvojenie si matematických vedomostí, zručností a návykov, ktoré umožnia žiakom riešiť potrebné praktické úlohy matematického charakteru, s ktorými sa stretnú v živote a v budúcom pracovnom začlenení. Úlohou matematiky je poskytnúť žiakom praktické matematické zručnosti, ktoré zodpovedajú ich mentálnej úrovni.

Učebný predmet matematika zahŕňa elementárne matematické poznatky, zručnosti a činnosti s matematickými objektmi rozvíjajúce kompetencie potrebné v ďalšom živote (osobnom, občianskom, pracovnom a pod.). Vytváraním presných učebných návykov rozvíja žiacke schopnosti, presné myslenie a formovanie argumentácie v rôznych prostrediach, rozvíja algoritmické myslenie. Matematika v PŠ je súhrn veku primeraného matematického obsahu so zreteľom na individuálne schopnosti žiaka, ktoré tvoria východisko k všeobecnému vzdelaniu kultúrneho človeka, a informácie dokumentujúce potrebu matematiky pre praktický život.

Ciele:

- naučiť žiaka využívať matematiku vo svojom budúcom živote, buď v rodine alebo na pracovisku
- poznať a používať peniaze
- rozvíjať tie schopnosti žiakov, pomocou ktorých sa pripravujú na samostatné získavanie ďalších poznatkov

- správne ovládať písomné a pamäťové počítanie a vedeli osvojené vedomosti aplikovať v dennej praxi
- využívať pochopené a osvojené pojmy, postupy a algoritmy
- využívať IKT a kompenzačné pomôcky

Predmet	Štátny vzdelávací program	Školský vzdelávací program	Spolu
Matematika	2	0	2

Témy a obsah predmetu

Tematický celok	Obsah učiva
Numerácia v obore do 100 – opakovanie Počet hodín: 10	Sčítovanie a odčítovanie v obore do 100. Počítanie s kalkulačkou v obore do 100.
Numerácia v obore do 100 Počet hodín: 36	Počítanie po 100 do 1000. Sčítovanie a odčítovanie stoviek v obore do 1000. Písomné sčítovanie a odčítovanie v obore do 1000. Praktické príklady na sčítovanie a odčítovanie v obore do 1 000. Počítanie s kalkulačkou v obore do 1000.
Jednotky dĺžky, hmotnosti a času Počet hodín: 10	Jednotka dĺžky m, dm, cm, mm, meradlo. Praktické príklady merania na m, dm, cm, mm. Krokovanie, odhad vzdialenosti. Jednotka dĺžky cm, krajčírsky meter. Praktické príklady na meranie v cm. Jednotka hmotnosti kg, váhy. Praktické príklady váženia na kg. Jednotka hmotnosti dag, g. Praktické príklady váženia na dag, g. Slovné príklady na sčítanie hmotnosti. Jednotka objemu l, dcl, ml. Praktické príklady na meranie objemu. Základné jednotky času - hodina, minúta. Určovanie času
Geometria Počet hodín: 10	Meranie dĺžky úsečky, rysovanie úsečky danej dĺžky v cm, mm. Vytyčovanie úsečky v teréne, meranie dĺžky úsečky v m, cm. Práca s kružidlom. Rysovanie kružnice (stred, polomer). Základné geometrické útvary. Poznávanie telies: kocka, kváder, guľa, valec.
Spolu: 66 hodín	

Medzipredmetové vzťahy:

- aplikáciou poznatkov predmetov všeobecného i odborného vzdelávania

- formou IKT – využívanie edukačných programov

Proces:

Výučba smeruje k tomu, aby žiaci mohli:

- využívať pochopené a osvojené pojmy, postupy a algoritmy ako prostriedky pri riešení úloh,
- v súlade s osvojením matematického obsahu a prostredníctvom numerických výpočtov, písomne rozvíjať svoje numerické zručnosti,
- na základe skúsenosti a činnosti rozvíjať orientáciu v rovine a v priestore, riešením úloh a problémov postupne budovať vzťah medzi matematikou a realitou, používať prostriedky IKT (kalkulačky, počítače) k vyhľadávaniu, spracovaniu a uloženiu informácií,
- riešiť matematické úlohy, uplatňovať základné matematické a myšlienkové operácie, vyberať možné riešenie a používať ho,
- rozvíjať myslenie, vytvárať si vlastný názor a vedieť ho aj vyjadriť,
- rozumieť inštrukciám, používať predstavivosť,
- využívať svoje možnosti, dôverovať si,
- dokázať ísť premyslene a vytrvalo k riešeniu rôznych matematických úloh,
- získavať a rozvíjať zručnosti súvisiace s procesom učenia s, aktívne pracovať na vyučovaní
- systematickým, premysleným a diferencovaným riadením ich práce podporovať a upevňovať kladné morálne a vôľové vlastnosti žiakov ako je samostatnosť, rozhodnosť, vytrvalosť, húževnatosť, sebakritickosť, cieľavedomosť.

Stratégie vyučovania:

Na splnenie cieľov vyučovania matematiky v praktickej škole je nevyhnutné okrem špeciálno-pedagogických metód používať aj aktivizujúce vyučovacie metódy. Predovšetkým samostatnú prácu, prácu vo dvojiciach a skupinovú prácu. Pre učiteľa to znamená, že individuálnym prístupom usmerňuje rozvoj schopností jednotlivých žiakov a riadi tvorivú prácu kolektívu triedy. Použitie aktivizujúcich metód sa musí zabezpečovať vhodnými demonštračnými pomôckami a didaktickou technikou. Veľký význam pre vyučovanie matematiky žiakov s mentálnym postihnutím má používanie moderných prostriedkov IKT, predovšetkým kalkulačiek, počítačov, tabletov. Neodčleniteľnou súčasťou individuálneho prístupu vyučujúceho k žiakom je starostlivosť o zaostávajúcich žiakov.

Pri výučbe matematiky využívame najmä:

- riadený rozhovor (aktivizovanie poznatkov a skúseností žiakov),
- výklad učiteľa,
- problémová metóda (upútanie pozornosti prostredníctvom nastoleného problému),
- rozprávanie (vyjadrovanie skúseností a aktívne počúvanie),
- kooperatívne vyučovanie (forma skupinového vyučovania – napr. vo dvojiciach),
- heuristická metóda (učenie sa riešením problémov),
- samostatná práca žiakov (s pracovným listom, s počítačom, s internetom).

Učebné zdroje:

- učebnice matematiky pre žiakov špeciálnych základných škôl: učebnica matematiky pre 5. ročník ŠZŠ, pracovný zošit pre 5. ročník ŠZŠ 1,2; učebnica matematiky pre 6. ročník ŠZŠ, pracovný zošit pre 6. ročník ŠZŠ 1,2; učebnica matematiky pre 7. ročník ŠZŠ, pracovný zošit pre 7. ročník ŠZŠ 1,2; učebnica matematiky pre 8. ročník ŠZŠ, pracovný zošit pre 8. ročník

ŠZŠ 1,2; učebnica matematiky pre 9. ročník ŠZŠ, pracovný zošit pre 9. ročník ŠZŠ.

- výučbové programy a aplikácie
- internet.

Hodnotenie predmetu:

Podľa vnútorného systému pravidiel hodnotenia žiaka PŠ s prihliadnutím na mentálne postihnutie a možnosti z toho vyplývajúce. Pri verbálnej forme alebo písomnou formou zisťovať a slovne hodnotiť osvojenie základných poznatkov podľa stanovených kritérií. Pri praktických cvičeniach hodnotiť slovne so stručným komentárom k výkonu žiaka. Hodnotenie slúži ako prostriedok pozitívnej podpory zdravého rozvoja osobnosti žiaka.

Učebné osnovy	
Názov predmetu	Informatika
Časový rozsah výučby	1 hodina týždenne, spolu 33 vyučovacích hodín
Ročník	tretí
Škola	Spojená škola, organizačná zložka Praktická škola, Zimné 465, 053 23 Rudňany
Názov školského vzdelávacieho programu	ŠkVP pre Praktickú školu
Stupeň vzdelania	nižšie stredné odborné vzdelanie
Dĺžka štúdia	3 roky
Forma štúdia	denná
Vyučovací jazyk	slovenský

Charakteristika predmetu:

Vyučovací predmet informatika má dôležité postavenie aj vo vzdelávaní žiakov s mentálnym postihnutím, pretože podobne ako matematika rozvíja myslenie žiakov.

Cieľom informatiky je viesť žiakov k pochopeniu základných pojmov, postupov a techník pri práci s počítačom. Žiaci si prostredníctvom práce s jednoduchými edukačnými počítačovými programami určenými pre výchovu, vzdelávanie a alternatívnu komunikáciu osvojujú obsluhu počítača na elementárnej užívateľskej úrovni, primerane k ich individuálnym schopnostiam. Získané zručnosti im v praktickom živote uľahčia spôsob komunikácie. Získané zručnosti žiaci upevňujú v medzipredmetových vzťahoch pri práci so špeciálnymi edukačnými programami, ktoré sú ľahko ovládateľné – jednou alebo dvoma klávesami, môžu ich používať aj žiaci s narušenou motorikou rúk.

Podľa možností školy, žiaci by mali mať vzhľadom k ich individuálnym schopnostiam špeciálne pomôcky pre ovládanie PC ako sú rôzne tlačidlá, držiaky tlačidiel, klávesnice s veľkými aktívnymi plochami, dotykové monitory, polohovacie zariadenia, ktoré nahrádzajú klasickú myš a rôzne komunikátory. Pri vyučovaní predmetu informatika spravidla pri jednom počítači sedí jeden žiak.

Ciele:

- zopakovať a rozšíriť nadobudnuté poznatky a zručnosti
- pracovať s jednoduchým edukačným programom a hrou
- rozširovať svoje zručnosti v grafickom editore používaním ďalších nástrojov

- pracovať v textovom editore s pomocou, písať a upraviť text,
- získať základy algoritmického myslenia,
- orientovať sa v prostredí vhodných náučných, vzdelávacích a zábavných webstránok.

Predmet	Štátny vzdelávací program	Školský vzdelávací program	Spolu
Informatika	0	1	1

Témy a obsah predmetu

Tematický celok	Obsah učiva
Ovládanie jednoduchej hry Počet hodín: 4	Spustenie a ukončenie hry samostatne alebo s pomocou
Práca v jednoduchom grafickom editore pre deti: Počet hodín: 6	Kreslenie vlastných obrázkov, obrázkov podľa návodu, používanie nástroja výplň a výber farby, tvary, veľkosť čiary Kreslenie voľnou rukou i s použitím nástrojov editora, používanie nástroja otáčanie, zmena veľkosti obrázka, prilepenie.
Práca v textovom editore Počet hodín: 5	Orientácia na klávesnici v poli písmen a číslíc. Jednoduchý text – prepis, jednoduché úpravy (veľkosť, hrúbka, sklon písma, farba textu..)
Komunikácia prostredníctvom IKT Počet hodín: 12	Detské webové stránky (obrázky, rozprávky, detské filmy, hudba).
Práca s edukačným programom, aplikáciami Počet hodín: 6	- na rozvíjanie vnímania, pozornosti, pamäti, myslenia, jemnej motoriky, koordinácie pohybov - na rozvoj slovnej zásoby, základov počítania a iné - pre alternatívnu a augmentatívnu komunikáciu
Spolu: 33 hodín	

Medzipredmetové vzťahy:

V rámci medzipredmetových vzťahov si žiaci môžu pomocou rôznych aplikácií precvičovať učivo z matematiky, slovenského jazyka ale aj predmetov odborného vzdelávania. Získavajú vedomosti za podpory edukačných programov. Pracujú s interaktívnou tabuľou a tabletom.

Proces:

Žiaci sa zdokonaľujú v zručnosti písania v textovom editore, využívajú ďalšie klávesy, pracujú samostatne alebo s pomocou učiteľa s ohľadom na ich stupeň postihnutia. Oboznamujú sa s prostredím grafického editora. Učia sa pracovať v prostredí textového editora a upravovať text. Pri práci s textom pracujeme najprv s hotovým krátkym textom a na ňom sa učia žiaci najprv pohybovať so šípkami a robiť jednoduchú úpravu. V textovom editore sa učia vytvoriť

menovky svojich spolužiakov, ktoré dotvárajú na hodine výtvarnej výchovy, prípadne menovky na darčeky pre svojich rodičov a pod. Orientujú sa v jednoduchých hrách. Rozpoznávajú vhodné webové stránky – vzdelávacie, zábavné i náučné. Pomocou edukačných programov využívame vedomosti žiakov z matematiky a slovenského jazyka. Nároky na prácu s počítačom sú u jednotlivých žiakov závislé od ich individuálnych schopností.

Stratégie vyučovania:

Vo výchovnovzdelávacom procese je potrebné individuálne pre každého žiaka citlivo zvážiť výber vhodných metód, foriem, didaktických prostriedkov a pomôcok, vhodnú formu motivácie, optimálnu náročnosť a čas potrebný na vykonanie úlohy, mieru členenia úlohy na jednoduchšie kroky, formu a mieru pomoci, vhodné učebné prostredie s optimálnym množstvom stimulov.

Prevahu používaných metód tvoria:

- motivačné (motivačné rozprávanie, motivačný rozhovor, motivačná demonštrácia, pochvala, povzbudenie a kritika)
- slovné metódy (rozprávanie, vysvetľovanie, riadený rozhovor)
- metódy samostatnej práce
- aktivizujúce metódy vyučovania – praktická aktivita, hra ako metóda
- metódy demonštračné (demonštrácia audio a video záznamu)
- metódy opakovania a precvičovania vedomostí

Učebné zdroje:

- hudobný materiál, DVD, výučbové programy,
- internet, pracovné listy
- detské časopisy, encyklopédie

Hodnotenie predmetu:

Podľa vnútorného systému pravidiel hodnotenia žiaka PŠ s prihliadnutím na mentálne postihnutie a možnosti z toho vyplývajúce. Pri verbálnej forme alebo písomnou formou zisťovať a slovne hodnotiť osvojenie základných poznatkov podľa stanovených kritérií. Pri praktických cvičeniach hodnotiť slovne so stručným komentárom k výkonu žiaka. Hodnotenie slúži ako prostriedok pozitívnej podpory zdravého rozvoja osobnosti žiaka.

Učebné osnovy	
Názov predmetu	Výchova k mravnosti a občianstvu
Časový rozsah výučby	1 hodina týždenne, spolu 33 vyučovacích hodín
Ročník	tretí
Škola	Spojená škola, organizačná zložka Praktická škola, Zimné 465, 053 23 Rudňany
Názov školského vzdelávacieho programu	ŠkVP pre Praktickú školu
Stupeň vzdelania	nižšie stredné odborné vzdelanie
Dĺžka štúdia	3 roky
Forma štúdia	denná
Vyučovací jazyk	slovenský

Charakteristika predmetu:

Predmet výchova k mravnosti a k občianstvu poskytuje žiakom základné vedomosti o podstate a fungovaní demokratickej spoločnosti a o právach a povinnostiach občanov. Základnú orientáciu v právnych predpisoch a normách potrebných v každodennom živote, vytvárať u žiakov základy právneho vedomia a občianskej zodpovednosti.

Ciele:

- prispievať ku kultivácii osobnosti žiaka po stránke mravnej, estetickej a psychickej
- utvárať trvalý záujem žiakov o stále seba kontrolovanie a rozvíjanie individuálnych kvalít
- vytvárať u žiakov základy právneho vedomia a občianskej zodpovednosti
- pochopiť význam slova rodina, vzťahy v rodine, práva a povinnosti jej členov
- pochopiť význam slova škola, vzťahy v škole, práva a povinnosti jej členov
- získavať informácie a pracovať s nimi
- riešiť jednoduché praktické úlohy
- využívať pod vedením učiteľa pc softwery z vhodným učebným programom k danej téme
- vyjadrovať sa, formulovať svoje názory, zaujímať postoje k rôznym skutočnostiam
- vytvárať si predstavu o pojme spoločnosť tak, že poznávajú rodinu a školu ako najbližšie sociálne prostredie, v ktorom žijú a snažia sa pochopiť svoje miesto a vzťah k tomuto prostrediu
- budovať a správne ovplyvňovať vzťahy v rodine, kolektíve, triede, škole
- vyjadrovať svoje pozitívne postoje, empatiu a prosociálnosť

Predmet	Štátny vzdelávací program	Školský vzdelávací program	Spolu
Výchova k mravnosti a občianstvu	1	0	1

Témy a obsah predmetu

Tematický celok	Obsah učiva
Krajina v ktorej žijeme Počet hodín: 15	Štátoprávne usporiadanie našej republiky. Hlavné mesto Slovenska. Štátne symboly. Práva a povinnosti občanov.
Národnostné menšiny Počet hodín: 10	Vzájomné spolužitie, tolerancia. Diskriminácia, rasizmus, xenofóbia... Medziľudské vzťahy. Asertivita. Riešenie konfliktov
Zastupiteľské orgány, orgány miestnej správy, organizácie Počet hodín: 8	Matrika. Osobné doklady. Voľby. Neziskové organizácie: ZPMP... UNICEF- deklarácia práv dieťaťa.
Spolu: 33 hodín	

Medzipredmetové vzťahy:

- aplikáciou poznatkov predmetov všeobecného i odborného vzdelávania
- formou IKT – využívanie edukačných programov

Proces:

Jednotlivé heslá v predmete výchova k mravnosti a občianstvu sú chápané ako rámcový súbor námetov, s ktorým učiteľ môže pracovať tvorivo a samostatne s prihliadnutím na potreby a záujmy žiakov a na ich individuálne osobitosti. Obsah predmetu je zameraný na vytváranie hodnotového a orientačného systému poznatkov žiakov. Učí ich prejavovať svojimi postojmi a skutkami pozitívny vzťah k ľuďom, práci, prírode a spoločenským normám a hodnotám. Pozornosť je venovaná aj rozvoju citovej a vôľovej sféry žiakovej osobnosti. Orientuje žiakov v otázkach ich budúcnosti v rodine, pracovnej skupine a spoločnosti. Jedná sa o zážitkové učenie s veľkým dôrazom na hodnotovú reflexiu a transfer postojov a správania do každodenného života.

Vzdelávanie vedie žiakov k poznaniu silných a slabých stránok svojej osobnosti, vychováva k sebaovládaniu, pozitívnemu hodnoteniu druhých, umeniu hľadať kompromis, chápať a akceptovať ľudí. Žiaci si osvoja pojmy ako je ľudská dôstojnosť, rešpekt a úcta k iným rasám, etnikám a postihnutým. Získajú informácie o rodinnom spoločenstve, súvislostiach medzi hodnotami a mravnými normami, medzi právnymi a mravnými normami. Naučia sa o slobodnom prístupe k informáciám, o funkcii médií ako zdroja zábavy a ponaučenia.

Stratégie vyučovania:

Vo vyučovaní tohto predmetu sa využívajú všetky formy a metódy vyučovania, zvlášť špeciálno-pedagogické, z nich najmä špecifické. Vhodnými špeciálno-pedagogickými metódami a formami práce má učiteľ aktivizovať žiakov, podnecovať rozličné možnosti riešenia úloh naznačením postupu, využívať súťaženie, pochvalu a odmenu. Úlohou učiteľa je

vytvoriť v skupine atmosféru otvorenosti, srdečnosti a dobroprajnosti. Dôležitá je vhodná motivácia činnosti žiakov, aby žiaci pracovali radi. Učiteľ má uprednostňovať samostatnú a skupinovú prácu žiakov (s didaktickými prostriedkami, časopismi, novinami, nahrávkami, IKT), riešenie problémových úloh, rozhovor, písomné riešenie úloh, spoločné návrhy riešenia, a ďalšie aktivizujúce, hlavne inscenačné metódy a postupy. Využívať didaktické hry (situačná metóda, inscenačná metóda, riadený rozhovor, diskusia). V etape nácviku žiaduceho správania v triede možno uplatniť najmä hranie rolí, v ktorých postavy realizujú želané formy správania. V etape prepojenia so životom zadávame úlohy skúmajúce, ako sa žiakom darí uskutočňovať nacvičované spôsobilosti mimo triedy. Využívame aj iné organizačné formy, a to exkurzie, vychádzky, návštevy a besedy s odborníkmi z praxe.

Učebné zdroje:

- učebnice Občianskej výchovy pre ŠZŠ 7.- 9.ročník
- pracovné listy, časopisy, nahrávky, dvd, filmy, internet

Hodnotenie predmetu:

Podľa vnútorného systému pravidiel hodnotenia žiaka PŠ s prihliadnutím na mentálne postihnutie a možnosti z toho vyplývajúce. Pri verbálnej forme alebo písomnou formou zisťovať a slovne hodnotiť osvojenie základných poznatkov podľa stanovených kritérií. Pri praktických cvičeniach hodnotiť slovne so stručným komentárom k výkonu žiaka. Hodnotenie slúži ako prostriedok pozitívnej podpory zdravého rozvoja osobnosti žiaka.

Učebné osnovy	
Názov predmetu	Hudobná výchova
Časový rozsah výučby	1 hodina týždenne, spolu 33 vyučovacích hodín
Ročník	tretí
Škola	Spojená škola, organizačná zložka Praktická škola, Zimné 465, 053 23 Rudňany
Názov školského vzdelávacieho programu	ŠkVP pre Praktickú školu
Stupeň vzdelania	nižšie stredné odborné vzdelanie
Dĺžka štúdia	3 roky
Forma štúdia	denná
Vyučovací jazyk	slovenský

Charakteristika predmetu:

Hudobná výchova vychádza zo spojenia materinskej reči, spevu, pohybu, tanca a ďalších hudobných činností – inštrumentálnej hry, aktívneho počúvania. Je neoddeliteľnou súčasťou výchovy harmonicky rozvinutej osobnosti. Učí žiakov vnímať a prežívať krásu nielen v hudbe, ale aj v iných druhoch umenia. Ciele hudobnej výchovy sú podmienené spoločnými a individuálnymi problémami rozvoja osobnosti žiakov s ohľadom na stupeň mentálneho postihnutia, bezprostrednou fyziologickou pôsobivosťou hudby a možnosťami jej psychoterapeutického pôsobenia.

Vyučovací predmet hudobná výchova vedie žiakov k tomu, aby sa hudba stala súčasťou ich každodenného života. Orientuje žiakov aj v súčasných hudobných žánroch, citlivo ich vedie k tomu, aby sa učili rozlišovať v hudbe kvalitu. Výchovno-vzdelávacie úlohy hudobnej výchovy plnia žiaci v prítlačivo motivovaných hudobných činnostiach - speváckych, inštrumentálnych, pohybových a posluchových. Piesne sa učia spievať kultivovaným hlasom, intonačne a rytmicky správne. Osvojujú si základné poznatky o hudobných nástrojoch, rozlišujú ich podľa zvuku. Aktívne sa oboznamujú s Orffovým inštrumentárom, prípadne s ďalšími hudobnými nástrojmi. Skladby na počúvanie sú vyberané tak, aby boli primerané pre žiakov z hudobnej i obsahovej stránky a prispievali k utváraniu kladného vzťahu k hudbe. V priebehu školského roka sa žiaci oboznámia najmenej so siedmimi skladbami na počúvanie. Pohybové vyjadrenie hudby vychádza zo spontánneho prejavu detí, vedie ku kultivovanému pohybu zladenému s hudbou, rytmom a obsahom skladieb.

Hudobná výchova prispieva aj k formovaniu psychických procesov a vlastností žiakov. Pôsobí na ich pozornosť, predstavivosť, pamäť, výrazne ovplyvňuje sluchové vnímanie a obohacuje citový život žiakov.

Ciele:

- rozvoj hudobnosti žiakov spevom, hrou na jednoduché hudobné nástroje, počúvaním hudby, pohybovým prejavom vychádzajúcim z hudby pri rešpektovaní ich hudobných schopností a zručností
- vytvárať kladný vzťah k hudbe prostredníctvom piesní rôzneho hudobného žánru
- rozvíjať celkovú hudobnosť žiakov, rešpektovať ich individuálne schopnosti, záujmy a špecifiká ich rodinnej a regionálnej hudobnej skúsenosti.
- utvárať a upevňovať v nich hudobné schopnosti a zručnosti, základné estetické skúsenosti

a kultúrne návyky.

- poznávať základné hudobné nástroje.
- využívať orffové nástroje v hudobno – pohybových činnostiach.

Predmet	Štátny vzdelávací program	Školský vzdelávací program	Spolu
Hudobná výchova	1	0	1

Témy a obsah predmetu

Tematický celok	Obsah učiva
Spevácke činnosti Počet hodín: 20	Jednohlasné, dvojhlasné spievanie. Nácvik príležitostných piesní k ročným obdobiam a sviatkom. Odporúčané piesne: Anička dušička, Anička maličká, Bodaj by vás, Čerešničky..., Dedinka v údolí, Išiel Macek do Malacek, Kalinka, Kázala mi mati., Kopala studienku, Láska Bože láska, Na kráľovej holi, Na Orave dobre, Na tej Detve studňa murovaná, Na Trenčianskom moste, Neďaleko od Trenčína, Oči, oči, čierne oči, Páslo dievča pávy, Po valasky od zeme, Pokapala na salaši., Sedemdesiat sukien mala, Z Východnej dievčatá, Krásna, krásna, kde si húsky pásala, Vysoký Jalovec, Jedna ruža, dve ruže, Bodaj by vás vy mládenci, Čie sú to kone, Hej, už sa na tej hore
Hudobné a inštrumentálne činnosti Počet hodín: 3	Inštrumentálne činnosti, vhodné využívanie orffových nástrojov. Rozvíjanie hudobnej tvorivosti. Hudobné rozprávky, krátke inštrumentálne skladby (najmä tance, pochody, uspávanky), ale aj úryvky z iných skladieb.
Hudobno-pohybové činnosti Počet hodín: 5	Ľudové a umelé hudobno-pohybové (tanečné) hry realizované v súlade s hudbou. Krokové variácie realizované v súlade s hudbou. Nácvik základných krokových variácií valčíka a moderného tanca
Počúvanie hudobných ukážok Počet hodín: 5	Hudobné rozprávky, krátke inštrumentálne skladby (najmä tance, pochody, uspávanky), ale aj úryvky z iných skladieb. Zaradenie počúvaných hudobných ukážok do hudobného žánru. Návšteva koncertu.
Spolu: 33 hodín	

Proces:

Výučba hudobnej výchovy smeruje k tomu, aby sa žiaci mohli orientovať v znejúcej hudbe, vnímať a chápať funkciu a komunikačné schopnosti hudby, integrovať a komplexne využívať vokálne, hudobno-pohybové, inštrumentálne a percepčné činnosti spojené v

dramatickom príbehu. V procese výučby sa snažíme aj o rozvoj osobnostných kompetencií, aby žiaci mohli získavať schopnosť empatického a asertívneho správania sa, verbalizovať svoj názor, hudobný zážitok, prejavovať a zvládať svoje emócie.

Smerujeme ich, aby pri preferovaní svojich hudobných záujmov sa správali slušne a kultivovane. Žiaci by mali poznať rozdiel medzi folklórom a súčasnou hudobnou produkciou. Spoznávaním hudby rešpektujú špecifiká, vážia si kultúru svojho národa a iných národov, a prostredníctvom dobre usmerňovanej výchovy hudbou a k hudbe pochopia, že hudobné aktivity sú užšľachtilou formou trávenia voľného času.

V procese výučby sa snažíme u žiakov vzbudiť zvedavosť, záujem, snahu byť lepším podnecovaním záujmu žiakov o kvalitnú hudbu a o ich tvorcov a interpretov poukazovaním na obdivuhodnosť konania niektorých skladateľov a interpretov. Mali by si osvojiť zásady správania sa na koncertoch a slávnostných podujatiach.

Prostredníctvom spoločných hudobných činností a získaných vedomostí pestujeme kompetenciu spolupracovať s druhými, chápať a rešpektovať odlišnosť, osvojiť si pozitívne etnické postoje.

Medzipredmetové vzťahy:

- formou vzťahu k slovenskému jazyku (rečňovanky, vyčítanky, príslovia a porekadlá)
- výtvarná výchova (výtvarné ukážky, ilustrácie...)
- telesná a športová výchova (pohybové hry)

Stratégie vyučovania:

Prevahu tvoria použité metódy:

- motivačné (motivačné rozprávanie, motivačný rozhovor, motivačná demonštrácia, pochvala, povzbudenie a kritika)
- slovné metódy (rozprávanie, vysvetľovanie)
- metóda imitačná – napodobňovanie podľa počutia
- praktické metódy v podobe hudobných činností
- metóda sprostredkovania hudobných poznatkov a hudby učiteľom a v interakcii učiteľ – žiak
- hra ako metóda
- metódy demonštračné (demonštrácia akustického záznamu)
- metódy opakovania a precvičovania
- špecifické metódy: intonačná metóda s použitím relatívnej solmizácie, imitačná a kombinovaná metóda osvojovania piesní, riadené objavovanie hudby, informačno-receptívna metóda, improvizácia.

Učebné zdroje:

- učebnice hudobnej výchovy pre ŠZŠ, hudobný materiál, DVD, vyučovacie programy, hudobné nástroje, internet

Hodnotenie predmetu:

Podľa vnútorného systému pravidiel hodnotenia žiaka PŠ s prihliadnutím na mentálne postihnutie a možnosti z toho vyplývajúce. Pri verbálnej forme alebo písomnou formou zisťovať a slovne hodnotiť osvojenie základných poznatkov podľa stanovených kritérií. Pri praktických cvičeniach hodnotiť slovne so stručným komentárom k výkonu žiaka. Hodnotenie slúži ako prostriedok pozitívnej podpory zdravého rozvoja osobnosti žiaka.

Učebné osnovy	
Názov predmetu	Výtvarná výchova
Časový rozsah výučby	1 hodina týždenne, spolu 33 vyučovacích hodín
Ročník	tretí
Škola	Spojená škola, organizačná zložka Praktická škola, Zimné 465, 053 23 Rudňany
Názov školského vzdelávacieho programu	ŠkVP pre Praktickú školu
Stupeň vzdelania	nižšie stredné odborné vzdelanie
Dĺžka štúdia	3 roky
Forma štúdia	denná
Vyučovací jazyk	slovenský

Charakteristika predmetu:

Výtvarné činnosti pomáhajú žiakom uvedomovať si výtvarné hodnoty najbližšieho okolia, domova i okolitého sveta, v ktorom sa pohybujú. K zoznamovaniu s výtvarným umením využíva učiteľ regionálne objekty a exponáty, ktoré sú žiakom blízke. Tak poznávajú umelecké hodnoty prostredníctvom známych objektov. Žiaci sa učia pozeráť okolo seba a všímať si veci, ktorým by inak nevenovali pozornosť.

Hlavným cieľom výtvarnej výchovy je využiť esteticko-výchovný charakter predmetu, čo znamená prebúdanie a formovanie estetického vzťahu žiaka s mentálnym postihnutím ku skutočnosti prostredníctvom výtvarných aktivít a výtvarného umenia. Estetické zážitky a tvorivé činnosti prispievajú k postupnému zlepšovaniu psychomotorického stavu žiakov, k vyrovnávaniu ich disharmonického rozvoja a celkovej rehabilitácii umožňujúcej úspešné zaradenie do praktického života. Výtvarná výchova vzhľadom na jej rozmanité pôsobenia na motoriku a psychiku žiakov s mentálnym postihnutím je aj v praktickej škole nezastupiteľná. Má široký záber medzipredmetových vzťahov, v rozvoji citovej výchovy a veľkou mierou prispieva k celkovej rehabilitácii žiakov. Vhodné je využiť možnosti terapeutického pôsobenia predmetu s použitím relaxačných činností spätých s emocionálnym prežívaním žiakov.

Ciele:

- rozvíjať u žiakov povedomie vlastnej kultúrnej identity, jeho vlastné kultúrnohistorické vedomie, schopnosť rešpektovať a tolerovať hodnoty iných kultúr
- vyjadrovať svoje estetické zážitky z vnímania umeleckých diel, chápať význam, estetickéj činnosti v každodennom živote, chápať význam umenia v živote jednotlivca a spoločnosti
- získať poznatky o súčasnej výtvarnej tvorbe
- vyjadriť svoje estetické zážitky z vnímaného umeleckého diela
- rozvíjať záujem o kultúrne dedičstvo svojho regiónu, národa a štátu
- učiť chápať význam kultúrnych a umeleckých pamiatok
- získať vedomosti o súčasnej umeleckej tvorbe a kultúre

Predmet	Štátny vzdelávací program	Školský vzdelávací program	Spolu
Výtvarná výchova	1	0	1

Témy a obsah predmetu

Tematický celok	Obsah učiva
Výtvarné a technické osvojovanie skutočnosti Počet hodín: 18	Kresba, maľba, grafika, koláž, kombinované techniky, tematické práce. Vyjadrenie vlastných predstáv rôznymi výtvarnými prostriedkami. Vyjadrenie priestoru. Rozvíjanie fantázie a predstáv. Motív krajiny – blízke okolie školy, tiché zákutia ulíc a parkov... Rozlišovanie výtvarných techník. Výtvarné techniky: kresba, grafika (tlač z výšky, tlač z hĺbky – suchá ihla, sadroryt, linoryt),... Výtvarný materiál: volíme podľa výberu výtvarnej techniky
Experimentovanie a práca s výtvarnými prostriedkami Počet hodín: 10	Dekoratívne práce z papiera, textilu, prírodnín a rôzne koláže. Prehlbovanie poznatkov žiakov o zákonitostiach úžitkového umenia, výtvarnej výrobe prostredníctvom dekoratívnych prác a výtvarných činností spojených s experimentovaním. Modelovanie plastelínou, moduritom a organizácia priestoru. Štúdia krajiny. Výtvarné stvárnenie prírody v rôznom ročnom období. Výtvarné techniky: využívame širokú paletu výtvarných techník podľa záujmu a zručnosti žiakov; Výtvarný materiál: volíme podľa výberu výtvarnej techniky, využitie rôznych odpadových materiálov a farieb.
Výtvarné umenie a životné prostredie, ilustrácie Počet hodín: 5	Poznávanie umenia cez umelecké reprodukcie, filmy, fotografie. Poznať výtvarné umenie, najznámejších maliarov, výtvarné žánre. Odporúčané činnosti: kresba, maľba, grafika, koláž, kombinované techniky, priestorové vytváranie... Výtvarná hodnota úžitkového umenia. Umelecké výstavy, návšteva galérie. Poznať rozdielnosti architektúry (moderná, historická, ľudová)..
Spolu: 33 hodín	

Proces:

V predmete výtvarná výchova realizujeme rozličné tvorivé, výtvarné činnosti, podnecujeme tvorivé vnímanie, estetické hodnotenie umenia, ktoré žiaka kultivujú. Obsah je rámcový, voľne koncipovaný tak, aby umožnil prirodzený rozvoj kultúrnych a výtvarných činností. Predmet je zameraný prakticky aj teoreticky. Rozvíja hlavne zručnosti v práci s umeleckými prostriedkami. Vyjadrovacie procesy zapájajú mimo racionálne (zmyslové, citové, motorické) zložky, spolu s predstavivosťou a fantáziou. Od žiaka sa očakávajú najmä jeho autentické riešenia úloh.

Na vystihnutie prostredia volíme typické predmety a tvary, ktoré učíme žiakov zjednodušovať do grafickej podoby. Uprednostňujeme vlastné kompozičné riešenia žiakov, vyhýbame sa vnucovaniu vlastných predstáv. Vhodnými formami a metódami práce upozorňujeme na jednotu informačnej a výtvarno-estetickú funkciu grafiky. Odporúčame zaradiť aj grafické operácie na počítači: typograficko-textové, s kresliacimi a maliarskymi

nástrojmi (ceruza, guma, štetec, pečiatka, označenie výberu, základné filtre).

Výučba smeruje k tomu, aby žiaci mohli získavať informácie a vedieť pracovať s nimi a využívať kreativitu pri nadobúdaní praktických zručností.

Medzipredmetové vzťahy:

- aplikáciou poznatkov predmetov všeobecného i odborného vzdelávania (matematika – geometria, SJ - rozprávky, ...)
- formou IKT – využívanie edukačných programov, grafický editor

Stratégie vyučovania:

- motivačné (motivačné rozprávanie, motivačný rozhovor, pochvala, povzbudenie)
- vysvetľovanie, rozhovor
- metódy samostatnej práce, individuálny prístup, práca v skupinách
- metóda precvičovania
- zmiešané metódy vyučovania – skupinová práca
- exkurzie, výstavy
- vychádzky

Učebné zdroje:

- čítanky, rozprávkové knihy,
- časopisy, iná vhodná literatúra o umení,
- PC, internet.

Hodnotenie predmetu:

Podľa vnútorného systému pravidiel hodnotenia žiaka PŠ s prihliadnutím na mentálne postihnutie a možnosti z toho vyplývajúce. Pri verbálnej forme zisťovať a slovne hodnotiť osvojenie základných poznatkov podľa stanovených kritérií. Pri praktických cvičeniach hodnotiť slovne so stručným komentárom k výkonu žiaka. Hodnotenie slúži ako prostriedok pozitívnej podpory zdravého rozvoja osobnosti žiaka.

Učebné osnovy	
Názov predmetu	Telesná a športová výchova
Časový rozsah výučby	2 hodiny týždenne, spolu 66 vyučovacích hodín
Ročník	tretí
Škola	Spojená škola, organizačná zložka Praktická škola, Zimné 465, 053 23 Rudňany
Názov školského vzdelávacieho programu	ŠkVP pre Praktickú školu
Stupeň vzdelania	nižšie stredné odborné vzdelanie
Dĺžka štúdia	3 roky
Forma štúdia	denná
Vyučovací jazyk	slovenský

Charakteristika predmetu:

Telesná a športová výchova prispieva k pohybovému a športovému rozvoju žiakov, k zdravému a kultúrnemu životu. Charakteristickým znakom sú praktické skúsenosti vedúce k rozvoju pohybových schopností, zlepšeniu pohybovej výkonnosti žiaka, k získaniu základov športov. Vytvára vzťah k pravidelnej pohybovej činnosti, ako nevyhnutného základu zdravého životného štýlu. Poskytuje základné informácie o biologických, fyzických a sociálnych základoch zdravého životného štýlu. Žiak si v ňom rozvíja schopnosti a osvojuje vedomosti, zručnosti a návyky, ktoré sú súčasťou zdravého životného štýlu nielen počas školskej dochádzky, ale i v dospelosti. Osvojí si zručnosti a návyky na efektívne využitie voľného času a zároveň vedomosti o zdravotnom účinku osvojených zručností a návykov.

Ciele:

- prostredníctvom pohybových aktivít podporiť socializáciu každého žiaka v rámci jeho individuálnych možností
- napomáhať k optimálnemu rozvoju funkcií organizmu a upevneniu zdravia
- zdokonaľiť pohybovú kultúru pri dodržiavaní individuálnych možností žiaka
- rozvíjať kondičné a koordinačné schopnosti na primeranej úrovni
- zvyšovať pohybovú gramotnosť, zdatnosť
- upevniť pozitívny vzťah k pohybovým aktivitám

Predmet	Štátny vzdelávací program	Školský vzdelávací program	Spolu
Telesná a športová výchova	2	0	2

Témy a obsah predmetu

Tematický celok	Obsah učiva
Poznatky, návyky Počet hodín: 3	Organizácia jednoduchých cvičení a hier, bezpečnosť pri cvičení.
Prípravné, kondičné, kompenzačné a relaxačné	Cvičenie bez náradia (preťahovacie, dynamické, dychové, uvoľňovacie, vytrvalostné, obratnostné, pohyblivostné,

cvičenia Počet hodín: 6	kompenzačné, relaxačné) Cvičenie s náradím (s krátkym a dlhým švihadlom, s krátkou palicou, s ľahkými loptami, s plnými loptami, obručou, so šatkou)
Gymnastika, rytmická gymnastika a tanec Počet hodín: 10	Základné akrobatické cvičenia: Kotúl vpred a vzad a jeho obmeny. Preskoky – preskok lavičky. Skákanie cez švihadlo. Prípravné cvičenie pre nácvik gymnastického odrazu z trampolíny, skoky odrazom znožmo z trampolíny. Lavička - chôdza, rovnovážne polohy, obraty, jednoduché väzby. Rytmizované pohyby a zmeny polôh i s obmenou. Tvorivé vyjadrenie hudby /vyjadrenie hudby, rytmu vlastnou predstavou pohybov/. Základné tance: valčík. Diskotance.
Drobné pohybové hry Počet hodín: 4	Pohybové hry pre rozvoj základných spôsobov lokomócie. Pohybové hry pre rozvoj obratnosti a pohyblivosti. Pohyblivé hry bežecké, loptové, súťažné. Pohybové hry gymnastické, atletické.
Športové hry Počet hodín: 13	Futbal. Vybíjaná. Prehadzovaná. Volejbal. Hráčska činnosť jednotlivca, hráčska kombinácia. Zápas podľa zjednodušených pravidiel.
Atletika Počet hodín: 10	Bežecká abeceda - prípravné cvičenia. Štart polovysoký, nízky. Beh – 30, 60m, vytrvalostný, beh striedavý s chôdzou. Skoky do diaľky s rozbehom. Hod loptičkou alebo granátom z miesta.
Turistika a pobyt v prírode Počet hodín: 7	Príprava výletu, turistická výstroj a výzbroj, stravovanie na výlete, správanie sa v prírode. Výlet s pochodom cca 4 km.
Sánkovanie Počet hodín: 3	Ťahanie sánok, výstup so sánkami. Spúšťanie, brzdenie a prechádzanie terénnych nerovností na sánkach.
Netradičné športy a činnosti vhodné pre rodinnú pohybovú činnosť Počet hodín: 10	Stolný tenis. Bedminton. Hokejbal. Kolky.
Spolu: 66 hodín	

Medzipredmetové vzťahy:

- aplikáciou poznatkov predmetov všeobecného i odborného vzdelávania (matematika – jednotky dĺžky, SJ - rozprávky, ...)
- formou IKT – využívanie internetu

Proces:

Úlohou každého učiteľa telesnej a športovej výchovy je, aby vychádzajúc z hlavných cieľov s prihliadnutím na rozvoj kompetencií žiakov, na ich vývin, predpoklady, záujmy a

podmienky školy vypracoval sám programy vyučovania telesnej výchovy pre jednotlivé skupiny žiakov. Predmet je členený do tematických celkov, tvorí otvorený systém poznatkov, pravidiel, zásad, pohybových úkonov, operácií, činností ap., ktoré sa účelovo vyberajú z obsahu telesnej kultúry, ale i iných oblastí v záujme dosiahnutia vyššie uvedených cieľov, rešpektovaním zásad primeranosti a vzostupnosti obsahu. Učiteľ vyberá učivo podľa náročnosti na základe konkrétnych podmienok školy a skutočných možností úrovne zdravia a záujmu žiakov. Výučba smeruje k tomu, aby žiak poznal základné pohybové činnosti, význam telesnej aktivity a pohybu pre zdravý telesný rozvoj, správal sa podľa pravidiel fair-play. Základnou organizačnou formou je 45 minútová vyučovacia hodina telesnej a športovej výchovy. Zúčastňujú sa jej všetci žiaci s prihliadnutím na zdravotné obmedzenia. Žiak môže byť oslobodený od účasti na vyučovaní telesnej a športovej výchovy iba na návrh lekára. Bezpečnosť pri vyučovaní zabezpečuje učiteľ svojou prítomnosťou po celý čas vyučovacej hodiny, dôsledným uplatňovaním obsahu učebných osnov, premyslenou a účelnou organizáciou práce, používaním adekvátnych vyučovacích metód a foriem, vydávaním presných a zreteľných povelov na riadenie činnosti, vysvetľovaním a dôsledným uplatňovaním zásad bezpečnosti pri práci v rôznych podmienkach telovýchovného procesu, sústavným overovaním bezpečnosti a funkčnosti náradia pred jeho používaním a zreteľným označením poškodeného náradia a náradia nezodpovedajúceho technickým normám. Ak nastane úraz, okamžite poskytnete učiteľ prvú predlekársku pomoc, zabezpečíte lekárske ošetrenie, oznámenie rodičom a napíše záznam o úraze.

Stratégie vyučovania:

všeobecné vyučovacie metódy:

- metódy oboznámenia s cvičením : metóda ukážky- demonštrácie, metóda slovného opisu – vysvetľovania
- metódy nácviku: komplexný postup, analyticko – syntetický postup, zmiešaný postup
- metóda výcviku
- metóda opakovania
- metóda intervalového tréningu
- metóda súťaženia

špecifické vyučovacie metódy:

- kompenzačné metódy
- rehabilitačné metódy
- metóda pohybového kontrastu
- metóda imitačných cvičení
- metóda pasívneho pohybu
- motivačné metódy

Učebné zdroje :

literatúra, encyklopédie, časopisy, odborná literatúra
materiálno- technické a didaktické prostriedky, telovýchovné náradie a náčinie,
videonahrávka telovýchovných prvkov a techniky športových hier.
využitie PC- internet, využívanie špeciálnych miestností

Hodnotenie predmetu:

Podľa vnútorného systému pravidiel hodnotenia žiaka PŠ s prihliadnutím na mentálne postihnutie a možnosti z toho vyplývajúce. Pri verbálnej forme zisťovať a slovne hodnotiť osvojenie základných poznatkov podľa stanovených kritérií. Pri praktických cvičeniach hodnotiť slovne so stručným komentárom k výkonu žiaka. Hodnotenie slúži ako prostriedok pozitívnej podpory zdravého rozvoja osobnosti žiaka.

Učebné osnovy	
Názov predmetu	Rodinná výchova
Časový rozsah výučby	1 hodina týždenne, spolu 33 vyučovacích hodín
Ročník	tretí
Škola	Spojená škola, organizačná zložka Praktická škola, Zimné 465, 053 23 Rudňany
Názov školského vzdelávacieho programu	ŠkVP pre Praktickú školu
Stupeň vzdelania	nižšie stredné odborné vzdelanie
Dĺžka štúdia	3 roky
Forma štúdia	denná
Vyučovací jazyk	slovenský

Charakteristika predmetu:

Vyučovací predmet rodinná výchova vychádza z výchovy k zdravému životnému štýlu a zodpovednému prístupu k jednotlivým úlohám v rodine. Jeho úlohou je oboznámiť žiakov s fungovaním rodiny, s úlohami jej jednotlivých členov, predstaviť základné funkcie rodiny. Umožňuje získať zručnosti potrebné pre život. Predpokladom je využitie netradičných foriem vyučovania, uplatnenie praktických činností, situačných hier, ako aj vlastnej skúsenosti žiakov. Obsah vyučovacieho predmetu rodinná výchova je členený do tematických celkov. Jednotlivé heslá v predmete sú chápané ako rámcový súbor námetov, s ktorým učiteľ môže pracovať tvorivo a samostatne s prihliadnutím na potreby a záujmy žiakov a na ich individuálne osobitosti.

Ciele:

- pripraviť žiakov na život v rodine
- oboznámiť žiakov s úlohou manželov, manželiek, matiek a otcov
- poskytnúť základné vedomosti a zručnosti potrebné pre rodinný život
- naučiť žiakov zodpovednosti za seba, ale aj za ostatných členov rodiny

Predmet	Štátny vzdelávací program	Školský vzdelávací program	Spolu
Rodinná výchova	1	0	1

Témy a obsah predmetu

Tematický celok	Obsah učiva
Rodina – domov Počet hodín: 5	Pojem rodina, domov, príbuzní. Rodinný rozpočet. Bývanie, byt, dom. Návšteva pošty. Návšteva obecného úradu.
Manželstvo Počet hodín: 7	Úloha a cieľ manželstva. Vzájomné vzťahy ženy a muža – citové, sexuálne Postavenie ženy a muža v manželstve – vzájomná pomoc, rešpektovanie záujmov, spolupráca ako predpoklad usporiadaného rodinného života.

	Práva a povinnosti manželov. Problematika generačného spolužitia. Zásady spoločného bývania a hospodárenia s rodičmi, vzájomná ohľadupnosť, slušné správanie, najčastejšie konflikty, ich príčiny a riešenia.
Rodičovstvo, príchod dieťaťa do rodiny Počet hodín: 8	Rola otca, matky. Oplodnenie, tehotenstvo, správna životospráva tehotnej ženy. Narodenie dieťaťa. Starostlivosť o novorodenca a dojča, výživa, význam kojenia. Režim dňa. Príchod dieťaťa do rodiny, zmeny v živote rodiny, pomoc matke, pomoc prarodičov, problémy ekonomické, nároky dieťaťa na bývanie, výbavička.
Dieťa v rodine Počet hodín: 4	Psychomotorický vývin dieťaťa – jednotlivé obdobia Formovanie osobnosti dieťaťa Výber hraného filmu k danej problematike. Beseda k filmu.
Vzťahy rodičov a detí Počet hodín: 3	Komunikácia medzi rodičmi a deťmi. Pochvaly a tresty. Riešenie a predchádzanie problémom.
Choré dieťa a dieťa s postihnutím Počet hodín: 6	Bežné žné ochorenia dieťaťa. Najčastejšie detské choroby a ich príznaky. Význam hygienických návykov. Starostlivosť o dieťa s postihnutím. Druhy postihnutia. Výchova dieťaťa s postihnutím.
Spolu: 33 hodín	

Medzipredmetové vzťahy:

- aplikáciou poznatkov predmetov všeobecného i odborného vzdelávania (SJ - rozprávky, domáce práce a údržba domácnosti...)
- formou IKT – využívanie internetu

Proces:

Výučba smeruje k tomu, aby žiaci mohli pochopiť význam slova rodina, vzťahy v rodine, práva a povinnosti jej členov, pochopiť význam slov manželstvo, rodičovstvo, riešiť problémy, vyjadriť svoj názor a vytvárať ho, komplexne využívať nadobudnuté vedomosti a činnosti v medziľudských vzťahoch, formulovať a klásť otázky, zapájať sa do riešenia problémov. Rozvíja aj osobnostné kompetencie, aby žiaci mohli formulovať svoje názory, zaujímať postoje k rôznym skutočnostiam, zodpovedne sa rozhodovať a cieľavedome riadiť vlastný život, vytvárať si predstavu o pojme spoločnosť tak, že poznávajú rodinu ako najbližšie sociálne prostredie, v ktorom žijú a snažia sa pochopiť svoje miesto a vzťah k tomuto prostrediu, budovať a správne ovplyvňovať vzťahy v rodine.

Stratégie vyučovania:

Žiakom je potrebné umožniť na hodinách rodinnej výchovy hľadanie, objavovanie, prežívanie, kritické postoje i zodpovednosť. Vyučovacia hodina rozvíja praktické vedomosti a zručnosti. Využíva frontálnu, skupinovú aj individuálnu formu vyučovania, aby si žiak osvojil poznatky prirodzene a ľahko v činnostiach primeraným jeho postihnutiu. Informačno-receptívnu metódu (výklad a prednášku) používať iba tam, kde je potrebné žiakom objasniť zložitejšie otázky, časti učiva v osnovách (právna, ekonomická problematika). K najefektívnejším metódam vyučovania rodinnej výchovy patria didaktické hry (situačná metóda, inscenačná metóda). Z ostatných metód je vhodné využívať riadený rozhovor, samostatnú prácu žiakov a besedy. Formy vyučovania – vhodné využiť aj iné organizačné formy, a to exkurzie, vychádzky, návštevy a besedy s odborníkmi z praxe.

Učebné zdroje:

Učebnice, odborné noviny a časopisy, didaktické pomôcky, počítačová technika, internet.

Hodnotenie predmetu:

Podľa vnútorného systému pravidiel hodnotenia žiaka PŠ s prihliadnutím na mentálne postihnutie a možnosti z toho vyplývajúce. Pri verbálnej a písomnej forme zisťovať a slovne hodnotiť osvojenie základných poznatkov podľa stanovených kritérií. Pri praktických cvičeniach hodnotiť slovne so stručným komentárom k výkonu žiaka. Hodnotenie slúži ako prostriedok pozitívnej podpory zdravého rozvoja osobnosti žiaka.

Učebné osnovy	
Názov predmetu	Zdravotná výchova
Časový rozsah výučby	2 hodiny týždenne, spolu 66 vyučovacích hodín
Ročník	tretí
Škola	Spojená škola, organizačná zložka Praktická škola, Zimné 465, 053 23 Rudňany
Názov školského vzdelávacieho programu	ŠkVP pre Praktickú školu
Stupeň vzdelania	nižšie stredné odborné vzdelanie
Dĺžka štúdia	3 roky
Forma štúdia	denná
Vyučovací jazyk	slovenský

Charakteristika predmetu:

Predmet zdravotná výchova prispieva k zdravému životnému štýlu, k ochrane vlastného zdravia a zdravia ostatných členov rodiny. Charakteristickým znakom sú praktické skúsenosti vedúce k zlepšeniu a zachovaniu zdravia. Nácvik poskytovania prvej pomoci. Poukázať na rôzne druhy drogových závislostí a ich negatívny vplyv na zdravie.

Ciele:

- poznať vlastné telo
- vytvoriť správny vzťah k ochrane osobného zdravia a zdravia ostatných členov rodiny
- poznať princípy správnej životosprávy a vhodného stravovania
- naučiť sa praktické zručnosti pri základných hygienických úkonoch
- naučiť sa poskytnúť prvú pomoc pri poraneniach a zabezpečiť pomoc

Predmet	Štátny vzdelávací program	Školský vzdelávací program	Spolu
Zdravotná výchova	2	0	2

Témy a obsah predmetu

Tematický celok	Obsah učiva
Opakovanie učiva z 1. a 2. roč. Počet hodín: 8	Oporná sústava. Pohybová sústava. Dýchacia sústava. Tráviaca sústava. Sústava krvného obehu. Vylučovacia sústava.
Zmyslové orgány Počet hodín: 20	Rozdelenie zmyslových orgánov. Zrak, sluch, čuch, chuť, hmat. Jedinec so zmyslovým postihnutím. Oko - stavba oka, ako vidíme. Poruchy a choroby zrak, prevencia. Očné ochorenia: jačmeň, zápal spojoviek, smietka v oku. Kompenzačné a ochranné pomôcky: okuliare, kontaktné šošovky (krátkozrakosť, ďalekozrakosť, slnečné

	<p>okuliare.). Svet nevidiacich.</p> <p>Ucho - stavba ucha, ako počujeme. Význam ústroja rovnováhy. Poruchy sluchu, prevencia. Vonkajšie ucho – čistenie zvukovodu. Stredné ucho – zápal stredného ucha. Vnútorne ucho – porucha rovnováhy.</p> <p>Nos – stavba, ako vnímame čuchom. Čím sa čuch otupí. Krvácanie z nosa – prvá pomoc.</p> <p>Jazyk - ako vnímame chute, kedy strácame chuť. Popálenie jazyka jedlom, primrznutý jazyk.</p> <p>Koža: Vnímanie dotyku, tlaku, tepla, chladu a bolesti. Uloženie zmyslových ústrojov. Hmat u nevidiacich. Zásady hygieny kože a kožných útvarov. Mechanické poranenia kože (odreniny, škrabance) a ich ošetrovanie. Zásady prvej pomoci pri: obarení kože, popáleninách, spálení slnkom, omrzlinách, chemickom poranení kože (poleptanie). Kožné ochorenia – svrab, voš.</p>
<p>Nervová sústava Počet hodín: 20</p>	<p>Funkcia nervovej sústavy. Orgány nervovej sústavy. Mozog. Detská mozgová obrna. Zápal mozgových blán. Miecha. Prerušenie miechy – ochrnutie.</p> <p>Nervy. Nervová činnosť. Reflexy. Myslenie. Jediniec s mentálnym postihnutím</p> <p>Duševná hygiena. Masáž a relaxačné cvičenia.</p> <p>Úrazy a prvá pomoc: šok, bezvedomie, pád z výšky, otras mozgu.</p> <p>Poruchy nervovej sústavy - vrodené a získané. Drogová závislosť a jej následky.</p>
<p>Rozmnožovacia sústava Počet hodín: 18</p>	<p>Zmysel a funkcia rozmnožovania. Pohlavné orgány ženy. Menštruácia a cyklus. Pohlavné orgány muža.</p> <p>Vznik nového jedinca. Oplodnenie vajíčka a jeho vývin v tele matky. Telesný a duševný vývin dieťaťa po narodení. Jednotlivé obdobia života človeka.</p> <p>Osobná hygiena muža a ženy.</p> <p>Antikoncepčia – ochrana pred počatím. Pohlavné choroby. Neplánované rodičovstvo.</p> <p>Prednáška – sexuálna výchova.</p>
<p>Spolu: 66 hodín</p>	

Medzipredmetové vzťahy:

- aplikáciou poznatkov predmetov všeobecného i odborného vzdelávania (SJ - rozprávky, ... Výchova k mravnosti a občianstvu, Rodinná výchova,)
- prierezové témy (environmentálna výchova...)

Proces:

Pri vyučovacom procese je potrebné rešpektovať pedagogické zásady názornosti, primeranosti, postupnosti, trvalosti a spojenia teórie s praxou. V súlade s charakterom učiva

učiteľ tvorivo využíva všetky progresívne vyučovacie metódy, dostupnú didaktickú techniku a pomôcky, správnu terminológiu a platné názvoslovie. Učivo je členené do tematických celkov. Tvorí systém poznatkov, pravidiel, zásad nevyhnutných na zachovanie zdravia. Učiteľ so žiakmi pracuje tvorivo s prihliadnutím na záujmy a individuálne schopnosti žiakov. Vyučovanie smeruje k tomu aby žiaci dokázali:

- vnímať a rozlišovať stav zdravia a choroby,
- aplikovať zásady prvej pomoci pri ošetrovaní drobných poranení,
- získať spôsobilosti (na elementárnej úrovni) pomôcť druhým pri úraze alebo ochorení,
- privolať pomoc v situáciách ohrozujúcich jeho vlastné zdravie alebo zdravie iných,
- uplatňovať zásady hygieny vo vzťahu k vlastnému telu,
- vážiť si zdravie a vnímať ho ako hodnotu,
- pochopiť súvislosť medzi hygienou a predchádzaniu šírenia chorôb,
- pochopiť význam prevencie, zdravej výživy, duševnej hygieny, telesnej a pohybovej aktivity pre organizmus a zdravie človeka,
- uvedomiť, že starostlivosť o zdravie je celoživotný proces,
- rozvíjať aktívny záujem o pozitívny vzťah k otázkam zdravotnej výchovy z hľadiska zodpovednosti za zdravie, etiky a humanity – darcovstvo krvi a pod.

Stratégie vyučovania:

Prevládajúcou formou vyučovacieho predmetu je aktívna starostlivosť o zdravie, praktické cvičenia, besedy a návštevy zdravotných zariadení.

Metódy: výkladovo-ilustratívna (osvojovanie hotového informovania), reprodukčná (osvojovanie spôsobu činnosti napodobovaním), výkladovo-problémová (osvojovanie zdôvodňovaného informovania), heuristická (osvojovanie skúsenosti z tvorivej činnosti etapovitým riešením problému), výskumná (osvojovanie skúseností z tvorivej činnosti samostatným riešením problému), motivačný rozhovor, metóda kladenia otázok, simulácia, práca s pracovným listom, demonštrácia, metóda dynamickej projekcie, pozorovanie, praktická činnosť, didaktické hry.

Formy: individuálna, skupinová a tímová práca žiakov, konzultácie s vyučujúcim, diskusie, vychádzky, exkurzie, návšteva a besedy s odborníkmi.

Učebné zdroje:

Učebnica prírodopisu 8.r. ŠZŠ, odborná literatúra, časopisy, internet, inštruktážne videá (Bol raz jeden život...)

Hodnotenie predmetu:

Podľa vnútorného systému pravidiel hodnotenia žiaka PŠ s prihliadnutím na mentálne postihnutie a možnosti z toho vyplývajúce. Pri verbálnej a písomnej forme zisťovať a slovne hodnotiť osvojenie základných poznatkov podľa stanovených kritérií. Pri praktických cvičeniach hodnotiť slovne so stručným komentárom k výkonu žiaka. Hodnotenie slúži ako prostriedok pozitívnej podpory zdravého rozvoja osobnosti žiaka.

Učebné osnovy	
Názov predmetu	Ručné práce a šitie
Časový rozsah výučby	5 hodín týždenne, spolu 165 vyučovacích hodín
Ročník	tretí
Škola	Spojená škola, organizačná zložka Praktická škola, Zimné 465, 053 23 Rudňany
Názov školského vzdelávacieho programu	ŠkVP pre Praktickú školu
Stupeň vzdelania	nižšie stredné odborné vzdelanie
Dĺžka štúdia	3 roky
Forma štúdia	denná
Vyučovací jazyk	slovenský

Charakteristika predmetu:

Predmet ručné práce a šitie je v našej PŠ profilujúcim predmetom. V rámci odbornopráctických predmetov z dôvodu splnenia špecifických cieľov zamerania PŠ na predmet Ručné práce a šitie sme navýšili 4 vyučovacie hodiny v rámci disponibilných hodín a 5 vyučovacích hodín v rámci voliteľného predmetu, aby došlo k prepojeniu nadobudnutých vedomostí teórie predmetu s praktickým nadobudnutím zručností ručných prác a šitia vhladom na materiálne podmienky školy a využitie dielni a strojov zriadených školou.

Učivo predmetu ručné práce a šitie má poskytnúť žiakom základné vedomosti a zručnosti z oblasti odievania a módy, ručných prác a údržby odevov, ako aj jednoduchého šitia. Oboznámiť žiakov so základnými poznatkami o odevných materiáloch. Obsah a rozsah učiva v jednotlivých blokoch je zosúladený so špecifickými požiadavkami používaných materiálov a zariadení. Úlohou predmetu je zoznámiť sa so základmi rôznych techník ručných prác, materiálov a zariadení používaných pri ručnom zhotovení textilných výrobkov. Obsah a rozsah učiva spočíva v poskytovaní komplexných odborných teoretických vedomostí potrebných na ovládanie činností spojených s praktickou výučbou a v upevňovaní základných vedomostí ako aj v rozvíjaní schopností aplikovať vedomosti a odbornú zručnosť z iných predmetov.

Cieľom predmetu je zároveň poskytnúť žiakom schopnosť aplikovať základné odborné vedomosti do praxe. Praktická príprava rozvíja u žiakov odborné zručnosti potrebné pre pomocné pracovné činnosti. Žiaci sa prakticky oboznamujú so základnými technickými a technologickými postupmi, zoznámia sa s povinnosťami pracovníka, osvojujú si pracovné návyky a plnenie pracovných povinností. V praxi si osvoja jednoduché a nenáročné pracovné postupy a technológie, naučia sa zaobchádzať s jednoduchými strojovými zariadeniami a s ich čistením a údržbou, prácou s nástrojmi a ich udržiavanie. Osvoja si pracovné návyky dodržiavania pracovnej disciplíny, poriadku na pracovisku, dodržiavanie ochrany pred úrazmi a používanie ochranných prostriedkov. Osvoja si udržiavanie žiaducej hygieny pracoviska, hospodárne využívanie zverených prostriedkov a vytváranie dobrých pracovných vzťahov.

Ciele:

- poznať základné technologické postupy ručných prác a ich správne dodržiavanie
- pomenovať ručné stehy a švy, popísať ich zhotovenie,
- popísať spôsob spracovania textilného materiálu ručnými technikami (vyšívanie, ručné šitie, pletenie, tkanie, makramé, batikovanie, háčkovanie.),

- oboznámiť sa s pracovnými prostriedkami a zásadami organizácie práce
- oboznámiť sa s pravidlami bezpečnej a hygienicky bezchybnej práce
- oboznámiť sa so zásadami bezpečnosti práce pri ručnom spracovaní materiálu a pri práci s náradím a nástrojmi používaných pri ručnom spracovaní materiálu
- schopnosť aplikovať vedomosti a odbornú zručnosť z iných predmetov
- používať vhodné odborné názvoslovie
- aplikovať získané vedomosti z teoretickej prípravy do praxe,
- demonštrovať ručné a strojové šitie s použitím rôznych stehov,
- demonštrovať spracovanie textilného materiálu jednoduchšími ručnými technikami (vyšívanie, ručné šitie, pletenie, tkanie, makramé, batikovanie, háčkovanie.),
- čítať nenáročnú technickú dokumentáciu s pomocou a podľa nej zhotovovať výrobok v uspokojivej kvalite,
- pracovať na jednoihlovom šijacom stroji, obnitkovacom stroji a špeciálnom stroji s krytým stehom, bielizňovom dierkovacom stroji podľa individuálnych schopností žiaka,
- vykonať operácie s medzioperačným žehlením,
- vykonať dokončovacie práce výrobku (ošetrovanie, žehlenie, skladovanie výrobkov),
- uplatňovať zásady a opatrenia súvisiace s problematikou bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci, hygieny práce a pracovného prostredia, protipožiarnej ochrany a predpisy z oblasti ochrany a tvorby životného prostredia,
- vykonať jednoduché a nenáročné pracovné postupy,
- ovládať používanie jednoduchých strojových zariadení,
- vykonať menej náročnú a jednoduchú údržbu používaných strojov a zariadení, nástrojov a pracovných pomôcok,
- používať ochranné pracovné pomôcky pri práci.

Predmet	Štátny vzdelávací program	Školský vzdelávací program	Spolu
Ručné práce a šitie	1	4	5

Témy a obsah predmetu:

Tematický celok	Obsah učiva
Estetika odievania Počet hodín: 2	Móda a módné trendy v odievaní. Orientácia v móde. Dámska a pánska konfekcia. Tabuľky konfekčnej veľkosti. Výchova žiakov k estetike odievania. Divadelné kostýmy. Oblečenia na maškarné plesy.
Rozdelenie vlákien a poznávanie textilných materiálov Počet hodín: 5	Rozdelenie, pomenovanie a určovanie jednotlivých druhov odevného materiálu podľa použitých vlákien, rozoznávanie zrakom, hmatom: -Prírodné materiály (symboly pre ošetrovanie a údržbu výrobkov) -Syntetické materiály (symboly pre ošetrovanie a údržbu výrobkov) -Zmesové materiály (symboly pre ošetrovanie a údržbu výrobkov) Rozdelenie, pomenovanie a určovanie základných druhov väzieb tkanín. Odevné textílie: Základné rozdelenie odevných textílií podľa jednotlivých kritérií. Načo nám slúžia a ako sa používajú. Charakteristika základných vlastností a pomenovanie rozdielov.

	<p>Vlastnosti, načo nám slúži a ako sa používa vrchný, podšívkový a vložkový materiál.</p> <p>Ako správne udržiavať a čistiť odev. Čo je škvrna, ako delíme škvrnny, ako vyčistíme jednotlivé škvrnny.</p>
<p>Technika ručných prác Počet hodín: 5</p>	<p>Technologický postup zhotovovania úžitkových bytových doplnkov. Pomenovanie a používanie pracovných prostriedkov, ktoré sa používajú pri zhotovovaní úžitkových bytových doplnkov.</p> <p>Technologický postup zhotovovania dekoračných textilných predmetov. Pomenovanie a používanie pracovných prostriedkov, ktoré sa používajú pri zhotovovaní dekoračných textilných predmetov.</p>
<p>Technika strojového šitia jednoduchých výrobkov Počet hodín: 5</p>	<p>Technický náčrt, opis výrobku, súpis operácií, technická príprava šitia, polohovanie strihu a dokončovacie práce: tielko, pyžamo a oddychová súprava.</p> <p>Technický náčrt, opis výrobku, súpis operácií, technická príprava šitia, polohovanie strihu a dokončovacie práce: ozdobné vankúše, podušky na stoličky, závesy.</p> <p>Opis výrobkov, ktoré sa žiaci učili počas školského roka, ich technická príprava, polohovanie strihu, súpis operácií a dokončovacie práce na výrobku.</p>
<p>Organizácia prác, pracoviska a výroby Počet hodín: 3</p>	<p>Strojové šitie: Príprava stroja na šitie, obsluha a údržba šijacieho stroja. Dohotovovanie výrobkov.</p> <p>Hladenie: Hladenie, pomôcky pri hladení. Hladenie materiálu pred strihaním. Hladenie bielizne, odevov – postup, chyby spôsobené hladením. Skladanie a balenie bielizne, BOZP pri hladení.</p> <p>Dielensky poriadok</p> <p>Bezpečnosť a ochrana zdravia pri práci, PO. Hasiace prístroje.</p>
<p>Základy ručného šitia Počet hodín: 40</p>	<p>Háčkovanie, pletenie, vyšívanie, ručné maľovanie na textile, viazanie uzlov: príprava materiálu, pomôcky, zhotovenie jednoduchého výrobku. Výber vzorov, popis vzorov. Časopisy, vzorkovníky. Starostlivosť o vyšívky.</p>
<p>Základy strojového šitia Počet hodín: 105</p>	<p>BOZP pri obsluhu šijacieho stroja. Návlek, obsluha, bežná údržba, šitie bez návleku, šitie s návlekom, tvarované šitie s návlekom pri dodržiavaní zásad ekonomických pohybov.</p> <p>Zhotovenie jednoduchých výrobkov podľa TP a popis: úžitkové bytové doplnky, bielizeň (detská, dámska, pánska), jednoduché pracovné, športové odevy. Vypracovanie jednotlivých častí výrobkov: vrecko, zipsy, golier, manžeta. Všívanie rukáva.</p>
<p>Spolu: 165 hodín</p>	

Medzipredmetové vzťahy:

Pri získavaní praktických vedomostí a zručností využívať poznatky a vedomosti z odborného-praktických predmetov, prierezových tém (environmentálna výchova...)

Proces:

Vo vyučovacom predmete Ručné práce a šitie využívame pre utváranie a rozvíjanie

tejto kľúčovej kompetencie výchovné a vzdelávacie stratégie, ktoré žiakom umožňujú: využívať svoje možnosti, rozvíjať pomocou učiteľa vlastnú aktivitu, samostatnosť, sebapoznanie a sebadôveru, zamerať vlastnú činnosť s podporou učiteľa na dodržiavanie osobnej zodpovednosti a dosiahnutie spoločného skupinového cieľa, sústredene istý čas počúvať, vysloviť svoj názor a prijať názor iných, vytvárať dobré vzťahy v kolektíve, zapájať sa do práce kolektívu, dodržiavať zadané pracovné metódy a postupy.

Na utváranie a rozvíjanie tejto kľúčovej kompetencie žiakov uplatňujeme vo vyučovaní aj mimo neho spoločné postupy - výchovno – vzdelávacie stratégie. Rešpektujeme osobnosť žiaka a jeho práva, pri výučbe organizujeme učebné činnosti s ohľadom na individuálne rozdiely v osobnosti žiakov a s ohľadom na ich práva a povinnosti. Vzdelávanie je organizované s cieľom, aby si žiaci postupne vytvorili pozitívnu predstavu o sebe samom, tak aby dosiahli pocit sebaúcty. Vytvárame situácie, v ktorých si žiaci rozvíjajú základy emocionálnej inteligencie (sebavedomie, sebariadenie, sebamotivácia), motivujeme žiakov k sebazdokonaľovaniu a sebazlepšovaniu. Využívame formy práce, ktoré zlučujú rôznorodý kolektív triedy ako mozaiku vzájomne sa doplňujúcich kvalít, umožňujúci vzájomnú inšpiráciu a učenie s cieľom dosahovania osobného maxima každého člena triedneho kolektívu. Učíme žiakov hodnotiť prácu svojho tímu, výsledok svojej práce a rozvíjame schopnosť zastávať v tíme rôzne roly.

Stratégie vyučovania:

Vyučovanie je založené na teoretických poznatkoch z odbornopracovných predmetov. Je zamerané práve na rozvoj praktických zručností ručného i strojového šitia. Vyučovacie hodiny rozvíjajú teoretické vedomosti a následne zručnosti. Využíva frontálnu, skupinovú, prácu vo dvojiciach aj individuálnu formu vyučovania, aby si žiak osvojil poznatky prirodzene a ľahko v činnostiach priradených jeho postihnutiu. Využívame exkurziu, súťaž zručností. Metódy: motivačný problém, riadený rozhovor, demonštrovanie, pozorovanie, praktické cvičenie, súťaž.

Učebné zdroje:

Učebnica, odborné noviny a časopisy, didaktické pomôcky, počítač, internet.

Pomôcky:

Pracovné pomôcky na ručné techniky: ručné šitie, ručné pletenie a ručné tkanie, technické pomôcky (nite, priadze, meter, pravítka, krieda, nožnice.) Rôzne druhy odevných materiálov, textilná drobná príprava, technická drobná príprava. Šijacie stroje.

Hodnotenie predmetu:

Podľa vnútorného systému pravidiel hodnotenia žiaka PŠ s prihliadnutím na mentálne postihnutie a možnosti z toho vyplývajúce. Pri verbálnej a písomnej forme zisťovať a slovne hodnotiť osvojenie základných poznatkov podľa stanovených kritérií. Pri praktických cvičeniach hodnotiť slovne so stručným komentárom k výkonu žiaka. Hodnotenie slúži ako prostriedok pozitívnej podpory zdravého rozvoja osobnosti žiaka.

Učebné osnovy	
Názov predmetu	Príprava jedál a výživa
Časový rozsah výučby	3 hodiny týždenne, spolu 99 vyučovacích hodín
Ročník	tretí
Škola	Spojená škola, organizačná zložka Praktická škola, Zimné 465, 053 23 Rudňany
Názov školského vzdelávacieho programu	ŠkVP pre Praktickú školu
Stupeň vzdelania	nižšie stredné odborné vzdelanie
Dĺžka štúdia	3 roky
Forma štúdia	denná
Vyučovací jazyk	slovenský

Charakteristika predmetu:

Vyučovací predmet príprava jedál a výživa je zameraný na získanie vedomostí a zručností pri príprave jedál. Žiaci sa majú naučiť organizovať si prácu, dodržiavať bezpečnostné a hygienické predpisy, správne stolovať, vedieť používať návody v kuchárskych knihách, časopisoch, na obaloch potravinárskych výrobkov. Získané zručnosti a poznatky môžu žiaci uplatniť v rodine alebo pri pomocných prácach v stravovacích zariadeniach.

Ciele:

- naučiť sa úsporne zaobchádzať s potravinami
- pripraviť jedlá na denné stravovanie, ale i na rôzne príležitosti
- pripraviť detské jedlá, prípadne jedlá pre chorých
- naučiť sa základom stolovania
- dodržiavať bezpečnostné a hygienické predpisy pri príprave jedál
- používať príslušné nástroje, náradie, prístroje a zariadenia,
- správne odkladať a ukladať výrobky, nástroje a náradie,
- vykonávať sanitačné práce na pracovisku

Predmet	Štátny vzdelávací program	Školský vzdelávací program	Spolu
Príprava jedál a výživa	3	0	3

Témy a obsah predmetu

Tematický celok	Obsah učiva
Tepelné spracovanie potravín Počet hodín: 33	BOZP: Prevádzkový poriadok kuchyne. Príručná lekárnička. Varenie (zelenina, mäso, hydina, múčne jedlá a cestoviny). Dusenie (zelenina, mäso, hydina). Pečenie (mäso, hydina, múčniky). Vyprážanie, grilovanie (zelenina, mäso, hydina, múčniky).
Jedálny lístok, diéty, recepty Počet hodín: 6	Zostaviť jedálny lístok. Zásady racionálnej výživy, potravinová pyramída. Energetická hodnota potravín

	a výrobkov. Poznať rôzne zdravotné diéty. Zdravá kuchyňa. Poznať kuchárske knihy s rôznym zameraním.
Príprava jedál z polotovarov Počet hodín: 15	Príprava jedál varením, dusením, pečením. Príprava polievok. Bujóny. Príprava hotových jedál: pizza, palacinky, šišky, langoše, lievancie a pod. Príprava hotových mrazených múčnikov.
Bezmäsité jedlá, omáčky, múčniky Počet hodín: 33	Príprava jedál zo zemiakov, zeleniny, ryže, cestovín. Príprava jedál zo strukovín, vajec, syrov a tvarohu. Rizoto zeleninové. Francúzske zemiaky. Rezance/halušky s tvarohom. Špagety. Granadír. Šošovicový prívarok. Studené a teplé omáčky: hubová, paradajková a pod. Pečené, nepečené múčniky. Bábovka. Pizzové slimáky z lístkového cesta. Pečené buchty. Drobné pečivo.
Konzervovanie Počet hodín: 12	Spracovanie ovocia a zeleniny. Príprava kompótov a ovocných štiav: Čerešňový, Jahodový kompót, Bazový sirup. Príprava sterilizovanej a nakladanej zeleniny. Zeleninové lečo. Cviklový šalát. Zmrazovanie, sušenie: ovocie, vňať, huby.
Spolu: 99 hodín	

Medzipredmetové vzťahy:

Pri získavaní praktických vedomostí a zručností využívať poznatky a vedomosti z odbornovo-praktických predmetov, prierezových tém (environmentálna výchova...)

Proces:

Predmet je spracovaný rámcovo do tematických celkov. Má poskytnúť žiakom jednoduché praktické zručnosti v príprave jednoduchých jedál teplej a studenej kuchyne. Pri jednotlivých tematických celkoch volí učiteľ prípravu jedla podľa aktuálnych podmienok. Učivo môže byť rozšírené o konzervovanie ovocia a zeleniny. Pri vyučovacom procese je potrebné rešpektovať pedagogické zásady názornosti, primeranosti a trvalosti. V súlade s charakterom učiva tvorivo využíva všetky progresívne vyučovacie metódy, dostupnú didaktickú techniku a pomôcky, správnu terminológiu a platné názvoslovie. Neoddeliteľnou súčasťou tohto predmetu je BOZP v kuchynke, BOZP pri používaní kuchynských zariadení, nástrojov ako aj používaním osobných ochranných pracovných prostriedkov pri práci.

Vyučovanie smeruje k tomu aby žiaci dokázali vnímať jedlo ako liek (súvislosť medzi racionálnou výživou a zdravotným stavom človeka), rozoznať potraviny, nadmerná konzumácia ktorých vedie k civilizačným ochoreniam. Aby vedeli posúdiť záručnú lehotu a nezávadnosť potravín a potravinárskych výrobkov, správať sa ekologicky – triediť kuchynský odpad, pripraviť a upratať pracovisko, používať príslušné nástroje, náradie, prístroje a zariadenia, správne odkladať a ukladať výrobky, nástroje a náradie, vykonávať sanitačné práce na pracovisku.

Stratégie vyučovania:

Vyučovanie založené na praktickej príprave jedál, praktických činnostiach, prebieha v

kuchynke. Učiteľ využíva skupinovú prácu aj individuálnu činnosť žiakov pri rozdelení jednotlivých činností pri príprave jedál. Využíva metódy: motivačný rozhovor, vysvetľovanie, demonštrácia, pozorovanie, práca s knihou, praktická činnosť, práca s fotoreceptom, resp. receptom na kartičkách, manipulácia s náradím. Pri vyučovaní predmetu je dôležité dodržiavať najmä zásadu názornosti, primeranosti, spojenia teórie s praxou.

Učebné zdroje:

Kuchárske knihy, časopisy, internet

Pomôcky:

PC, notebook, internet, interaktívna tabuľa, zariadenie a vybavenie kuchyne, obrázkový materiál, šablóny na nácvik rozmiestnenia stolového servisu, kalendár, potraviny, suroviny

Hodnotenie predmetu:

Podľa vnútorného systému pravidiel hodnotenia žiaka PŠ s prihliadnutím na mentálne postihnutie a možnosti z toho vyplývajúce. Pri verbálnej a písomnej forme zisťovať a slovne hodnotiť osvojenie základných poznatkov podľa stanovených kritérií. Pri praktických cvičeniach hodnotiť slovne so stručným komentárom k výkonu žiaka. Hodnotenie slúži ako prostriedok pozitívnej podpory zdravého rozvoja osobnosti žiaka.

Učebné osnovy	
Názov predmetu	Domáce práce a údržba domácnosti
Časový rozsah výučby	1 hodina týždenne, spolu 33 vyučovacích hodín
Ročník	tretí
Škola	Spojená škola, organizačná zložka Praktická škola, Zimné 465, 053 23 Rudňany
Názov školského vzdelávacieho programu	ŠkVP pre Praktickú školu
Stupeň vzdelania	nižšie stredné odborné vzdelanie
Dĺžka štúdia	3 roky
Forma štúdia	denná
Vyučovací jazyk	slovenský

Charakteristika predmetu:

Učebný predmet domáce práce je určený pre dievčatá aj pre chlapcov. Vzhľadom na súčasný životný štýl má správne zvládnutie domácich prác dôležité poslanie v rodinnom živote. Oboznámi žiakov so zásadami organizácie pracovných postupov v domácnosti, naučí ich posudzovať prvoradosť, zložitost' a namáhavosť jednotlivých pracovných úkonov. Samostatnú kapitolu tvorí učivo, v ktorom sa žiaci oboznámia s prácou a údržbou okolo rodinného domu a drobnou údržbou nemotorových vozidiel.

Ciele:

- získať základné vedomosti, zručnosti a návyky potrebné pre ich budúci život vo vlastnej a samostatnej domácnosti
- naučiť žiakov šetrne a hospodárne zaobchádzať s vybavením domácnosti
- vykonávať drobné opravy, ktoré umožnia čiastočne šetriť domáci rozpočet
- správať sa zodpovedne k životnému prostrediu – triediť odpadový materiál
- dodržiavať zásady bezpečnosti pri práci v domácnosti a hygieny pri domácich prácach
- viesť príjmy a výdaje v domácnosti, poznať možnosti a zdroje úspor v rozpočte domácnosti
- aplikovať estetické cítenie, zmysel pre krásu pri úprave miestnosti v byte, dome a úprave okolia
- využívať základné vedomosti a zručnosti z oblasti domácich prác, bezpečnosti s jednoduchými aj elektrickými pracovnými pomôckami a nástrojmi

Predmet	Štátny vzdelávací program	Školský vzdelávací program	Spolu
Domáce práce a údržba domácnosti	1	0	1

Témy a obsah predmetu

Tematický celok	Obsah učiva
Drobná údržba v domácnosti. Bezpečnosť pri práci Počet hodín: 18	Základné vybavenie pri domácej údržbe, rozdelenie pracovných nástrojov a náradia. Vybavenie domácnosti technikou. Organizácia pracovného priestoru. Vlastnosti horľavín, plynov, elektrickej energie. Bezpečnosť pri práci. Domáca lekárnička. Údržba jednotlivých miestností v byte, estetika miestností. Údržba podlahových krytín. Vysávanie a tepovanie kobercov a čalúneného nábytku. Starostlivosť o izbové rastliny. Tesnenie okien, dverí. Regulácia kúrenia a vetranie. Funkcia záclon, závesov, ich údržba a vešanie. Funkcia okenných žalúzií, ich údržba a čistenie.
Údržba domácich elektrospotrebičov, havarijné situácie Počet hodín: 10	Výmena žiaroviek. Čistenie a údržba elektrických mlynčekov, mixérov a robotov. Obsluha plynového a elektrického variča. Dôležité čísla pri havarijných situáciách. Telefonické ohlásenie požiaru. Odborné odstraňovanie závad a porúch – zlaté stránky.
Údržba rodinného domu Počet hodín: 5	Zdroj vody, šetrenie vodou. Okolie domu a jeho údržba. Starostlivosť o záhradku. Nádoby na odpad, triedenie odpadu.
Spolu: 33 hodín	

Medzipredmetové vzťahy:

Pri získavaní praktických vedomostí a zručností využívať poznatky a vedomosti z odbornopraktických predmetov, prierezových tém (environmentálna výchova...)

Proces:

Predmet je spracovaný rámcovo do tematických celkov. Formulovaný námetmi na činnosti, ktorých nácvik má viesť k splneniu výchovno-vzdelávacích cieľov. Tieto námety, ich poradie, aj počty hodín pre jednotlivé témy môžu vyučujúci upraviť v rámci triedy (skupiny) a ročníka, aj v rámci individuálneho prístupu k žiakom podľa ich poznatkov, zručností, rozumových schopností.

Vyučovanie je založené na teoretických poznatkoch i praktických činnostiach za účelom, aby žiaci dokázali dodržiavať zásady bezpečnosti pri práci v domácnosti a hygieny pri domácich prácach, viesť príjmy a výdaje v domácnosti, poznať možnosti a zdroje úspor v rozpočte domácnosti, aplikovať estetické cítenie, zmysel pre krásu pri úprave miestnosti v byte, dome a úprave okolia, využívať základné vedomosti a zručnosti z oblasti domácich prác, bezpečnosti s jednoduchými aj elektrickými pracovnými pomôckami a nástrojmi, teda aby získali základné vedomosti, zručnosti a návyky potrebné pre budúci život vo vlastnej a samostatnej domácnosti.

Stratégie vyučovania:

Vyučovacia hodina rozvíja praktické vedomosti a zručnosti. Využíva frontálnu, skupinovú aj individuálnu formu vyučovania, prácu v kuchynke, na šk. pozemku, v dielni a pod. aby si žiak

osvojil poznatky prirodzene a ľahko v činnostiach primeraným jeho postihnutiu. Využívame metódy: motivačný rozhovor, metóda kladenia otázok, praktické cvičenia, žiacky project, demonštrovanie, demontáž a montáž.

Učebné zdroje:

Učebnica, odborné noviny a časopisy, internet.

Pomôcky:

PC, notebook, internet, interaktívna tabuľa, zariadenie a vybavenie kuchyne, dielne, čistiace prostriedky a nástroje, potreby na šitie, ochranné pomôcky.

Hodnotenie predmetu:

Podľa vnútorného systému pravidiel hodnotenia žiaka PŠ s prihliadnutím na mentálne postihnutie a možnosti z toho vyplývajúce. Pri verbálnej a písomnej forme zisťovať a slovne hodnotiť osvojenie základných poznatkov podľa stanovených kritérií. Pri praktických cvičeniach hodnotiť slovne so stručným komentárom k výkonu žiaka. Hodnotenie slúži ako prostriedok pozitívnej podpory zdravého rozvoja osobnosti žiaka.

Učebné osnovy	
Názov predmetu	Pestovateľské práce
Časový rozsah výučby	5 hodín týždenne, spolu 165 vyučovacích hodín
Ročník	tretí
Škola	Spojená škola, organizačná zložka Praktická škola, Zimné 465, 053 23 Rudňany
Názov školského vzdelávacieho programu	ŠkVP pre Praktickú školu
Stupeň vzdelania	nižšie stredné odborné vzdelanie
Dĺžka štúdia	3 roky
Forma štúdia	denná
Vyučovací jazyk	slovenský

Charakteristika predmetu:

Učivo voliteľného predmetu pestovateľské práce vychádza z obsahu predmetu naučiť žiakov jednoduché práce pri pestovaní rastlín. Žiaci sa zoznamujú s rastlinami, s ich špecifickými podmienkami života a rastu, ich účelnosťou a použitím v živote. Získavajú vedomosti a zručnosti v oblasti skrášľovania interiérov a exteriérov, v použití a manipulácii s chemickými prostriedkami a postrekmi pri pestovaní kvetov, ovocia a zeleniny.

Ciele:

- naučiť žiakov jednoduché práce pri pestovaní kvetín, vonkajších rastlín, jednoročných a dvojročných rastlín, trvaliek a bylín, s ktorými sa stretávajú v bežnom živote a v domácnosti
- poznať najznámejšie okrasné kvety a bylinky
- ovládať postupy práce pri pestovaní zeleniny a ovocia
- prehliť u žiakov kladný vzťah k práci a prírode
- poznať základné agrotechnické postupy v záhrade

Predmet	Štátny vzdelávací program	Školský vzdelávací program	Spolu
Pestovateľské práce	5	0	5

Témy a obsah predmetu

Tematický celok	Obsah učiva
Organizácia a bezpečnosť pri práci Počet hodín: 3	Obsah predmetu a jeho význam. Organizačné a bezpečnostné predpisy pri práci. Význam pestovania rastlín v domácnosti, v záhrade a v poľnohospodárstve. Ochrana životného prostredia.
Pestovanie rastlín Počet hodín: 33	Pestovanie kvetín v domácnosti. Pestovanie kvetín v záhrade a skleníku. Pestovanie bylín a korenín. Pestovateľské techniky. Prostredie potrebné na pestovanie kvetín v domácnosti, v záhrade. Pestovanie skleníkových kvetín. Viazanie a aranžovanie kvetín. Sušenie kvetín a ich využitie.

	Viazanie a aranžovanie živých kvetov - do vázy, do mokrého oasisu. Poznávanie a aranžovanie stále zelených okrasných drevín. Zoznamovanie sa s aranžérskym materiálom podľa ročných období Jesenná väzba. Pomocné práce k vianočnej väzbe. Jarná veľkonočná väzba z prútia.
Rozmnožovanie rastlín Počet hodín: 5	Pomôcky na rozmnožovanie rastlín. Rozmnožovanie rastlín výsevom semien. Rozmnožovanie rastlín odrezkami, cibuľami. Rozmnožovanie korenín semenami.
Pestovateľské náradie a pomôcky Počet hodín: 5	Poznať pestovateľské náradie a pomôcky, ich využitie. Odkladanie náradia a pomôcok na miesto. Údržba náradia a pomôcok.
Zeleninárstvo Počet hodín: 33	Význam pestovania zeleniny a rozdelenie zeleniny. Poznať cibuľovú, koreňovú, hlúbovú, plodovú zeleninu a strukoviny. Siatie a sadenie zeleniny. Pestovanie zeleniny na záhone a v skleníku. Charakteristika skleníka a fóliovníka, príprava pôdy, vysádzanie priesad, predpestovanie. Ochrana a ošetrovanie zeleniny v priebehu vegetácie. Špecifiká pestovania jednotlivých druhov zeleniny. Zber a skladovanie zeleniny.
Práce na záhone a v skleníku Počet hodín: 33	Jednoduché práce na záhone a v skleníku. Zelenina pestovaná na záhone a v skleníku. Zber zeleniny zo záhonu a zo skleníku. Založenie kompostu, úprava dna, vrstvenie rastlinného odpadu, polievanie. Druhy parenísk, kompostov.
Ošetrovanie rastlín Počet hodín: 10	Ošetrovanie rastlín v období vegetácie. Okopávanie, pletie, polievanie. Hnojenie, postrekovanie. Dodržiavanie zásad bezpečnosti práce s hnojivami, postrekmi. Ochranné pomôcky, prvá pomoc.
Ovocinárstvo a sadovníctvo Počet hodín: 33	Význam a pestovanie ovocných stromov. Poznať ovocné stromy. Pestovanie ovocných stromov v sadoch. Zber a skladovanie ovocia. Základy sadovníckej tvorby Sadovnícka skladba – kompozícia, účel a funkcia, krása, vkus, farby v sadovníckej skladbe, harmónia, svetlo, tieň, organizácia priestoru Sadovnícke kompozičné prvky- terén, voda, stavby, drobná záhradná architektúra Usporiadanie výsadby (živé ploty, stromoradie, osamotené dreviny, aleje) Kvetiny v sadovníckych úpravách Kvetiny v prirodzených rastlinných spoločenstvách Kvetiny na záhonoch
Okrasné dreviny Počet hodín: 5	Význam a využitie okrasných drevín. Listnaté a ihličnaté dreviny. Rozdiel medzi listnatými a ihličnatými drevinami.
Exkurzia Počet hodín: 5	Exkurzia do skleníka a záhradníctva, ovocného sadu. Záhradnícka, aranžérska výstava.
Spolu: 165 hodín	

Medzipredmetové vzťahy:

Pri získavaní praktických vedomostí a zručností využívať poznatky a vedomosti z odbornopracovníckych predmetov, prierezových tém (environmentálna výchova...).

- Slovenský jazyk (popis pracovného postupu, rozhovor, rozprávanie)

- Zdravotná výchova (starostlivosť o zdravie, poranenia pri práci, prvá pomoc)
- Výtvarná výchova (estetické cítenie)
- Etická výchova (spoločenskovedné predmety)

Proces:

Predmet je zameraný na oboznámenie žiakov s jednoduchými pestovateľskými prácami v domácnosti a v záhrade. Získať manuálne zručnosti pri záhradníckych prácach. Využitie záhradníckeho náradia.

Počty hodín a obsah predmetu je určený rámcovo, jednotlivé tematické celky sa prispôsobujú podľa podmienok školy a schopností žiakov. Poradie tematických celkov učiteľ prispôsobuje agrotechnickým postupom a podmienkam. Žiaci rozlišujú osivo a sadivo, poznajú ich kvalitatívne vlastnosti rozhodujúce pre rozmnožovanie a úrodu, rozpoznávajú vegetatívne časti rastlín vhodné na rozmnožovanie. Rozlišujú jednotlivé druhy rastlín, zeleniny a ich spôsob pestovania. Dbáme na to, aby žiaci poznali a rešpektovali požiadavky bezpečnosti a hygieny pri každej pracovnej činnosti.

Stratégie vyučovania:

Vyučovacia hodina rozvíja praktické vedomosti a zručnosti. Využíva frontálnu, skupinovú aj individuálnu formu vyučovania, prácu na šk. pozemku, aby si žiak osvojil poznatky prirodzene a ľahko v činnostiach primeraných jeho postihnutiu. Využívame aj iné organizačné formy, a to exkurzie, vychádzky, návštevy a besedy s odborníkmi z praxe.

Metódy: práca vo dvojiciach, v skupinách, didaktické hry, riadený rozhovor, samostatná práca žiakov.

Učebné zdroje:

Učebnica, odborné noviny a časopisy, internet.

Pomôcky:

PC, notebook, internet, interaktívna tabuľa, pracovné náradie, čistiace prostriedky, semená a priesady rastlín, ochranné pomôcky.

Hodnotenie predmetu:

Podľa vnútorného systému pravidiel hodnotenia žiaka PŠ s prihliadnutím na mentálne postihnutie a možnosti z toho vyplývajúce. Pri verbálnej a písomnej forme zisťovať a slovne hodnotiť osvojenie základných poznatkov podľa stanovených kritérií. Pri praktických cvičeniach hodnotiť slovne so stručným komentárom k výkonu žiaka. Hodnotenie slúži ako prostriedok pozitívnej podpory zdravého rozvoja osobnosti žiaka.

